

2023/2413

31.10.2023

DIREKTIVA (EU) 2023/2413 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 18. oktobra 2023

o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 114, 192(1) in 194(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenj Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V okviru evropskega zelenega dogovora, določenega v sporočilu Komisije z dne 11. decembra 2019 (v nadaljnjem besedilu: evropski zeleni dogovor), sta bila z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ določena cilj podnebne nevtralnosti v Uniji do leta 2050 in vmesni cilj zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990 do leta 2030. Cilj Unije glede podnebne nevtralnosti zahteva pravičen energijski prehod, v katerem ne bo zapostavljeno nobeno območje in noben državljan, večjo energijsko učinkovitost in bistveno večje deleže energije iz obnovljivih virov v povezanem energetskega sistemu.
- (2) Energija iz obnovljivih virov ima ključno vlogo pri uresničevanju teh ciljev, saj energetski sektor trenutno prispeva več kot 75 % vseh emisij toplogrednih plinov v Uniji. Z zmanjšanjem teh emisij toplogrednih plinov lahko energija iz obnovljivih virov prispeva tudi k reševanju izzivov v zvezi z okoljem, kot je izguba biotske raznovrstnosti, ter k zmanjšanju onesnaževanja v skladu s cilji sporočila Komisije z dne 12. maja 2021 z naslovom „Pot do zdravega planeta za vse, Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal“. Zeleni prehod na gospodarstvo, ki temelji na energiji iz obnovljivih virov, bo pomagal doseči cilje Sklepa (EU) 2022/591 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, katerega cilj je tudi varovati, obnoviti in izboljšati kakovost okolja, med drugim z zaustavitvijo in obračanjem trenda izgube biotske raznovrstnosti. Dejstvo, da je energija iz obnovljivih virov manj izpostavljena cenovnim šokom kot fosilna goriva, lahko energiji iz obnovljivih virov da ključno vlogo pri odpravljanju energetske revščine. Energija iz obnovljivih virov ima lahko tudi velike socialno-ekonomske koristi, saj ustvarja nova delovna mesta in spodbuja lokalno industrijo, hkrati pa obravnava naraščajoče domače in svetovno povpraševanje po tehnologiji za energijo iz obnovljivih virov.

⁽¹⁾ UL C 152, 6.4.2022, str. 127 in UL C 443, 22.11.2022, str. 145.

⁽²⁾ UL C 301, 5.8.2022, str. 184.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2023 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 9. oktobra 2023.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

⁽⁵⁾ Sklep (EU) 2022/591 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. aprila 2022 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030 (UL L 114, 12.4.2022, str. 22).

- (3) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ določa zavezujoč skupni cilj Unije, da do leta 2030 doseže vsaj 32-odstotni delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije Unije. Na podlagi načrta za uresničitev podnebnih ciljev, določenega v sporočilu Komisije z dne 17. septembra 2020 z naslovom „Krepitev evropskih podnebnih ambicij do leta 2030: Vlaganje v podnebno nevtralnost v korist naših državljanov“, bi se moral delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije do leta 2030 povečati na 40 %, da bi se dosegel cilj Unije glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov. V povezavi s tem je Komisija julija 2021 v okviru svežnja za uresničevanje evropskega zelenega dogovora predlagala podvojitev deleža energije iz obnovljivih virov v mešanici energijskih virov do leta 2030 glede na leto 2020, da bi se dosegel vsaj 40-odstotni delež.
- (4) Zaradi splošnega stanja, ki ga je povzročila ruska invazija na Ukrajino, in posledic pandemije COVID-19 prihaja do močnega porasta cen energije po vsej Uniji, kar kaže, da je treba proces povečanja energijske učinkovitosti pospešiti in v Uniji uporabljati več energije iz obnovljivih virov. Da bi dosegli dolgoročni cilj vzpostavitve energetskega sistema, ki bo neodvisen od tretjih držav, bi se morala Unija osredotočiti na pospešitev zelenega prehoda in zagotavljanje energetske politike za zmanjšanje emisij, ki zmanjšuje odvisnost od uvoženih fosilnih goriv ter ki spodbuja poštene in dostopne cene za državljane Unije in podjetja v vseh gospodarskih sektorjih.
- (5) Cilj načrta REPowerEU, določenega v sporočilu Komisije z 18. maja 2022 (v nadaljnjem besedilu: načrt REPowerEU), je doseči neodvisnosti Unije od ruskih fosilnih goriv še pred letom 2030. To sporočilo določa pospešeno izkoriščanje vetrne in sončne energije, povečanje povprečne stopnje uporabe take energije in dodatne zmogljivosti za energijo iz obnovljivih virov do leta 2030, da se omogoči večja proizvodnja obnovljivih goriv nebiološkega izvora. Obenem poziva zakonodajalca, naj razmisli o določitvi višjega ali zgodnejšega cilja za večji delež energije iz obnovljivih virov v mešanici energijskih virov. V tem okviru je primerno povečati skupni cilj Unije glede energije iz obnovljivih virov do 42,5 %, da bi se znatno povečala trenutna hitrost uvajanja energije iz obnovljivih virov in pospešila postopna odprava odvisnosti Unije od ruskih fosilnih goriv s povečanjem razpoložljivosti cenovno dostopne, zanesljive in trajnostne energije v Uniji. Poleg tega, da si prizadevajo doseči to obvezno raven, bi si morale države članice prizadevati, da bi skupaj dosegli 45-odstotni skupni cilj Unije glede energije iz obnovljivih virov v skladu z načrtom REPowerEU.
- (6) Cilji energije iz obnovljivih virov bi morali biti tesno povezani z dopolnilnimi prizadevanji za razogljichenje na podlagi drugih nefosilnih virov energije, da bi do leta 2050 dosegli podnebno nevtralnost. Države članice bi morale imeti možnost kombinirati različne nefosilne vire energije, da bi dosegle cilj Unije, da do leta 2050 postane podnebno nevtralna, ob upoštevanju svojih posebnih nacionalnih okoliščin in strukture njihove oskrbe z energijo. Da bi dosegli ta cilj, bi bilo treba uvajanje energije iz obnovljivih virov v okviru večjega zavezujočega skupnega cilja Unije vključiti v dopolnilna prizadevanja za razogljichenje, ki vključujejo razvoj drugih nefosilnih virov energije, za katera se odločijo države članice.
- (7) Inovacije so ključnega pomena za konkurenčnost energije iz obnovljivih virov. Cilj Evropskega strateškega načrta za energetske tehnologije, določenega v sporočilu Komisije z dne 15. septembra 2015 z naslovom „Na poti k celostnemu strateškemu načrtu za energetske tehnologije (načrt SET): pospešitev preoblikovanja evropskega energetskega sistema“ (v nadaljnjem besedilu: načrt SET), je spodbuditi prehod na podnebno nevtralen energetski sistem z ukrepi za raziskave in inovacije, ki obravnavajo celotno inovacijsko verigo od raziskav do tržnega uvajanja. Države članice v svojih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, predloženih na podlagi člena 3 Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾, določijo nacionalne cilje in cilje glede financiranja javnih in, kadar so na voljo, zasebnih raziskav in inovacij, povezanih z energetske unijo, vključno s, kadar je ustrezno, časovnim okvirom, kdaj bi bilo treba cilje doseči; pri tem je treba upoštevati prednostne naloge strategije za energetske unijo, določene v sporočilu Komisije z dne 25. februarja 2015 z naslovom „Okvirna strategija za

⁽⁶⁾ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

trdno energetska unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost“, in, kadar je ustrezno, načrta SET. Za dopolnitev svojih nacionalnih ciljev in ciljev glede financiranja, za spodbujanje proizvodnje energije iz obnovljivih virov z inovativno tehnologijo za energijo iz obnovljivih virov ter, da bi Unija ohranila vodilni položaj na področju raziskav in razvoja inovativne tehnologije za energijo iz obnovljivih virov, bi morala vsaka država članica določiti okvirni cilj za inovativno tehnologijo za energijo iz obnovljivih virov v višini vsaj 5 % novih nameščenih zmogljivosti za energijo iz obnovljivih virov do leta 2030.

- (8) V skladu s členom 3 Direktive (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾ in v skladu s Priporočilom Komisije (EU) 2021/1749 ⁽⁹⁾ bi morale države članice uporabiti celostni pristop in spodbujati energijsko najučinkovitejši obnovljivi vir energije za kateri koli sektor in njegovo uporabo ter spodbujati učinkovitost sistema, tako da bi bilo za katero koli gospodarsko dejavnost potrebno čim manj energije.
- (9) Spremembe, določene v tej direktivi, so prav tako namenjene podpori doseganja cilja Unije, da se do leta 2030 letno proizvede 35 milijard kubičnih metrov trajnostnega biometana, določenega v delovnem dokumentu služb Komisije z dne 18. maja 2022, ki je priložen načrtu REPowerEU, z naslovom „Izvajanje akcijskega načrta REPowerEU: naložbene potrebe, pospeševalnik za vodik in doseganje ciljev glede biometana“, kar bo podprlo zanesljivost oskrbe in podnebne ambicije Unije.
- (10) Vse bolj se priznava potreba, naj se uskladijo politike energije biološkega izvora z načelom kaskadne uporabe biomase. Cilj tega načela je doseči učinkovito rabo virov pri uporabi biomase z dajanjem prednosti uporabi biomase za izdelavo proizvodov pred uporabo za energijo, kadar je to mogoče, s čimer se poveča količina biomase, ki je na voljo v sistemu. Taka uskladitev je namenjena zagotovitvi pravičnega dostopa do trga surovin za biomaso za razvoj inovativnih, na biološki osnovi zasnovanih rešitev z visoko dodano vrednostjo in trajnostnega krožnega biogospodarstva. Zato bi morale države članice pri razvoju programov podpore za energijo biološkega izvora upoštevati razpoložljivo oskrbo s trajnostno biomaso za energetska in neenergetska uporaba ter vzdrževanje nacionalnih gozdnih ponorov ogljika in ekosistemov ter načelo krožnega gospodarstva, načelo kaskadne uporabe biomase in hierarhijo ravnanja z odpadki iz Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾. V skladu z načelom kaskadne uporabe biomase bi bilo treba lesno biomaso uporabljati glede na njeno najvišjo ekonomsko in okoljsko dodano vrednost po naslednjem prednostnem vrstnem redu: lesni proizvodi, podaljšanje življenjske dobe lesnih proizvodov, ponovna uporaba, recikliranje, energija biološkega izvora in odstranjevanje. Kadar nobena druga uporaba lesne biomase ni ekonomsko upravičena ali okoljsko ustrezna, energijska predelava pomaga zmanjšati proizvodnjo energije iz neobnovljivih virov. Programi podpore za energijo biološkega izvora držav članic bi zato morali biti usmerjeni v tiste surovine, za katere obstaja majhna tržna konkurenca s sektorji materialov ter katerih pridobivanje je pozitivno za podnebje in biotsko raznovrstnost, da bi se izognili negativnim spodbudam za netrajnostne poti energije biološkega izvora, kot je opredeljeno v poročilu iz leta 2021, ki ga je pripravilo Skupno raziskovalno središče Komisije, z naslovom „*The use of woody biomass for energy production in the EU*“ (Uporaba lesne biomase za proizvodnjo energije v EU).

Hkrati je treba pri izvajanju ukrepov, s katerimi se zagotavlja uporaba načela kaskadne uporabe biomase, priznati nacionalne posebnosti, ki države članice usmerjajo pri oblikovanju programov podpore. Državam članicam bi moralo biti dovoljeno odstopanje od tega načela v ustrezno utemeljenih okoliščinah, na primer kadar je to potrebno zaradi zanesljivosti oskrbe z energijo, denimo v primeru še posebej hladnih vremenskih razmer. Državam članicam bi moralo biti dovoljeno tudi odstopanje od tega načela, kadar na geografskem območju ni industrij ali predelovalnih obratov, ki bi lahko uporabljali nekatere surovine z višjo dodano vrednostjo. V tem primeru prevoza zunaj tega območja za namen take uporabe morda ne bi bilo mogoče upravičiti z gospodarskega ali okoljskega vidika. Države članice bi morale uradno obvestiti Komisijo o vseh takih odstopanjih. Države članice ne bi smele dodeliti neposredne finančne podpore za proizvodnjo energije iz hlodov za žago, furnirskih hlodov, okroglega industrijskega lesa, štorov in korenin. Za namene te direktive se davčne ugodnosti ne štejejo za neposredno finančno podporo. Prednostna možnost bi morala biti preprečevanje nastajanja odpadkov, ponovna uporaba in

⁽⁸⁾ Direktiva (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o energetski učinkovitosti in spremembi Uredbe (EU) 2023/955 (UL L 231, 20.9.2023, str. 1).

⁽⁹⁾ Priporočilo Komisije (EU) 2021/1749 z dne 28. septembra 2021 o energijski učinkovitosti na prvem mestu: od načel do prakse – smernice in primeri za njihovo izvajanje pri sprejemanju odločitev v sektorju energije in širše (UL L 350, 4.10.2021, str. 9).

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

recikliranje odpadkov. Države članice ne bi smele uvajati programov podpore, ki bi bili v nasprotju s cilji o obdelavi odpadkov in bi povzročili neučinkovito uporabo odpadkov, ki jih je mogoče reciklirati. Poleg tega države članice za zagotovitev učinkovitejše uporabe energije biološkega izvora ne bi smele odobriti nove podpore ali obnoviti kakršne koli podpore za elektrarne, razen če se obrati nahajajo v regijah s posebnim statusom glede prehoda s fosilnih goriv ali v najbolj oddaljenih regijah iz člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ali obrati uporabljajo zajemanje in shranjevanje ogljika.

- (11) Zaradi hitre rasti in naraščajoče stroškovne konkurenčnosti lahko proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov zadosti vse večjemu deležu povpraševanja po energiji, na primer z uporabo toplotnih črpalk za ogrevanje prostorov ali za nizkotemperaturne industrijske postopke, električnih vozil za prevoz ali električnih peči v nekaterih industrijskih panogah. Električna energija iz obnovljivih virov se lahko uporablja tudi za proizvodnjo sintetičnih goriv za porabo v prometnih sektorjih, ki jih je težko razogljčiti, kot sta letalski in pomorski promet. Okvir za elektrifikacijo mora omogočiti trdno in učinkovito usklajevanje ter razširiti tržne mehanizme, da bodo ustrezali ponudbi in povpraševanju v prostoru in času, spodbudili naložbe v prožnost in pomagali vključiti velike deleže spremenljive proizvodnje energije iz obnovljivih virov. Države članice bi zato morale zagotoviti, da se bo uvajanje električne energije iz obnovljivih virov še naprej povečevalo dovolj hitro, da bo zadostilo naraščajočemu povpraševanju. V ta namen bi morale države članice vzpostaviti okvir, ki bi vključeval mehanizme, združljive s trgov, za odpravo preostalih ovir pri zagotavljanju varnih in ustreznih elektroenergetskih sistemov, primernih za visoko raven energije iz obnovljivih virov, ter objektov za shranjevanje, ki so v celoti vključeni v elektroenergetski sistem. Ta okvir bi moral zlasti obravnavati preostale ovire, vključno z nefinančnimi, kot je pomanjkanje zadostnih digitalnih in človeških virov v organih za obravnavo vse večjega števila vlog za izdajo dovoljenj.
- (12) Pri izračunu deleža energije iz obnovljivih virov v državi članici bi bilo treba goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora upoštevati v sektorju, v katerem se porabijo (električna energija, ogrevanje in hlajenje ali promet). Da bi se izognili dvojnemu štetju, se električna energija iz obnovljivih virov, ki se uporablja za proizvodnjo teh goriv, ne bi smela šteti. To bi privedlo do uskladitve pravil za obračunavanje za ta goriva v celotni Direktivi (EU) 2018/2001, ne glede na to, ali se štejejo v skupni cilj glede energije iz obnovljivih virov ali v kateri koli podcilj. Prav tako bi omogočilo štetje dejanske porabljene energije ob upoštevanju izgub energije v procesu proizvodnje navedenih goriv. Poleg tega bi omogočilo štetje goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, uvoženih v Unijo in porabljenih v Uniji. Državam članicam bi bilo treba dovoliti, da se lahko s posebnim sporazumom o sodelovanju dogovorijo, da bodo goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, porabljena v posamezni državi članici, upoštevana pri deležu bruto končne porabe energije iz obnovljivih virov v državi članici, v kateri so bila proizvedena. Kadar se sklenejo taki sporazumi o sodelovanju, se države članice, če ni dogovorjeno drugače, spodbuja, da goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, proizvedena v državi članici, ki ni država članica, v kateri se porabijo, upoštevajo na naslednji način: do 70 % njihove količine v državi, v kateri se porabijo, in do 30 % njihove količine v državi, v kateri so proizvedena. Sporazumi med državami članicami so lahko v obliki posebnega sporazuma o sodelovanju, sklenjenega prek platforme Unije za razvoj obnovljivih virov energije, ki je začela delovati 29. novembra 2021.
- (13) Sodelovanje med državami članicami pri spodbujanju energije iz obnovljivih virov je lahko v obliki statističnih prenosov, programov podpore ali skupnih projektov. Omogoča stroškovno učinkovito uporabo energije iz obnovljivih virov po vsej Evropi in prispeva k povezovanju trgov. Kljub njegovemu potencialu je bilo sodelovanje med državami članicami zelo omejeno, kar je privedlo do neoptimalnih rezultatov v smislu učinkovitosti pri povečanju energije iz obnovljivih virov. Zato bi morale biti države članice zavezane, da do leta 2025 vzpostavijo okvir za sodelovanje pri skupnih projektih. V tem okviru bi si morale države članice prizadevati, da do leta 2030 vzpostavijo vsaj dva skupna projekta. Poleg tega bi si morale države članice, katerih letna poraba električne energije presega 100 TWh, prizadevati za vzpostavitev tretjega skupnega projekta do leta 2033. Projekti, ki se financirajo z nacionalnimi prispevki v okviru mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov, vzpostavljenega z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/1294 ⁽¹⁾, bi za zadevne države članice to obveznost izpolnili.

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1294 z dne 15. septembra 2020 o mehanizmu Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov (UL L 303, 17.9.2020, str. 1).

- (14) Komisija je v sporočilu z dne 19. novembra 2020 z naslovom „Strategija EU za izkoriščanje možnosti energije iz obnovljivih virov na morju za podnebno nevtrarno prihodnost“ uvedla ambiciozen cilj 300 GW energije iz vetra na morju in 40 GW energije oceanov v vseh morskih bazenih Unije do leta 2050. Za zagotovitev te korenite spremembe bodo morale države članice čezmejno sodelovati na ravni morskih bazenov. V skladu z Uredbo (EU) 2022/869 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾ morajo države članice skleniti nezavezujoče dogovore o sodelovanju glede ciljev proizvodnje energije iz obnovljivih virov na morju za uporabo v vsakemorskem bazenu do leta 2050 z vmesnima stopnjama v letu 2030 in 2040. Z objavljanjem informacij o količinah energije iz obnovljivih virov na morju, ki jih nameravajo države članice doseči z razpisi, se povečujeta preglednost in predvidljivost za vlagatelje ter se podpira doseganje ciljev proizvodnje energije iz obnovljivih virov na morju. Pomorsko prostorsko načrtovanje je bistveno orodje, da se zagotovi soobstoj različnih načinov uporabe morja. Dodelitev prostora za projekte na področju energije iz obnovljivih virov na morju v pomorskih prostorskih načrtih je potrebna, da se omogoči dolgoročno načrtovanje, oceni vpliv teh projektov s področja energije iz obnovljivih virov na morju ter zagotovi javna podpora njihove načrtovane uvedbe. Omogočanje sodelovanja skupnostim s področja energije iz obnovljivih virov v skupnih projektih na področju energije iz obnovljivih virov na morju je dodatno sredstvo, s katerim se poveča javna podpora.
- (15) Trg pogodb o nakupu električne energije iz obnovljivih virov je hitro rastoč in poleg programov podpore držav članic ali neposredne prodaje na veleprodajnem trgu električne energije zagotavlja dopolnilne možnosti dostopa do trga proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov. Hkrati je trg pogodb o nakupu električne energije iz obnovljivih virov še vedno omejen na majhno število držav članic in velikih podjetij, pri čemer na velikem delu trga Unije ostajajo znatne upravne, tehnične in finančne ovire. Obstoječe ukrepe, določene v členu 15 Direktive (EU) 2018/2001, za spodbujanje uporabe pogodb o nakupu električne energije iz obnovljivih virov bi bilo zato treba še okrepiti, in sicer s preučitvijo uporabe kreditnih jamstev za zmanjšanje finančnih tveganj takih pogodb, pri čemer je treba upoštevati, da ta jamstva, kadar so javna, ne bi smela izriniti zasebnega financiranja. Poleg tega bi bilo treba ukrepe v podporo pogodbam o nakupu električne energije iz obnovljivih virov po potrebi razširiti na druge oblike pogodb o nakupu energije iz obnovljivih virov, vključno s pogodbami o nakupu energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje, kadar je ustrezno. V tem okviru bi morala Komisija analizirati ovire za dolgoročne pogodbe o nakupu energije iz obnovljivih virov, zlasti za uvedbo čezmejnih pogodb o nakupu energije iz obnovljivih virov ter izdati smernice za odpravo teh ovir.
- (16) Upravne postopke za izdajo dovoljenj je treba še bolj racionalizirati, da se odpravijo nepotrebna upravna bremena za namen vzpostavitve projektov na področju energije iz obnovljivih virov in povezanih projektov za omrežno infrastrukturo. Komisija bi morala v dveh letih od začetka veljavnosti te direktive in na podlagi celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih poročil o napredku, predloženih na podlagi člena 17 Uredbe (EU) 2018/1999, preučiti, ali so potrebni dodatni ukrepi za nadaljnjo podporo državam članicam pri izvajanju določb Direktive (EU) 2018/2001, ki urejajo postopke izdaje dovoljenj, vključno z vidika zahteve po kontaktnih točkah, vzpostavljenih ali imenovanih na podlagi člena 16 navedene direktive, da se zagotovi izpolnjevanje rokov za postopke izdaje dovoljenj iz navedene direktive. Moralo bi biti mogoče, da bi taki dodatni ukrepi vključevali okvirne ključne kazalnike uspešnosti, med drugim o trajanju postopkov izdaje dovoljenj v zvezi s projekti na področju energije iz obnovljivih virov na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije in zunaj njih.
- (17) Stavbe imajo velik neizkoriščen potencial, da učinkovito prispevajo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov v Uniji. Potrebno bo razogljčenje ogrevanja in hlajenja stavb preko večjega deleža v proizvodnji in uporabi energije iz obnovljivih virov, da bi izpolnili ambicije, določene v Uredbi (EU) 2021/1119, za doseg cilja podnebne nevtralnosti Unije. Vendar je napredek pri uporabi energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje v zadnjem desetletju stagniral, pri čemer se je večinoma zanašal na povečano uporabo biomase. Brez določitve ciljev okvirnih deležev energije iz obnovljivih virov v stavbah ne bo mogoče spremljati napredka in opredeliti ozkih grl pri uporabi energije iz obnovljivih virov. Vzpostavitev okvirnih deležev energije iz obnovljivih virov v stavbah vlagateljem zagotavlja dolgoročno sporočilo, tudi za obdobje takoj po letu 2030. Zato bi bilo treba določiti okvirne deleže za uporabo energije iz obnovljivih virov v stavbah, ki je proizvedena na kraju samem ali v bližini, in energije iz

⁽¹²⁾ Uredba (EU) 2022/869 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo, spremembi uredb (ES) št. 715/2009, (EU) 2019/942 in (EU) 2019/943 ter direktiv 2009/73/ES in (EU) 2019/944 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 347/2013 (UL L 152, 3.6.2022, str. 45).

obnovljivih virov, ki je vzeta iz omrežja, ki bi usmerjali in spodbujali prizadevanja držav članic, da izkoristijo potencial uporabe in proizvodnje energije iz obnovljivih virov v stavbah, spodbujajo razvoj tehnologije, ki proizvaja energijo iz obnovljivih virov in pomaga pri učinkovitem vključevanju take tehnologije v energetske sistem, hkrati pa zagotovijo gotovost za vlagatelje in sodelovanje na lokalni ravni ter prispevajo k učinkovitosti sistema. Kadar je ustrezno, bi bilo treba spodbujati tudi pametno in inovativno tehnologijo, ki prispeva k učinkovitosti sistema. Države članice bi morale za izračun teh okvirnih deležev pri določanju deleža električne energije iz obnovljivih virov, ki je pridobljena iz omrežja, ki se uporablja v stavbah, uporabiti povprečni delež električne energije iz obnovljivih virov, dobavljene na njihovem ozemlju v predhodnih dveh letih.

- (18) Okvirni delež energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju Unije, ki ga je treba doseči do leta 2030, je nujen najmanjši mejnik, da bi se zagotovilo razogljičenje stavbnega fonda Unije do leta 2050, in dopolnjuje regulativni okvir v zvezi z energijsko učinkovitostjo in energijsko učinkovitostjo stavb. Ključno je omogočiti nemoteno in stroškovno učinkovito postopno opuščanje fosilnih goriv iz stavb, da se zagotovi, da jih bo nadomestila energija iz obnovljivih virov. Okvirni delež energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju dopolnjuje regulativni okvir za stavbe na podlagi prava Unije o energetske učinkovitosti stavb, saj zagotavlja, da se tehnologija za energijo iz obnovljivih virov, naprave in infrastruktura, vključno z učinkovitim daljinskim ogrevanjem in hlajenjem, pravočasno zadostno okrepijo, da se nadomestijo fosilna goriva v stavbah in se zagotovi razpoložljivost varne in zanesljive oskrbe z energijo iz obnovljivih virov za skoraj ničenergijske stavbe do leta 2030. Okvirni delež energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju spodbuja tudi naložbe v energijo iz obnovljivih virov v dolgoročnih nacionalnih strategijah in načrtih za prenovo stavb, kar omogoča razogljičenje stavb. Poleg tega je okvirni delež energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju pomemben dodatni kazalnik za spodbujanje razvoja ali posodobitve učinkovitih omrežij za daljinsko ogrevanje in hlajenje, s čimer dopolnjuje okvirni cilj za daljinsko ogrevanje in hlajenje iz člena 24 Direktive (EU) 2018/2001 ter zahtevo po zagotovitvi, da so na voljo energija iz obnovljivih virov ter odvečna toplota in hlad iz učinkovitih sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja, da lahko prispevajo k pokritju skupne letne porabe primarne energije novih ali prenovljenih stavb. Ta okvirni delež energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju je potreben tudi za zagotovitev stroškovno učinkovitega doseganja letnega povečanja ogrevanja in hlajenja z energijo iz obnovljivih virov na podlagi člena 23 Direktive (EU) 2018/2001.
- (19) Glede na veliko porabo energije v stanovanjskih, poslovnih in javnih stavbah bi se lahko obstoječe opredelitve pojmov iz Uredbe (ES) št. 1099/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹³⁾ uporabile pri izračunu nacionalnega deleža energije iz obnovljivih virov v stavbah, da bi se čim bolj zmanjšalo upravno breme in hkrati zagotovil napredek pri uresničevanju okvirnega deleža energije iz obnovljivih virov Unije v stavbnem sektorju do leta 2030.
- (20) Dolgotrajni upravni postopki izdaje dovoljenj so ena od ključnih ovir za naložbe v projekte na področju energije iz obnovljivih virov in z njimi povezano infrastrukturo. Med temi ovirami so zapletenost veljavnih pravil za izbiro lokacije in upravna dovoljenja za take projekte, zapletenost in trajanje presoje vpliva takih projektov na okolje, s tem povezana energetska omrežja, težave s priključitvijo na omrežje, omejitve pri prilagajanju specifikacij tehnologije med postopkom izdaje dovoljenj in kadrovske težave organov za izdajo dovoljenj ali operaterjev omrežij. Da bi pospešili uvajanje takih projektov, je treba sprejeti pravila za poenostavitev in skrajšanje postopkov izdaje dovoljenj, pri čemer je treba upoštevati sprejemljivost širše javnosti do uvedbe energije iz obnovljivih virov.
- (21) Z Direktivo (EU) 2018/2001 se racionalizirajo upravni postopki izdaje dovoljenj za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov z uvedbo pravil o organizaciji in najdaljšem trajanju upravnega dela postopka izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, ki zajemajo vsa ustrezna dovoljenja za izgradnjo, nadomestitev stare zmogljivosti z novo in obratovanje obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ter priključitev takih obratov na omrežje.

⁽¹³⁾ Uredba (ES) št. 1099/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o statistiki energetike (UL L 304, 14.11.2008, str. 1).

- (22) Dodatna poenostavitev in skrajšanje upravnih postopkov izdaje dovoljenj za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, vključno z obrati za proizvodnjo energije, ki združujejo različne obnovljive vire energije, toplotne črpalke, objekte za shranjevanje energije na isti lokaciji, vključno z objekti za proizvodnjo in hranjenje električne in toplotne energije, kot tudi sredstvi, potrebnimi za priključitev takih obratov, toplotnih črpalk in objektov za shranjevanje na omrežje in za vključitev energije iz obnovljivih virov v omrežja ogrevanja in hlajenja na usklajen in harmoniziran način, je potrebno, da se zagotovi, da bo Unija dosegla svoje ambiciozne podnebne in energetske cilje za leto 2030 in cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050, ob upoštevanju načela neškodovanja iz evropskega zelenega dogovora in brez poseganja v notranjo delitev pristojnosti znotraj držav članic.
- (23) Uvedba krajših in jasnih rokov za odločanje organov, ki so pristojni za izdajo dovoljenj za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, po prejemu popolne vloge, je namenjena pospešitvi uvajanja projektov na področju energije iz obnovljivih virov. Čas, ki je potreben za izgradnjo obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in njihovo priključitev na omrežje, se ne bi smel upoštevati pri teh rokih, razen če to sovпада z drugimi upravnimi fazami postopka izdaje dovoljenj. Vendar je primerno razlikovati med projekti na območjih, ki so posebej primerna za uvajanje projektov na področju energije iz obnovljivih virov, za katere je mogoče racionalizirati roke, in sicer območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, in projekti zunaj takih območij. Pri določanju teh rokov bi bilo treba upoštevati posebnosti projektov na področju energije iz obnovljivih virov na morju.
- (24) Nekatere najpogostejše težave, s katerimi se srečujejo razvijalci projektov na področju energije iz obnovljivih virov, so povezane z zapletenimi in dolgotrajnimi upravnimi postopki, postopki izdaje dovoljenj in postopki za priključitev na omrežje, vzpostavljenimi na nacionalni ali regionalni ravni za presojo vplivov predlaganih projektov na okolje, pa tudi s pomanjkanjem osebja in strokovnega znanja pri organih, pristojnih za izdajo dovoljenj. Zato je primerno racionalizirati nekatere okoljske vidike postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov.
- (25) Države članice bi morale v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi organi podpirati hitrejšo uvajanje projektov na področju energije iz obnovljivih virov z usklajenim evidentiranjem za uvajanje energije iz obnovljivih virov in s tem povezane infrastrukture na njihovem ozemlju. Države članice bi morale opredeliti kopenska, površinska, podpovršinska ter morska ali celinskovo vodna območja, ki so potrebna za postavitev obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in povezane infrastrukture, da bi izpolnile vsaj svoje nacionalne prispevke k revidiranemu skupnemu cilju glede energije iz obnovljivih virov za leto 2030 iz člena 3(1) Direktive (EU) 2018/2001 in da bi podprle doseganje cilja podnebne nevtralnosti najpozneje do leta 2050, v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119. Državam članicam bi bilo treba dovoliti uporabo obstoječih dokumentov prostorskega načrtovanja za namen opredelitve teh območij. Države članice bi morale zagotoviti, da taka območja odražajo njihove ocenjene krivulje in skupno načrtovano nameščeno zmogljivost, ter bi morale določiti posamezna območja za različne vrste tehnologije za energijo iz obnovljivih virov, določena v njihovih celovitih nacionalnih energijskih in podnebnih načrtih, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999. Pri opredelitvi potrebnih kopenskih, površinskih, podpovršinskih in morskih ali celinskovo vodnih območij bi bilo treba upoštevati zlasti razpoložljivost energije iz obnovljivih virov in potencial, ki ga imajo različna kopenska in morska območja za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov glede na različne vrste tehnologije, predvideno povpraševanje po energiji ob upoštevanju energijske učinkovitosti in učinkovitosti sistemov na splošno in v različnih regijah države članice ter razpoložljivost ustrezne energetske infrastrukture, shranjevanja in drugih orodij za prilagodljivost, ob upoštevanju zmogljivosti, potrebne za zadovoljitev vse večje količine energije iz obnovljivih virov, in okoljske občutljivosti v skladu s Prilogo III k Direktivi 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁴⁾.
- (26) Države članice bi morale kot območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, in sicer kot podskupino teh območij, določiti posamezna kopenska (vključno s površinami in podpovršinami) ter morska ali celinskovo vodna območja. Ta območja bi morala biti posebej primerna za namene razvoja projektov na področju energije iz obnovljivih virov, pri čemer bi morali razlikovati med vrstami tehnologije na podlagi tega, da uvajanje določene vrste obnovljivega vira energije predvidoma ne bo imelo znatnega vpliva na okolje. Države članice bi se morale pri določitvi območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije izogniti zavarovanim območjem ter razmisliti o načrtih za obnovo in ustreznih blažilnih ukrepih. Države članice bi morale imeti možnost določiti območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije posebej za eno ali več vrst obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in bi morale navesti vrsto ali vrste energije iz obnovljivih virov, ki so primerne za proizvodnjo na

⁽¹⁴⁾ Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1).

takih območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije. Države članice bi morale določiti taka območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije za vsaj eno vrsto tehnologije ter določiti velikost takih območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije glede na posebnosti in zahteve vrste oziroma vrst tehnologije, za katere vzpostavijo območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije. Pri tem bi si morale države članice prizadevati, da zagotovijo, da je skupna velikost teh območij precejšnja in da prispevajo k doseganju ciljev iz Direktive (EU) 2018/2001.

- (27) Večnamenska raba prostora za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ter druge vrste rabe zemljišč, celinskih voda in morja, kot je proizvodnja hrane ali varstvo ali obnova narave, zmanjšujejo omejitve glede rabe zemljišč, celinskih voda in morja. V tem okviru je prostorsko načrtovanje bistveno orodje, s katerim se ugotavlja in usmerja sinergije za rabo zemljišč, celinskih voda in morja v zgodnji fazi. Države članice bi morale raziskati, omogočiti in spodbujati večnamensko rabo območij, opredeljenih na podlagi sprejetih ukrepov prostorskega načrtovanja. V ta namen bi morale države članice olajšati spremembe v rabi zemljišč in morja, kjer je to zahtevano, če so različne uporabe in dejavnosti medsebojno združljive in lahko soobstajajo.
- (28) Z Direktivo 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁵⁾ se vzpostavljajo okoljske presoje kot pomembno orodje, s katerim se okoljske vidike vključi v pripravljanje in sprejemanje načrtov ter programov. Za določitev območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije bi morale države članice pripraviti enega ali več načrtov, ki zajemajo določitev območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije ter veljavna pravila in blažilne ukrepe za projekte na teh območjih. Države članice bi morale imeti možnost pripraviti enoten načrt za vsa območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije in tehnologijo za energijo iz obnovljivih virov ali posebne načrte za posamezno tehnologijo z določitvijo enega ali več območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije. Za vsak načrt bi bilo treba izvesti okoljsko presojo na podlagi Direktive 2001/42/ES, da se oceni vpliv posamezne tehnologije za energijo iz obnovljivih virov na zadevna območja, določena v tem načrtu. Izvedba okoljske presoje na podlagi navedene direktive v ta namen bi državam članicam omogočila celovitejši in učinkovitejši pristop k načrtovanju, zagotovitev udeležbe javnosti v zgodnji fazi ter upoštevanje okoljskih vidikov v zgodnji fazi postopka načrtovanja na strateški ravni. To bi prispevalo k hitrejši in bolj racionalizirani pospešitvi uvajanja različnih obnovljivih virov energije, obenem pa bi se tako kar najbolj zmanjšal škodljiv vpliv teh projektov na okolje. Te okoljske presoje bi morale vključevati čezmejna posvetovanja med državami članicami, če je verjetno, da bo načrt imel znaten škodljiv vpliv na okolje v drugi državi članici.
- (29) Po sprejetju načrtov za določitev območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije bi morale države članice spremljati in nadzorovati vse znatne škodljive vplive izvajanja načrtov in programov na okolje, da med drugim dovolj zgodaj ugotovijo nepredvidene škodljive vplive in da lahko sprejmejo ustrezne sanacijske ukrepe v skladu z Direktivo 2001/42/ES.
- (30) Da bi se povečala javna podpora za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, bi morale države članice sprejeti ustrezne ukrepe za spodbujanje sodelovanja lokalnih skupnosti pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov. Določbe Konvencije Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah ⁽¹⁶⁾, podpisane v Aarhusu 25. junija 1998, zlasti določbe v zvezi z udeležbo javnosti in dostopom do pravnega varstva, se uporabljajo še naprej.
- (31) Da bi racionalizirali postopek določitve območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije in se izognili podvajanju okoljske presoje posameznega območja, bi morale imeti države članice možnost, da območja, ki so bila že določena kot primerna za pospešeno uvajanje tehnologije za energijo iz obnovljivih virov na podlagi nacionalnega prava, razglasijo za območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije. Za take razglasitve bi morali veljati določeni okoljski pogoji, ki zagotavljajo visoko raven varstva okolja. Možnost določitve območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije v obstoječem načrtovanju bi morala biti časovno omejena, da ne bi ogrozili standardnega postopka za določitev območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije. Projekti na obstoječih nacionalnih določenih območjih na zavarovanih območjih, ki jih ni mogoče razglasiti za območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, bi morali še naprej delovati pod enakimi pogoji, pod katerimi so bili vzpostavljeni.

⁽¹⁵⁾ Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L 197, 21.7.2001, str. 30).

⁽¹⁶⁾ UL L 124, 17.5.2005, str. 4.

- (32) Cilj območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, skupaj z obstoječimi obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, prihodnjimi obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov zunaj takih območij in mehanizmi sodelovanja, bi morala biti zagotovitev, da bo proizvodnja energije iz obnovljivih virov zadostovala za doseganje prispevka držav članic k skupnemu cilju Unije glede energije iz obnovljivih virov iz člena 3(1) Direktive (EU) 2018/2001. Države članice bi morale ohraniti možnost izdaje dovoljenj za projekte zunaj takih območij.
- (33) Na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije bi morala za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, ki izpolnjujejo pravila in merila, opredeljena v načrtih, ki so jih pripravile države članice, veljati domneva, da nimajo znatnih vplivov na okolje. Na voljo bi torej morala biti izjema od obveznosti po izvedbi posebne presoje vplivov na okolje na ravni takih projektov v smislu Direktive 2011/92/EU, razen za projekte, za katere je država članica določila, da bo zahtevala presojo vplivov na okolje na svojem obveznem nacionalnem seznamu projektov, in za projekte, ki bodo verjetno znatno vplivali na okolje v drugi državi članici, ali kadar tako zahteva država članica, ki bo verjetno pod takim vplivom. Obveznosti iz Konvencije o presoji čezmejnih vplivov na okolje ⁽¹⁷⁾, podpisane v Espooju 25. februarja 1991, bi morale še naprej veljati za vse države članice, kadar bo projekt verjetno imel znatne čezmejne vplive v tretji državi.
- (34) Obveznosti, določene v Direktivi 2000/60/ES, Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁸⁾, se še naprej uporabljajo za hidroelektrarne, tudi kadar se država članica odloči, da bo določila območja za pospeševanje obnovljivih virov energije, povezana z vodno energijo, da bi se zagotovilo, da je morebiten škodljiv vpliv na zadevno vodno telo ali vodna telesa upravičen in da se izvajajo vsi ustrezni blažilni ukrepi.
- (35) Določitev območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije bi morala obratoma za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, objektom za shranjevanje energije na isti lokaciji, kot tudi priključitvi takih obratov in objektov za shranjevanje na omrežje omogočiti, da izkoristijo predvidljivost in racionalizirane upravne postopke izdaje dovoljenj. Zlasti projekti na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije bi morali imeti koristi od pospešenih upravnih postopkov izdaje dovoljenj, vključno z odobritvijo vmesne upravne faze v primeru molka pristojnega organa ob poteku predpisanega roka, razen kadar se za določen projekt zahteva presoja vplivov na okolje ali kadar na podlagi nacionalnega prava zadevne države članice ne obstaja načelo odobritve v primeru molka organa. Ti projekti bi tudi morali imeti koristi od jasnih rokov in pravne varnosti glede pričakovanega rezultata postopka izdaje dovoljenj. Po tem, ko je vloga za projekt na območju za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije vložena, bi morala država članica izvesti postopek hitrega pregleda, da bi ugotovila, ali bo projekt zelo verjetno povzročil znatne nepredvidene škodljive učinke glede na okoljsko občutljivost geografskega območja, kjer bo potekal, in ki niso bili ugotovljeni med okoljsko presojo načrtov za določitev območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, izvedeno na podlagi Direktive 2001/42/ES, in ali projekt spada na področje uporabe člena 7 Direktive 2011/92/EU na podlagi verjetnosti, da bo imel znatne vplive na okolje v drugi državi članici, ali na podlagi zahteve države članice, ki bo verjetno pod takim vplivom. Za namene takega postopka pregleda bi moral imeti pristojni organ možnost od vložnika zahtevati, da vložnik predloži dodatne razpoložljive informacije, ne da bi zahteval novo oceno ali zbiranje podatkov.

Vsi projekti na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, ki so skladni s pravili in ukrepi, opredeljenimi v načrtih, ki so jih pripravile države članice, bi morali ob koncu takega postopka pregleda veljati za odobrene. Pod pogojem, da imajo države članice jasne dokaze, da bo določen projekt zelo verjetno imel znatne nepredvidene škodljive vplive, bi morale po takem postopku pregleda države članice za projekt izvesti presojo vplivov na okolje na podlagi Direktive 2011/92/EU in, kadar je ustrezno, presojo na podlagi Direktive Sveta 92/43/EGS ⁽¹⁹⁾. Države članice bi morale podati razloge za svoje odločitve, da za projekte izvedejo take presoje, pred izvedbo teh presoj. Te presoje bi morale biti izvedene v šestih mesecih od takih odločitev z možnostjo podaljšanja tega roka na podlagi izrednih razmer. Primerno je, da se državam članicam dovoli, da uvedejo odstopanja od obveznosti izvajanja takih presoj za vetrne in sončne fotovoltaične projekte v utemeljenih okoliščinah, ker naj bi taki projekti do leta 2030 zagotovili veliko večino električne energije iz obnovljivih virov.

⁽¹⁷⁾ UL L 104, 24.4.1992, str. 7.

⁽¹⁸⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁽¹⁹⁾ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

V takem primeru bi moral razvijalec projekta za obravnavo teh znatnih nepredvidenih škodljivih učinkov, ugotovljenih med postopkom pregleda, sprejeti sorazmerne blažilne ukrepe ali, če niso na voljo, izravnalne ukrepe, ki so lahko, če drugi sorazmerni izravnalni ukrepi niso na voljo, v obliki denarnega nadomestila.

- (36) Glede na potrebo po pospešenem uvajanju energije iz obnovljivih virov določitev območij za njihovo pospešeno uvajanje ne bi smela preprečiti tekoče in prihodnje izvedbe projektov na področju energije iz obnovljivih virov na vseh območjih, ki so na voljo za uvajanje energije iz obnovljivih virov. Za take projekte bi morala še naprej veljati obveznost izvedbe posebne presoje vplivov na okolje na podlagi Direktive 2011/92/EU, prav tako bi zanje morali veljati postopki izdaje dovoljenj, ki se uporabljajo za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, ki so locirani zunaj območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije. Da bi pospešili postopke izdaje dovoljenj v obsegu, ki je potreben za doseg cilja glede energije iz obnovljivih virov, določenega v Direktivi (EU) 2018/2001, bi bilo treba tudi postopke izdaje dovoljenj, ki se uporabljajo za projekte zunaj teh območij, poenostaviti in racionalizirati z uvedbo jasnih skrajnih rokov za vse faze postopka izdaje dovoljenj, vključno z namenskimi okoljskimi presojami za posamezen projekt.
- (37) Zaradi gradnje in delovanja obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov lahko pride do občasnega ubijanja ali vznemirjanja ptic in drugih vrst, zaščitene na podlagi Direktive 92/43/EGS ali Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁰⁾. Vendar se tako ubijanje ali vznemirjanje zaščitene vrste ne bi smelo šteti za namerno v smislu navedenih direktiv, če projekt za izgradnjo in delovanje teh obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov zagotavlja ustrezne blažilne ukrepe za preprečitev takega ubijanja, preprečitev vznemirjanja, presojo učinkovitosti takih ukrepov z ustreznim spremljanjem ter se, glede na zbrane informacije, sprejmejo potrebni nadaljnji ukrepi, da se zagotovi, da ni znatnega škodljivega vpliva na populacijo zadevnih vrst.
- (38) Poleg postavitve novih obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ima nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obstoječih elektrarnah, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov znaten potencial za prispevek k doseganju ciljev glede energije iz obnovljivih virov. Ker so bile obstoječe elektrarne, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov večinoma nameščene na območjih z znatnim potencialom glede obnovljivih virov energije, lahko nadomestitev stare zmogljivosti z novo zagotovi nadaljnjo uporabo teh območij ob hkratnem zmanjšanju potrebe po določitvi novih območij za projekte na področju energije iz obnovljivih virov. Nadomestitev stare zmogljivosti z novo prinaša dodatne koristi, kot je priključitev na obstoječe omrežje, verjetno večja stopnja javne podpore in poznavanje vpliva na okolje.
- (39) Z Direktivo (EU) 2018/2001 se uvajajo racionalizirani postopki izdaje dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti z novo. Da bi se odzvali na vse večjo potrebo po nadomestitvi stare zmogljivosti z novo v obstoječih elektrarnah, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov in v celoti izkoristili prednosti, ki jih ta ponuja, je ustrezno določiti še krajši postopek izdaje dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v elektrarnah, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, ki so na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, vključno s krajšim postopkom pregleda. Za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obstoječih elektrarnah, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, ki so zunaj območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, bi morale države članice zagotoviti poenostavljen in hiter postopek izdaje dovoljenj, ki ni daljši od enega leta, ob hkratnem upoštevanju načela neškodovanja iz evropskega zelenega dogovora.
- (40) Da bi dodatno spodbudili in pospešili nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obstoječih elektrarnah, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, bi bilo treba, kadar nadomestitev stare zmogljivosti z novo povzroči le omejeno povečanje skupne zmogljivosti v primerjavi s prvotnim projektom, uvesti poenostavljen postopek izdaje dovoljenj za priključitev na omrežje. Nadomestitev stare zmogljivosti z novo v projektih na področju energije iz obnovljivih virov pomeni spremembo ali razširitev obstoječih projektov v različnem obsegu. Postopek izdaje dovoljenj, vključno z okoljskimi presojami in pregledi, za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v projektih na področju energije iz obnovljivih virov bi moral biti omejen na morebiten vpliv, ki je posledica spremembe ali razširitve glede na prvotni projekt.

⁽²⁰⁾ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

- (41) Pri nadomestitvi stare zmogljivosti z novo v solarni napravi se lahko povečata učinkovitost in zmogljivost brez povečanja zasedenega prostora. Če se uporabljeni prostor med postopkom ne poveča in se prvotno zahtevani ukrepi za ublažitev vplivov na okolje upoštevajo še naprej, naprava z novo zmogljivostjo nima drugega vpliva na okolje kot prvotna naprava.
- (42) Postavitev opreme za proizvodnjo sončne energije in povezanih objektov za shranjevanje energije na isti lokaciji, kot tudi priključitev take opreme in objektov za shranjevanje na omrežje v obstoječih ali prihodnjih umetnih zgradbah, ustvarjenih za druge namene, ki niso proizvodnja sončne energije ali shranjevanje energije, kot so strehe, parkirišča, ceste in železnica, razen umetnih vodnih površin, navadno ne vzbuja pomislekov glede konkurenčne rabe prostora ali vpliva na okolje. Zato bi za te postavitve lahko omogočili krajše postopke izdaje dovoljenj in jih izvzeli od obveznosti izvedbe presoje vplivov na okolje na podlagi Direktive 2011/92/EU, pri čemer se državam članicam omogoči, da upoštevajo posebne okoliščine, povezane z varstvom kulturne ali zgodovinske dediščine, interesi nacionalne obrambe ali varnostnimi razlogi. K zmanjšanju skupnega povpraševanja po zemeljskem plinu, povečanju odpornosti sistema in doseganju ciljev Unije glede energije iz obnovljivih virov prispevajo tudi naprave za lastno porabo, vključno s kolektivnimi samooskrbovalci, kot so lokalne energetske skupnosti. Postavitev opreme za sončno energijo z zmogljivostjo pod 100 kW, vključno z napravami samooskrbovalcev z energijo iz obnovljivih virov, verjetno ne bo imela znatnih škodljivih vplivov na okolje ali omrežje in ne vzbuja pomislekov glede varnosti. Poleg tega za male naprave običajno ni potrebna širitev zmogljivosti na priključni točki omrežja. Glede na takojšnje pozitivne učinke takih naprav za porabnike in omejen vpliv na okolje, ki jih lahko povzročijo, je primerno še bolj racionalizirati postopek izdaje dovoljenj, ki se zanje uporablja, pod pogojem, da ne presežejo zmogljivosti priključitve na distribucijsko omrežje, in sicer z uvedbo pojma odobritvenega molka upravnega organa v zadevnih postopkih izdaje dovoljenj, s katerim bi spodbudili in pospešili uvedbo teh naprav ter izkoristili njihove prednosti v kratkem času. Države članice bi morale imeti možnost, da na podlagi svojih notranjih omejitev uporabijo prag, nižji od 100 kW, ki pa mora biti nad 10,8 kW.
- (43) Tehnologija toplotnih črpalk je ključna za energijo iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje, ki je pridobljena iz energije okolice, tudi iz čistilnih naprav za odpadne vode, in geotermalne energije. Toplotne črpalke omogočajo tudi uporabo odvečne toplote in odvečnega hladu. Hitra uvedba toplotnih črpalk, ki uporabljajo premalo izkoriščene obnovljive vire energije, kot so energija okolice ali geotermalna energija in odvečna toplota iz industrijskega in terciarnega sektorja, vključno s podatkovnimi centri, omogoča zamenjavo zemeljskega plina in drugih kotlov na fosilna goriva z rešitvijo za ogrevanje iz obnovljivih virov, hkrati pa povečuje energijsko učinkovitost. To bo pospešilo zmanjšanje uporabe plina za ogrevanje v stavbah in v industriji. Da bi pospešili namestitve in uporabo toplotnih črpalk, je primerno uvesti skrajšane postopke izdaje dovoljenj posebej za take naprave, vključno s poenostavljenim postopkom izdaje dovoljenj za priključitev manjših toplotnih črpalk na električno omrežje, kadar ni varnostnih pomislekov, niso potrebna dodatna dela za priključitev na omrežje in sestavni deli sistema niso tehnično nezdržljivi, razen če v skladu z nacionalno zakonodajo tak postopek izdaje dovoljenj ni potreben. Ker je namestitev toplotnih črpalk hitrejša in enostavnejša, naj bi povečanje uporabe energije iz obnovljivih virov v sektorju ogrevanja, ki predstavlja skoraj polovico porabe energije v Uniji, prispevalo k zanesljivosti oskrbe in pripomoglo k reševanju težavnejših razmer na trgu.
- (44) Za namene ustreznega okoljskega prava Unije bi morale države članice pri presojah za vsak primer posebej, da se ugotovi, ali obrat za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, priključitev tega obrata na omrežje, povezano omrežje ali naprave za shranjevanje v posameznem primeru prevladajo nad javnim interesom, domnevati, da so ti obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in z njimi povezana infrastruktura v prevladujočem javnem interesu ter služijo javnemu zdravju in varnosti, razen kadar obstajajo jasni dokazi, da imajo ti projekti znatne škodljive vplive na okolje, ki jih ni mogoče ublažiti ali izravnati, ali kadar se države članice odločijo omejiti uporabo te domneve v ustrezno utemeljenih in posebnih okoliščinah, kot so razlogi, povezani z nacionalno obrambo. Ker so taki obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v prevladujočem javnem interesu ter služijo javnemu zdravju in varnosti, bi bilo mogoče za take projekte izvesti poenostavljeno presojo.

- (45) Za zagotovitev nemotenega in učinkovitega izvajanja določb te direktive Komisija podpira države članice prek Instrumenta za tehnično podporo, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²¹⁾, ki zagotavlja prilagojeno tehnično strokovno znanje za načrtovanje in izvajanje reform, vključno s tistimi, s katerimi se povečuje uporaba energije iz obnovljivih virov, spodbuja boljše povezovanje energetskega sistema, ugotavljajo posamezna območja, ki so posebej primerna za postavitev obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, in racionalizira okvir za postopke izdaje dovoljenj za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Tehnična podpora na primer vključuje krepitev upravne zmogljivosti, harmonizacijo zakonodajnih okvirov in izmenjavo ustreznih dobrih praks, kot je omogočanje in spodbujanje večnamenske rabe.
- (46) Vzpostaviti je treba energetskega infrastrukturo za podporo znatnemu povečanju proizvodnje energije iz obnovljivih virov. Države članice bi morale imeti možnost določiti namenska infrastrukturalna območja, kadar se pričakuje, da izvajanje projektov za omrežja in za shranjevanje, ki so potrebni za vključitev energije iz obnovljivih virov v elektroenergetski sistem, ne bo znatno vplivalo na okolje, da bo tak vpliv mogoče ustrezno ublažiti, ali, kadar taka ublažitev ni mogoča, izravnati. Infrastrukturni projekti na takih območjih bi lahko imeli korist od bolj racionalnih okoljskih presoj. Če se države članice odločijo, da takih območij ne bodo določile, se še naprej uporabljajo presoje in pravila, ki se uporabljajo na podlagi okoljskega prava Unije. Za določitev infrastrukturnih območij bi morale države članice pripraviti enega ali več načrtov, vključno z nacionalno zakonodajo, ki zajemajo opredelitev območij ter veljavna pravila in blažilne ukrepe za projekte na posameznem infrastrukturnem območju. V načrtih bi bilo moralo biti jasno navedeno področje uporabe namenskega območja in vrsta zajetih infrastrukturnih projektov. Za vsak načrt bi bilo treba izvesti okoljsko presojo na podlagi Direktive 2001/42/ES, da se oceni vpliv vsake vrste projekta na namensko območje. Projekti omrežij na takšnih namenskih infrastrukturnih območjih bi se morali čim bolj izogibati območjem Natura 2000 in območjem, določenim v okviru nacionalnih programov varstva za ohranjanje narave in biotske raznovrstnosti, razen če zaradi posebnosti projektov omrežja ni sorazmernih alternativ za izvedbo takih projektov. Države članice bi morale pri ocenjevanju sorazmernosti upoštevati potrebo po zagotovitvi ekonomske upravičenosti, izvedljivosti ter učinkovitega in pospešenega izvajanja projekta, da bi zagotovile, da se lahko uvedene dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov nemudoma vključijo v energetskega sistem, in upoštevati, ali na določenem območju Natura 2000 ali zaščitenem območju že obstajajo različni infrastrukturni projekti, kar bi omogočilo združevanje različnih infrastrukturnih projektov na območju in s tem manjši vpliv na okolje.

Namenski načrti za projekte shranjevanja bi morali vedno izključiti območja Natura 2000, saj obstaja manj omejitev glede njihove umestitve. Na takih področjih bi morale imeti države članice v utemeljenih okoliščinah, tudi kadar je to potrebno za pospešitev širitve omrežja v podporo uvajanju obnovljivih virov energije za doseganje podnebnih ciljev in ciljev glede energije iz obnovljivih virov, možnost, da pod določenimi pogoji uvedejo izjeme od nekaterih obveznosti ocenjevanja, določenih v okoljskem pravu Unije. Če se države članice odločijo za uporabo takšnih izjem, bi se moral za posebne projekte uporabiti racionaliziran postopek pregleda, podoben postopku pregleda, določenemu na območjih, kjer se energija iz obnovljivih virov pospešuje, ki bi moral temeljiti na obstoječih podatkih. Zahteve pristojnega organa za predložitev dodatnih razpoložljivih informacij ne bi smele zahtevati nove ocene ali zbiranja podatkov. Če se pri takem postopku pregleda ugotovijo projekti, za katere je zelo verjetno, da bodo povzročili znatne nepredvidene škodljive vplive, bi moral pristojni organ zagotoviti uporabo ustreznih in sorazmernih blažilnih ukrepov ali, če ti niso na voljo, izravnalnih ukrepov. V primeru izravnalnih ukrepov se lahko projekt razvija med določanjem izravnalnih ukrepov.

- (47) Nezadostno število kvalificiranih delavcev, zlasti inštalaterjev in projektantov sistemov ogrevanja in hlajenja z obnovljivimi viri energije, upočasnjuje zamenjavo sistemov ogrevanja na fosilna goriva s sistemi, ki temeljijo na energiji iz obnovljivih virov, in je znatna ovira za vključevanje energije iz obnovljivih virov v stavbe, industrijo in kmetijstvo. Države članice bi morale sodelovati s socialnimi partnerji in skupnostmi na področju energije iz obnovljivih virov, da bi predvidele potrebna znanja in spretnosti. Na voljo bi moralo biti zadostno število visokokakovostnih in učinkovitih strategij za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo ter programov usposabljanja in možnosti certificiranja, ki bi morali zagotavljati ustrezno namestitvev in zanesljivo delovanje širokega nabora

⁽²¹⁾ Uredba (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za tehnično podporo (UL L 57, 18.2.2021, str. 1).

sistemov ogrevanja in hlajenja z obnovljivimi viri energije, in tehnologije shranjevanja energije ter polnilnih mest za električna vozila, ki bi pritegnili udeležbo v takih programih usposabljanja in sistemih certificiranja. Države članice bi morale razmisliti, katere ukrepe bi bilo treba sprejeti, da bi pritegnile skupine, ki so trenutno premalo zastopane na zadevnih poklicnih področjih. Seznam usposobljenih in certificiranih inštalaterjev bi moral biti javno dostopen, da se zagotovita zaupanje porabnikov in enostaven dostop do prilagojenih znanj in spretnosti inštalaterjev in projektantov, ki zagotavljajo pravilno namestitve in delovanje ogrevanja in hlajenja z obnovljivimi viri energije.

- (48) Potrdila o izvoru so ključno orodje za obveščanje porabnikov in nadaljnje sklepanje pogodb o nakupu energije iz obnovljivih virov. Zato bi bilo treba zagotoviti, da se izdajanje, trgovanje, prenos in uporaba potrdil o izvoru lahko izvajajo v enotnem sistemu z ustrezno standardiziranimi potrdili, ki so vzajemno priznana po vsej Uniji. Poleg tega bi bilo treba za zagotovitev dostopa do ustreznih dokazil za osebe, ki sklepajo pogodbe o nakupu energije iz obnovljivih virov, zagotoviti, da se lahko vsa s tem povezana potrdila o izvoru prenesejo na kupca. V okviru prožnejšega energetskega sistema in zaradi vse večjega povpraševanja porabnikov je potrebno bolj inovativno, digitalno, tehnološko napredno in zanesljivo orodje, s katerim bi podprli in dokumentirali vse večjo proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Za spodbujanje digitalnih inovacij na tem področju bi morale države članice, kadar je to primerno, omogočiti izdajanje potrdil o izvoru v delih, ki je bližje časovnemu žigu v realnem času. Glede na to, da je treba okrepiti vlogo odjemalcev in prispevati k večjemu deležu energije iz obnovljivih virov v oskrbi s plinom, bi morale države članice od dobaviteljev plina za plinovodno omrežje, ki končnim odjemalcem razkrijejo svojo mešanico energijskih virov, zahtevati, da uporabijo potrdila o izvoru.
- (49) Razvoj infrastrukture za omrežja daljinskega ogrevanja in hlajenja bi bilo treba pospešiti in usmeriti v učinkovito in prožno izkoriščanje širšega nabora obnovljivih virov toplote in hladu, da bi se povečala uporaba energije iz obnovljivih virov in poglobilo povezovanje energetskih sistemov. Zato je primerno posodobiti seznam obnovljivih virov energije, ki bi jih morala omrežja daljinskega ogrevanja in hlajenja vse bolj upoštevati in zahtevati vključitev shranjevanja toplotne energije kot vira prožnosti, večje energijske učinkovitosti in stroškovno učinkovitejšega delovanja.
- (50) Ker se do leta 2030 v Uniji pričakuje več kot 30 milijonov električnih vozil, je treba zagotoviti, da bodo lahko v celoti prispevala k vključitvi električne energije iz obnovljivih virov v sistem in tako omogočila stroškovno optimalno doseganje večjih deležev električne energije iz obnovljivih virov. V celoti je treba izkoristiti potencial električnih vozil, da absorbirajo električno energijo iz obnovljivih virov v času, ko je na voljo, in jo vrnejo v omrežje, ko je primanjkuje, s čimer prispevajo k vključitvi električne energije iz obnovljivih virov v sistem ter hkrati zagotavljajo varno in zanesljivo oskrbo z električno energijo. Zato je primerno uvesti posebne ukrepe za električna vozila in predstaviti informacije o energiji iz obnovljivih virov ter načinu in času dostopa do nje, ki dopolnjujejo ukrepe iz uredb (EU) 2023/1804 ⁽²²⁾ in (EU) 2023/1542 ⁽²³⁾ Evropskega parlamenta in Sveta.
- (51) Uredba (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁴⁾ ter Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁵⁾ od držav članic zahtevata, da omogočijo in spodbujajo sodelovanje prilagajanja odjema z združevanjem ter končnim odjemalcem po potrebi zagotovijo pogodbe z dinamičnimi cenami električne energije. Da bi omogočili, da bi prilagajanje odjema enostavneje zagotovilo nadaljnje spodbude za porabo zelene električne energije, mora temeljiti ne le na dinamičnih cenah, ampak tudi na signalih o dejanskem prodoru zelene električne energije v sistem. Zato je treba izboljšati signale, ki jih porabniki in udeleženci na trgu prejmejo v zvezi z deležem električne energije iz obnovljivih virov in intenzivnostjo emisij toplogrednih plinov dobavljene električne energije, in sicer z razširjanjem namenskih informacij. Vzorci porabe se nato lahko prilagodijo na podlagi prodora energije iz obnovljivih virov in prisotnosti brezogljične električne energije v povezavi s prilagoditvijo na podlagi cenovnih

⁽²²⁾ Uredba (EU) 2023/1804 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva ter razveljavitvi Direktive 2014/94/EU (UL L 234, 22.9.2023, str. 1).

⁽²³⁾ Uredba (EU) 2023/1542 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2023 o baterijah in odpadnih baterijah, spremembi Direktive 2008/98/ES in Uredbe (EU) 2019/1020 ter razveljavitvi Direktive 2006/66/ES (UL L 191, 28.7.2023, str. 1).

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o notranjem trgu električne energije (UL L 158, 14.6.2019, str. 54).

⁽²⁵⁾ Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L 158, 14.6.2019, str. 125).

signalov. To bi dodatno podprlo uvajanje inovativnih poslovnih modelov in digitalnih rešitev, ki lahko porabo povežejo z ravno energije iz obnovljivih virov v elektroenergetskem omrežju in s tem zagotovijo spodbude za naložbe v ustrezno omrežje, ki bo podprlo prehod na čisto energijo.

- (52) Da bi se storitve prilagajanja in izravnave, ki izhajajo iz združevanja razpršenih naprav za shranjevanje energije, razvijale na konkurenčen način, bi bilo treba lastnikom ali uporabnikom baterij in subjektom, ki delujejo v njihovem imenu, na primer upraviteljem energetskega sistema v stavbah, ponudnikom storitev mobilnosti in drugim udeležencem na trgu električne energije, pod nediskriminatornimi pogoji, v skladu z ustreznimi pravili o varstvu podatkov in brezplačno zagotoviti dostop v realnem času do osnovnih informacij o baterijah, kot so stanje staranja, stanje napolnjenosti, zmogljivost in vrednost delovne moči. Zato je primerno uvesti ukrepe, ki obravnavajo potrebo po dostopu do takih podatkov, da se olajšajo z integracijo povezane dejavnosti baterij za domačo rabo in električnih vozil, ki dopolnjujejo določbe o dostopu do podatkov o baterijah v zvezi z olajšanjem spremembe namena baterij, določene v Uredbi (EU) 2023/1542. Določbe o dostopu do podatkov o baterijah za električna vozila bi se morale uporabljati poleg določb prava Unije o homologaciji vozil.
- (53) Zaradi vse večjega števila električnih vozil v cestnem, železniškem, pomorskem prevozu in drugih načinih prevoza bo treba postopke polnjenja optimizirati in jih upravljati na način, ki ne povzroča zastojev in v celoti izkorišča razpoložljivost električne energije iz obnovljivih virov in nizke cene električne energije v sistemu. Kadar bi pametno in dvosmerno polnjenje pripomoglo k nadaljnjemu prodoru električne energije iz obnovljivih virov prek voznega parka električnih vozil v sektor prometa in v elektroenergetski sistem na splošno, bi morala biti na voljo tudi taka funkcionalnost. Glede na dolgo življenjsko dobo polnilnih mest bi bilo treba zahteve za infrastrukturo za polnjenje posodabljeni na način, ki bi ustrezal prihodnjim potrebam in ne bi negativno vplival na razvoj tehnologije in storitev.
- (54) Polnilna mesta, kjer električna vozila običajno parkirajo dalj časa, na primer kjer ljudje parkirajo zaradi bivanja ali zaposlitve, so zelo pomembna za povezovanje energetskega sistema. Zato je treba zagotoviti pametne in, kadar je ustrezno, dvosmerne funkcije polnjenja. V zvezi s tem je upravljanje običajne infrastrukture za polnjenje, ki ni javno dostopna, zlasti pomembno za vključitev električnih vozil v elektroenergetski sistem, saj se nahaja tam, kjer so električna vozila večkrat parkirana dlje časa, na primer v stavbah z omejenim dostopom, na parkiriščih za zaposlene ali parkiriščih, ki se oddajajo fizičnim ali pravnim osebam.
- (55) Prilagajanje odjema je ključnega pomena za omogočanje pametnega polnjenja električnih vozil in s tem za učinkovito vključevanje električnih vozil v električno omrežje, kar bo ključno za proces razogljičenja prometa in lažje povezovanje energetskega sistema. Poleg tega bi morale države članice po potrebi spodbujati pobude, ki spodbujajo prilagajanje odjema z interoperabilnostjo in izmenjavo podatkov za sisteme ogrevanja in hlajenja, enote za shranjevanje toplotne energije in druge ustrezne naprave, povezane z energijo.
- (56) Uporabniki električnih vozil, ki sklenejo pogodbeno dogovore s ponudniki storitev elektromobilnosti in udeleženci na trgu električne energije, bi morali imeti pravico do informacij in pojasnil o tem, kako bodo pogoji dogovora vplivali na uporabo njihovega vozila in stanje staranja baterije. Ponudniki storitev elektromobilnosti in udeleženci na trgu električne energije bi morali uporabnikom električnih vozil jasno pojasniti, kako bodo plačani za storitve prožnosti, izravnave in shranjevanja, ki se zagotavljajo elektroenergetskemu sistemu in trgu z uporabo njihovih električnih vozil. Uporabniki električnih vozil morajo imeti tudi pri sklepanju takih dogovorov zagotovljene pravice potrošnikov, zlasti v zvezi z varstvom osebnih podatkov, kot so lokacija in vozne navade, v zvezi z uporabo svojih vozil. V take dogovore so lahko vključene tudi želje uporabnikov električnih vozil glede vrste električne energije, kupljene za uporabo v električnih vozilih, in druge preference. Iz teh razlogov je pomembno zagotoviti, da se vzpostavlja infrastruktura za polnjenje uporabljajo čim bolj učinkovito. Da bi se izboljšalo zaupanje porabnikov v električno mobilnost, je bistveno, da lahko uporabniki električnih vozil uporabljajo naročnino na več polnilnih

mestih. To bo ponudniku storitev uporabnika električnih vozil omogočilo tudi optimalno vključitev električnega vozila v elektroenergetski sistem s predvidljivim načrtovanjem in spodbudami, ki temeljijo na preferencah uporabnikov električnih vozil. To je tudi v skladu z načeli energetskega sistema, osredotočenega na porabnike in temelječega na proizvajalcih-odjemalcih, ter pravico do izbire dobavitelja med uporabniki električnih vozil kot končnimi odjemalci v skladu z določbami Direktive (EU) 2019/944.

- (57) Razpršene naprave za shranjevanje energije, kot so baterije za domačo rabo in baterije električnih vozil, lahko z združevanjem omrežja ponudijo precejšnje storitve prilagajanja in izravnave. Da bi olajšali razvoj takih naprav in storitev, bi morale biti regulativne določbe v zvezi s priključitvijo in upravljanjem naprav za shranjevanje, kot so tarife, čas obveznosti in specifikacije povezave, oblikovane tako, da ne ovirajo potenciala vseh naprav za shranjevanje, vključno z majhnimi, mobilnimi in drugimi napravami, kot so na primer toplotne črpalke, sončni paneli in obrati za shranjevanje toplote, za zagotavljanje storitev prilagajanja in izravnave sistemu ter prispevanje k nadaljnjemu prodoru električne energije iz obnovljivih virov v primerjavi z večjimi nepremičnimi napravami za shranjevanje. Poleg splošnih določb, ki preprečujejo tržno diskriminacijo, določenih v Uredbi (EU) 2019/943 in Direktivo (EU) 2019/944, bi bilo treba uvesti posebne zahteve za celostno obravnavo udeležbe teh sredstev ter odpravo vseh preostalih ovir za sprostitve potenciala takih sredstev, da pripomorejo k razogljičenju elektroenergetskega sistema in opolnomočijo porabnike, da dejavno sodelujejo pri energetskega prehodu.
- (58) Države članice bi morale načeloma zagotoviti enake konkurenčne pogoje za majhne, decentralizirane sisteme za proizvodnjo in shranjevanje električne energije, tudi z baterijami in električnimi vozili, da bi lahko nediskriminatorno sodelovali na trgih električne energije, vključno z upravljanjem prezasedenosti ter zagotavljanjem storitev prožnosti in izravnave v primerjavi z drugimi sistemi za proizvodnjo in shranjevanje električne energije, ter brez nesorazmernega upravnega ali regulativnega bremena. Države članice bi morale spodbujati samooskrbne porabnike in skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov k dejavnemu sodelovanju na teh trgih električne energije z zagotavljanjem storitev prožnosti z odzivom na povpraševanje in shranjevanjem, tudi z baterijami in električnimi vozili.
- (59) Industrija predstavlja 25 % porabe energije v Uniji in je glavni porabnik ogrevanja in hlajenja, katerega 91 % se trenutno oskrbuje s fosilnimi gorivi. Vendar je 50 % potreb po ogrevanju in hlajenju nizkotemperaturnih (< 200 °C), za katere obstajajo stroškovno učinkovite možnosti za energijo iz obnovljivih virov, vključno z elektrifikacijo in neposredno uporabo obnovljivih virov. Poleg tega industrija uporablja neobnovljive vire kot surovine za proizvodnjo izdelkov, kot so jeklo ali kemikalije. Današnje odločitve o industrijskih naložbah bodo določile prihodnje industrijske procese in energetske možnosti, ki jih bo industrija lahko upoštevala, zato je pomembno, da so te odločitve o naložbah primerne za prihodnost in da ne ustvarijo naslednjih naložb. Zato bi bilo treba določiti merila uspešnosti, da bi industriji zagotovili spodbude za prehod na proizvodne procese, ki temeljijo na energiji iz obnovljivih virov ter ki jih energija iz obnovljivih virov ne le poganja, temveč se v njih tudi uporabljajo surovine iz obnovljivih virov, kot je čisti vodik. Države članice bi morale spodbujati elektrifikacijo, kjer je to mogoče, na primer za industrijsko nizkotemperaturno toploto. Poleg tega bi morale države članice spodbujati uporabo skupne metodologije za proizvode, ki so označeni, da so bili proizvedeni delno ali v celoti z uporabo obnovljivih virov energije ali z uporabo goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora kot surovin, ob upoštevanju obstoječih metodologij Unije za označevanje proizvodov in pobud za trajnostne proizvode. To bi preprečilo zavajajoče prakse in povečalo zaupanje porabnikov. Poleg tega pa bi glede na to, da porabniki dajejo prednost proizvodom, ki prispevajo k okoljskim ciljem in ciljem podnebnih sprememb, spodbudilo tržno povpraševanje po teh proizvodih.
- (60) Za zmanjšanje odvisnosti Unije od fosilnih goriv in uvoza fosilnih goriv bi morala Komisija na podlagi podatkov, ki jih sporočijo države članice, razviti strategijo Unije za uvoženi in domači vodik.

- (61) Goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora se lahko uporabljajo za energetske in neenergetske namene kot surovina ali surovina v industriji, kot sta jeklarska ali kemična industrija. Uporaba goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora za oba namena izkorišča njihov polni potencial za nadomestitev fosilnih goriv, ki se uporabljajo kot surovina, in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v industrijskih procesih, ki jih je težko elektrificirati, zato bi jo bilo treba vključiti v cilj za uporabo goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora. Nacionalni ukrepi za podporo prevzemanju goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora v teh industrijskih sektorjih, ki jih je težko elektrificirati, ne bi smeli povzročiti neto povečanja onesnaževanja zaradi povečanega povpraševanja po proizvodnji električne energije, ki ga zadostijo najbolj onesnažujoča fosilna goriva, kot so premog, dizelsko gorivo, lignit, nafta, šota in naftni skrilavec. Porabo vodika v industrijskih procesih, pri katerih se vodik proizvaja kot stranski proizvod ali izhaja iz stranskega proizvoda, ki ga je težko nadomestiti z gorivi iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, bi bilo treba izključiti iz tega cilja. Vodik, porabljen za proizvodnjo goriva, namenjenega uporabi v prometu, je zajet v ciljih na področju prometa z gorivi iz obnovljivih virov nebiološkega izvora.
- (62) Strategija Unije za vodik, določena v sporočilu Komisije z dne 8. julija 2020 z naslovom „Strategija za vodik za podnebno nevtralno Evropo“, priznava vlogo obstoječih obratov za proizvodnjo vodika, ki so bili naknadno opremljeni za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, pri doseganju večjih podnebnih ambicij do leta 2030. V skladu s to strategijo in v okviru razpisa za projekte, ki ga organizira sklad Unije za inovacije, vzpostavljen s členom 10a(8) Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁶⁾, so zgodnji akterji sprejeli naložbene odločitve za naknadno opremljanje že obstoječih obratov za proizvodnjo vodika, ki temeljijo na tehnologiji parnega reforminga metana, da bi se razogljčila proizvodnja vodika. Pri izračunu imenovalca prispevka goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ki se uporabljajo za končno energijo in neenergetske namene v industriji, se vodik, proizveden v naknadno opremljenih proizvodnih obratih, ki temeljijo na tehnologiji parnega reforminga metana, za katero je bil sklep Komisije z namenom dodelitve nepovratnih sredstev v okviru sklada za inovacije objavljen pred datumom začetka veljavnosti te direktive in s katero se doseže povprečno 70-odstotno letno zmanjšanje toplogrednih plinov, ne bi smel upoštevati.
- (63) Poleg tega je treba priznati, da bi zamenjava vodika, pridobljenega s postopkom reformiranja parnega metana, lahko pomenila poseben izziv za nekatere obstoječe integrirane obrate za proizvodnjo amoniaka. Potrebna bi bila ponovna vzpostavitev takih proizvodnih zmogljivosti, kar bi zahtevalo znatna prizadevanja držav članic glede na njihove posebne nacionalne okoliščine in strukturo njihove oskrbe z energijo.
- (64) Da bi dosegli cilj Unije, da do leta 2050 postane podnebno nevtralna, in razogljčili industrijski sektor Unije, bi morale imeti države članice možnost, da v okviru svojih posebnih nacionalnih okoliščin in mešanice energijskih virov kombinirajo uporabo nefosilnih virov energije in goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora. V zvezi s tem bi morale države članice imeti možnost, da zmanjšajo cilj za uporabo goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora v industrijskem sektorju, če porabijo omejen delež vodika ali njegovih derivatov, proizvedenih iz fosilnih goriv, in če so na dobri poti k pričakovanemu nacionalnemu prispevku v skladu s formulo iz Priloge II k Uredbi (EU) 2018/1999.
- (65) Vse večje ambicije v sektorju ogrevanja in hlajenja so ključne za doseganje skupnega cilja glede energije iz obnovljivih virov, saj ogrevanje in hlajenje predstavljata približno polovico porabe energije v Uniji ter zajemata širok nabor končnih uporab in tehnologije v stavbah, industriji ter daljinskem ogrevanju in hlajenju. Da bi pospešili povečanje energije iz obnovljivih virov v sektorju ogrevanja in hlajenja, bi morale minimalno letno povečanje, izraženo v odstotnih točkah na ravni države članice, postati zavezujoče za vse države članice. Minimalno povprečno letno zavezujoče povečanje za 0,8 odstotne točke med letoma 2021 in 2025 ter za 1,1 odstotne točke med letoma 2026 in 2030 pri ogrevanju in hlajenju, ki se uporablja za vse države članice, bi bilo treba dopolniti z dodatnimi okvirnimi povečanji ali dodatnimi stopnjami, izračunanimi posebej za vsako državo članico za dosego povprečnega povečanja 1,8 odstotne točke na ravni Unije. Namen teh dodatnih okvirnih povečanj ali dodatnih sredstev za posamezne države članice je prerazporediti dodatna prizadevanja, potrebna za doseg želene ravni energije iz

⁽²⁶⁾ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

obnovljivih virov v letu 2030, med države članice na podlagi bruto domačega proizvoda in stroškovne učinkovitosti ter usmerjati države članice glede tega, kaj bi lahko bila zadostna raven energije iz obnovljivih virov za uporabo v tem sektorju. Države članice bi morale v skladu z načelom energijska učinkovitost na prvem mestu izvesti oceno svojega potenciala energije iz obnovljivih virov v sektorju ogrevanja in hlajenja ter morebitne uporabe odvečne toplote in hladu. Države članice bi morale izvajati dva ali več ukrepov s seznama ukrepov za olajšanje povečanja deleža energije iz obnovljivih virov v ogrevanju in hlajenju. Države članice bi morale pri sprejemanju in izvajanju teh ukrepov zagotoviti, da so ti ukrepi dostopni za vse porabnike, zlasti tiste, ki živijo v gospodinjstvih z nizkimi dohodki ali v ranljivih gospodinjstvih.

- (66) Za zagotovitev, da večji pomen daljinskega ogrevanja in hlajenja spremljajo boljše informacije za porabnike, je primerno pojasniti in okrepiti preglednost v zvezi z deležem energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja.
- (67) Sodobni sistemi za daljinsko ogrevanje in hlajenje, ki temeljijo na obnovljivih virih energije, so pokazali svoj potencial za zagotavljanje stroškovno učinkovitih rešitev za vključevanje energije iz obnovljivih virov, večjo energijsko učinkovitost in povezovanje energetskega sistema ob hkratnem pospeševanju splošnega razogljičenja sektorja ogrevanja in hlajenja. Da se zagotovi izkoriščanje tega potenciala, bi bilo treba letno povečanje energije iz obnovljivih virov ali odvečne toplote in hladu pri daljinskem ogrevanju in hlajenju zvišati z 1 na 2,2 odstotni točki, ne da bi se spremenil okvirni značaj tega povečanja, kar bi izražalo neenakomeren razvoj te vrste omrežja v Uniji.
- (68) Da bi upoštevali vse večji pomen daljinskega ogrevanja in hlajenja ter potrebo po usmerjanju razvoja teh omrežij v vključevanje več energije iz obnovljivih virov, je primerno operaterje sistemov daljinskega ogrevanja ali hlajenja spodbuditi, da tretje dobavitelje energije iz obnovljivih virov ter odvečne toplote in hladu povežejo s sistemi omrežij za daljinsko ogrevanje ali hlajenje nad 25 MW.
- (69) Sistemi ogrevanja in hlajenja, zlasti sistemi daljinskega ogrevanja in hlajenja, vse bolj prispevajo k uravnoteženju elektroenergetskega omrežja z zagotavljanjem dodatnega povpraševanja po spremenljivi električni energiji iz obnovljivih virov, kot sta vetrna in sončna energija, kadar je taka električna energija iz obnovljivih virov obilna, poceni in bi je bilo sicer manj. Tako uravnoteženje je mogoče doseči z uporabo visoko učinkovitih električnih generatorjev toplote in hladu, kot so toplotne črpalke, zlasti kadar so ti generatorji toplote in hladu povezani z velikim obratom za shranjevanje toplote, zlasti pri daljinskem ogrevanju in hlajenju ali pri individualnem ogrevanju, kadar ekonomija obsega in učinkovitost daljinskega ogrevanja in hlajenja na sistemski ravni nista na voljo. Toplotne črpalke imajo dvojno korist, saj, prvič, znatno povečujejo energetske učinkovitost in s tem porabnikom omogočajo znaten prihranek energije in znižanje stroškov ter, drugič, vključujejo energijo iz obnovljivih virov z omogočanjem večje uporabe geotermalne energije in energije okolice. Da bi zagotovili dodatne spodbude za uporabo električne energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje ter shranjevanje toplote, zlasti z uporabo toplotnih črpalk, je primerno, da se državam članicam omogoči, da električno energijo iz obnovljivih virov, ki poganja te generatorje toplote in hladu, vključno s toplotnimi črpalkami, upoštevajo pri zavezujočem in okvirnem letnem povečanju energije iz obnovljivih virov pri ogrevanju in hlajenju ter daljinskem ogrevanju in hlajenju.
- (70) Kljub široki razpoložljivosti sta odvečna toplota in hlad premalo izkoriščena, kar povzroča izgubo virov, manjšo energijsko učinkovitost v nacionalnih energetskih sistemih in večjo porabo energije v Uniji, kot je potrebno. Če se odvečna toplota in odvečni hlad zagotavljata z učinkovitim daljinskim ogrevanjem in hlajenjem, je primerno omogočiti, da se odvečna toplota in odvečni hlad upoštevata pri delni izpolnitvi ciljev za energijo iz obnovljivih virov v stavbah, industriji, ogrevanju in hlajenju ter pri celotni izpolnitvi ciljev za daljinsko ogrevanje in hlajenje. To bi omogočilo, da se sinergije med energijo iz obnovljivih virov ter odvečno toploto in odvečnim hladom v omrežjih daljinskega ogrevanja in hlajenja izkoristijo s povečanjem ekonomskih razlogov za naložbe v posodobitev in razvoj teh omrežij. Natančneje, vključitev odvečne toplote v referenčno vrednost za energijo iz obnovljivih virov v industrijskem sektorju bi morala biti sprejemljiva le v zvezi z odvečno toploto ali hladom, ki ga zagotavlja upravljavec daljinskega ogrevanja in hlajenja z drugega industrijskega območja ali druge stavbe, pri čemer se zagotovi, da je glavna dejavnost takih upravljavcev oskrba s toploto ali hladom in da se šteta odvečna toplota jasno razlikuje od notranje odvečne toplote, pridobljene v istem ali povezanem podjetju ali stavbah.

- (71) Za zagotovitev, da daljinsko ogrevanje in hlajenje v celoti sodelujeta pri povezovanju energetskega sektorja, je treba razširiti sodelovanje z operaterji distribucijskih sistemov električne energije na operaterje prenosnih sistemov električne energije ter razširiti obseg sodelovanja na načrtovanje naložb v omrežje in trge, da bi se bolje izkoristil potencial daljinskega ogrevanja in hlajenja za zagotavljanje storitev prožnosti na trgih električne energije. Omogočiti bi bilo treba tudi nadaljnje sodelovanje z operaterji plinskih omrežij, vključno z vodikovim omrežjem in drugimi energetskimi omrežji, da se zagotovi širša integracija med nosilci energije in njihova stroškovno najučinkovitejša uporaba. Zahteve za tesnejše usklajevanje med upravljavci daljinskega ogrevanja in hlajenja, industrijskim in terciarnim sektorjem ter lokalnimi organi bi lahko olajšale dialog in sodelovanje, ki sta potrebna za izkoriščanje stroškovno učinkovitih potencialov odvečne toplote in hladu prek sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja.
- (72) Uporaba goriv iz obnovljivih virov in električne energije iz obnovljivih virov v sektorju prometa lahko na stroškovno učinkovit način prispeva k razogljičenju prometnega sektorja Unije in med drugim izboljša diverzifikacijo oskrbe z energijo v tem sektorju, hkrati pa spodbuja inovacije, gospodarsko rast in delovna mesta v Uniji ter hkrati zmanjšuje odvisnost od uvoza energije. Da bi se dosegel višji cilj glede prihrankov emisij toplogrednih plinov, določen z Uredbo (EU) 2021/1119, bi bilo treba zvišati raven energije iz obnovljivih virov, ki se dobavlja za vse načine prevoza v Uniji. Če se državam članicam omogoči izbira med ciljem, izraženim kot zmanjšanje intenzivnosti toplogrednih plinov na področju prometa ali kot delež porabe energije iz obnovljivih virov, imajo države članice ustrezno stopnjo prožnosti pri oblikovanju svojih politik za razogljičenje prometa. Poleg tega bi uvedba kombiniranega energetskega cilja za napredna pogonska biogoriva in bioplin ter goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, vključno z minimalnim deležem goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, zagotovila večjo uporabo goriv iz obnovljivih virov z najmanjšim vplivom na okolje pri načinih prevoza, ki jih je težko elektrificirati, kot sta pomorski promet in letalstvo. Za začetek preusmeritve goriv v pomorskem prometu bi si morale države članice s pomorskimi pristanišči prizadevati, da bi od leta 2030 delež goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora v skupni količini energije, dobavljene sektorju pomorskega prometa, znašal vsaj 1,2 %. Doseganje teh ciljev bi bilo treba zagotoviti z obveznostmi dobaviteljev goriva in drugimi ukrepi, določenimi v uredbah (EU) 2023/1805 ⁽²⁷⁾ in (EU) 2023/2405 ⁽²⁸⁾ Evropskega parlamenta in Sveta. Namenske obveznosti za dobavitelje letalskega goriva bi bilo treba uvesti le na podlagi Uredbe (EU) 2023/2405.
- (73) Da bi spodbudili oskrbo z gorivi iz obnovljivih virov za sektor mednarodnega pomorskega oskrbovanja z gorivom, ki ga je težko razogljičiti, bi bilo treba za izračun ciljev na področju prometa v končno porabo energije iz obnovljivih virov v prometnem sektorju vključiti obnovljiva goriva, ki se dobavljajo mednarodnim pomorskim skladiščem, v skladu s tem pa bi bilo treba goriva, ki se dobavljajo mednarodnim pomorskim skladiščem, vključiti v končno porabo virov energije v prometnem sektorju. Vendar pomorski promet predstavlja velik delež bruto končne porabe energije za nekatere države članice. Glede na sedanje tehnološke in regulativne omejitve, ki preprečujejo komercialno uporabo biogoriv v sektorju pomorskega prometa, je z odstopanjem od zahteve primerno, da se vključi vso energijo, dobavljeno sektorju pomorskega prometa, za namene izračuna posebnih ciljev na področju prometa, da se državam članicam omogoči določitev zgornje meje energije, dobavljene sektorju pomorskega prometa, na 13 % bruto končne porabe energije v državi članici. Za otoške države članice, v katerih je bruto končna poraba energije v sektorju pomorskega prometa nesorazmerno visoka, in sicer več kot tretjina porabe v sektorjih cestnega in železniškega prometa, bi morala biti zgornja meja 5 %. Vendar bi bilo treba za izračun skupnega cilja glede energije iz obnovljivih virov ob upoštevanju posebnih značilnosti mednarodnih pomorskih skladišč v zvezi z gorivi, ki so jim dobavljena, ta vključiti v bruto končno porabo energije države članice le, če so obnovljiva.

⁽²⁷⁾ Uredba (EU) 2023/1805 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o uporabi obnovljivih in nizkoogljicnih goriv v pomorskem prometu ter spremembi Direktive 2009/16/ES (UL L 234, 22.9.2023, str. 48).

⁽²⁸⁾ Uredba (EU) 2023/2405 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev za trajnostni zračni prevoz (ReFuelEU za letalstvo) (UL L, 2023/2405, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj>).

- (74) Elektromobilnost bo imela ključno vlogo pri razogljčenju prometnega sektorja. Za spodbujanje nadaljnega razvoja elektromobilnosti bi morale države članice vzpostaviti kreditni mehanizem, ki bi upravljavcem javno dostopnih polnilnih mest omogočil, da z dobavo električne energije iz obnovljivih virov prispevajo k izpolnjevanju obveznosti, ki so jih države članice določile za dobavitelje goriva. Države članice bi morale imeti možnost v ta kreditni mehanizem vključiti zasebna polnilna mesta, če je mogoče dokazati, da se električna energija iz obnovljivih virov, ki se dobavlja tem zasebnim polnilnim mestom, zagotavlja izključno električnim vozilom. Ob podpori električne energije v prometnem sektorju s takimi kreditnimi mehanizmi je pomembno, da države članice še naprej določajo visoko raven ambicij za razogljčenje svoje mešanice tekočih goriv, predvsem v prometnih sektorjih, ki jih je težko razogljčiti, kot sta pomorski promet in letalstvo, kjer je neposredna elektrifikacija veliko težja.
- (75) Goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, vključno z obnovljivim vodikom, se lahko uporabljajo kot surovina ali vire energije v industrijskih in kemičnih procesih ter v pomorskem prometu in letalstvu, kar omogoča razogljčenje sektorjev, v katerih neposredna elektrifikacija tehnološko ni mogoča ali konkurenčna. Uporabljajo se lahko tudi za shranjevanje energije za uravnoteženje energetskega sistema, kadar je to potrebno, s čimer ima pomembno vlogo pri povezovanju energetskih sistemov.
- (76) Namen politike Unije na področju energije iz obnovljivih virov je prispevati k doseganju ciljev Unije za blažitev podnebnih sprememb v zvezi z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov. Pri uresničevanju tega cilja je bistveno prispevati tudi k širšim okoljskim ciljem, zlasti k preprečevanju izgube biotske raznovrstnosti, na katero ima posredna sprememba rabe zemljišč, povezana s proizvodnjo nekaterih pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv, negativen vpliv. Prispevek k tem podnebnim in okoljskim ciljem pomeni globoko in dolgotrajno medgeneracijsko skrb za državljanke Unije in zakonodajalca Unije. Unija bi morala zato spodbujati ta goriva v količinah, ki usklajujejo potrebne ambicije s potrebo po preprečevanju prispevanja k neposrednim in posrednim spremembam rabe zemljišč. Način izračuna cilja na področju prometa ne bi smel vplivati na omejitve, določene glede na to, kako se nekatera goriva iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, na eni strani in goriva z visokim tveganjem za posredno spremembo rabe zemljišč na drugi strani, upoštevajo za ta cilj. Da države članice ne bi ustvarile spodbude za uporabo pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenih iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, v prometu, ter ob upoštevanju vpliva vojne v Ukrajini na oskrbo z živilom in krmo, bi morale imeti še naprej možnost, da se odločijo, ali bodo biogoriva in bioplin, proizvedene iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, upoštevale za cilj na področju prometa ali ne. Če jih ne upoštevajo, bi države članice morale imeti možnost, da se odločijo zmanjšati energetski cilj ali ustrezno zmanjšati cilj zmanjšanja intenzivnosti toplogrednih plinov, ob predpostavki, da pogonska biogoriva, proizvedena iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, prihranijo 50 % emisij toplogrednih plinov, kar ustreza tipičnim vrednostim iz priloge k tej direktivi za prihranke emisij toplogrednih plinov pri najpomembnejših proizvodnih postopkih pogonskih biogoriv, proizvedenih iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, ter najnižji mejni vrednosti prihrankov emisij toplogrednih plinov, ki se uporablja za večino obratov, ki proizvajajo taka pogonska biogoriva.
- (77) Da bi zagotovili, da se z uporabo pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv prihrani vse več emisij toplogrednih plinov, in da bi obravnavali morebitne posredne učinke spodbujanja takih goriv, kot je krčenje gozdov, bi morala Komisija na podlagi objektivnih in znanstvenih meril ter ob upoštevanju podnebnih ciljev in zavez Unije pregledati raven največjega deleža povprečne letne širitve svetovnega proizvodnega območja na velike zaloge ogljika ter bi morale po potrebi na podlagi rezultatov svojega pregleda predlagati nov prag. Poleg tega bi morala Komisija oceniti možnost oblikovanja pospešene usmeritve za postopno odpravo prispevka takih goriv k ciljem glede energije iz obnovljivih virov, da bi se čim bolj povečala količina prihrankov emisij toplogrednih plinov.
- (78) Zaradi določitve cilja na področju prometa kot cilja zmanjšanja intenzivnosti toplogrednih plinov je treba zagotoviti metodologijo, ki upošteva, da različne vrste iz obnovljivih virov prihranijo različne količine emisij toplogrednih plinov in tako drugače prispevajo k posameznemu cilju. Za električno energijo iz obnovljivih virov bi bilo treba šteti, da ima ničelne emisije toplogrednih plinov, kar pomeni, da prihrani 100 % emisij toplogrednih plinov v primerjavi z električno energijo, proizvedeno iz fosilnih goriv. To bo ustvarilo spodbudo za uporabo električne energije iz obnovljivih virov, saj ni verjetno, da bi goriva iz obnovljivih virov in reciklirana ogljična goriva dosegla tako visok odstotek prihrankov emisij toplogrednih plinov. Elektrifikacija, ki temelji na obnovljivih virih energije, bi

zato postala najučinkovitejši način za razogljičenje cestnega prometa. Poleg tega je za spodbujanje uporabe goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora v letalskem in pomorskem prometu, ki jih je težko elektrificirati, primerno uvesti multiplikator za goriva, dobavljena v navedenih načinih prevoza, kadar se upoštevajo pri specifičnih ciljih, določenih za navedena goriva.

- (79) Neposredna elektrifikacija sektorjev končne uporabe, vključno s prometnim sektorjem, prispeva k učinkovitosti sistema in olajšuje prehod na energetske sistem, ki temelji na energiji iz obnovljivih virov. Zato je sama po sebi učinkovito sredstvo za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Torej oblikovanje okvira o dodatnosti, ki se uporablja posebej za električno energijo iz obnovljivih virov, dobavljeno električnim vozilom v sektorju prometa, ni potrebno. Poleg tega je lahko prispevek solarnih električnih vozil ključnega pomena za razogljičenje evropskega prometnega sektorja.
- (80) Ker je treba goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora šteti za energijo iz obnovljivih virov ne glede na sektor, v katerem se porabijo, bi bilo treba pravila za določitev njihove obnovljive narave, kadar se proizvajajo iz električne energije, ki so se uporabljala samo za ta goriva, kadar se ta porabijo v prometnem sektorju, razširiti na vsa goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ne glede na sektor, v katerem se porabijo.
- (81) Goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu, so pomembna za povečanje deleža energije iz obnovljivih virov v sektorjih, za katere se pričakuje, da bodo dolgoročno odvisni od plinskih in tekočih goriv, vključno z industrijsko uporabo in težkim prometom. Komisija bi morala do 1. julija 2028 oceniti učinek metodologije za opredelitev, kdaj se lahko šteje, da je električna energija, ki se uporablja za proizvodnjo goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, v celoti iz obnovljivih virov, vključno z učinkom dodatnosti ter časovno in geografsko korelacijo na proizvodne stroške, prihranke emisij toplogrednih plinov in energetskega sistema, ter bi morala predložiti poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu. To poročilo bi moralo oceniti zlasti učinek te metodologije na razpoložljivost in cenovno dostopnost goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora za industrijski in prometni sektor ter na zmožnost Unije, da doseže svoje cilje glede goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, pri čemer upošteva strategijo Unije za uvoženi in domači vodik, hkrati pa čim bolj zmanjša povečanje emisij toplogrednih plinov v sektorju električne energije in celotnem energetskega sistema. Če je v tem poročilu ugotovljeno, da metodologija ne zagotavlja zadostne razpoložljivosti in cenovne dostopnosti ter ne prispeva bistveno k prihrankom emisij toplogrednih plinov, povezovanju energetskega sistema in doseganju ciljev Unije glede goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora za leto 2030, bi morala Komisija pregledati metodologijo Unije in po potrebi sprejeti delegirani akt za spremembo metodologije, da se zagotovijo potrebne prilagoditve meril in da se pospeši rast industrije vodika.
- (82) Da bi zagotovili večjo okoljsko učinkovitost trajnostnih meril Unije in meril Unije za prihranek emisij toplogrednih plinov za trdna biomasna goriva v obratih, ki proizvajajo ogrevanje, električno energijo in hlajenje, bi bilo treba najnižji prag za uporabo takih meril znižati s sedanjih 20 MW na 7,5 MW.
- (83) Z Direktivo (EU) 2018/2001 je bil okrepljen okvir za trajnost energije biološkega izvora in prihranek emisij toplogrednih plinov z določitvijo meril za vse sektorje končne uporabe. Določa posebna pravila za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva iz gozdne biomase, ki zahtevajo trajnost dejavnosti sečnje in obračunavanje emisij zaradi spremembe rabe zemljišč. V skladu s cilji ohranjanja biotske raznovrstnosti in preprečevanja uničevanja habitatov na podlagi Direktive 92/43/EGS, Direktive 2000/60/ES, Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁹⁾ ter Direktive 2009/147/ES, je treba povečati zaščito zlasti biološko raznovrstnih in z ogljikom bogatih habitatov, kot so pragozdovi in starorasi gozdovi, gozdovi z veliko biotsko raznovrstnostjo, travnišča, šotna zemljišča in resave. Zato bi bilo treba v skladu s pristopom za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, proizvedena iz kmetijske biomase, uvesti izključitve in omejitve za pridobivanje

⁽²⁹⁾ Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

gozdne biomase s teh območij, razen če pristop, ki temelji na tveganju, določa potrebne izključitve in omejitve ter gospodarski subjekti predložijo potrebna zagotovila. Poleg tega bi se morala merila za prihranek emisij toplogrednih plinov, ob upoštevanju ustreznih prehodnih obdobij, potrebnih zaradi naložbene varnosti, postopno uporabljati tudi za obstoječe obrate, ki temeljijo na biomasi, s čimer se zagotovi, da proizvodnja energije biološkega izvora vseh takih obratov vodi do zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v primerjavi z energijo, proizvedeno iz fosilnih goriv.

- (84) Trajnostna merila v zvezi s pridobivanjem gozdne biomase bi bilo treba podrobneje opredeliti v skladu z načeli trajnostnega gospodarjenja z gozdovi. S to opredelitvijo bi bilo treba okrepiti in pojasniti pristop za gozdno biomaso, ki temelji na oceni tveganja hkrati pa državam članicam zagotoviti sorazmerne določbe, ki omogočajo ciljno usmerjene prilagoditve praks, ki so lahko ustrezne na lokalni ravni.
- (85) Države članice bi morale zagotoviti, da je njihova uporaba gozdne biomase za proizvodnjo energije skladna z njihovimi obveznostmi na podlagi Uredbe (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁰⁾. V ta namen bi morale države članice izvesti v prihodnost usmerjene ocene in izvajati potrebne ukrepe, ki dopolnjujejo njihove obveznosti na podlagi Uredbe (EU) 2018/1999.
- (86) Glede na poseben položaj najbolj oddaljenih regij iz člena 349 PDEU in za katerega so v energetske sektorju značilni izoliranost, omejena oskrba in odvisnost od fosilnih goriv, bi bilo treba določiti, da se odstopanje, ki državam članicam omogoča, da sprejmejo posebna merila za zagotovitev upravičenosti do finančne podpore za porabo nekaterih biomasnih goriv v teh regijah, razširi tudi na tekoča biogoriva in pogonska biogoriva. Vsa posebna merila bi bilo treba objektivno utemeljiti zaradi razlogov energetske neodvisnosti zadevne najbolj oddaljene regije in zagotovitev nemotenega prehoda k trajnostnim merilom ter merilom glede energetske učinkovitosti in merilom za prihranek emisij toplogrednih plinov v zadevni najbolj oddaljeni regiji v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001.
- (87) Unija je zavezana izboljšanju okoljske, gospodarske in socialne trajnostnosti proizvodnje biomasnega goriva. Ta direktiva dopolnjuje druge zakonodajne akte Unije, zlasti katere koli zakonodajne akte o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti, ki določajo zahteve glede potrebne skrbnosti v vrednostni verigi, kar zadeva škodljiv vpliv na človekove pravice ali okolje.
- (88) Da bi zmanjšali upravno breme za proizvajalce goriv iz obnovljivih virov in recikliranih ogljikovih goriv ter za države članice, kadar je Komisija prostovoljne ali nacionalne sisteme z izvedbenim aktom priznala za dokazovanje ali zagotavljanje točnih podatkov v zvezi s skladnostjo s trajnostnimi merili in merili za prihranek emisij toplogrednih plinov ter drugimi zahtevami iz spremenjenih določb, določenih v tej direktivi, bi morale države članice v okviru priznanja Komisije sprejeti rezultate certificiranja, ki ga izdajo taki sistemi. Za zmanjšanje bremena za male obrate bi države članice morale imeti možnost, da vzpostavijo poenostavljen prostovoljni mehanizem preverjanja za obrate s skupno nazivno vhodno toplotno močjo med 7,5 MW in 20 MW.
- (89) Za zmanjšanje tveganj in boljše preprečevanje goljufij v dobavnih verigah za energijo biološkega izvora in reciklirana ogljikovna goriva Direktiva (EU) 2018/2001 določa dragocene dodatke v smislu preglednosti, sledljivosti in nadzora. V tem okviru je namen podatkovne zbirke Unije, ki jo bo vzpostavila Komisija, omogočiti sledenje tekočim in plinastim gorivom iz obnovljivih virov ter recikliranim ogljikovim gorivom. Področje uporabe podatkovne zbirke bi bilo treba razširiti s prometa na vse druge sektorje končne uporabe, v katerih se taka goriva porabijo. Taka razširitev naj bi bistveno prispevala k celovitemu spremljanju proizvodnje in porabe teh goriv ter zmanjšanju tveganja dvojnega štetja ali nepravilnosti v dobavnih verigah, zajetih v podatkovni zbirki Unije. Poleg tega bi bilo treba za preprečitev tveganja dvojnih zahtevkov za isti plin iz obnovljivih virov preklicati potrdilo o izvoru, izdano za vsako pošiljko plina iz obnovljivih virov, registrirano v podatkovni zbirki. Podatkovna zbirka bi morala biti javno dostopna na odprt, pregleden in uporabniku prijazen način ob upoštevanju načela varstva zasebnih in poslovno občutljivih

⁽³⁰⁾ Uredba (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU (UL L 156, 19.6.2018, str. 1).

podatkov. Komisija bi morala objavljati letna poročila o informacijah, ki jih vsebuje podatkovna zbirka Unije, vključno z informacijami o količinah, geografskem izvoru in vrsti uporabljene surovine za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva. Komisija in države članice bi si morale prizadevati za medsebojno povezljivost med podatkovno zbirko Unije in obstoječimi nacionalnimi podatkovnimi zbirkami, kar bi omogočilo nemoten prehod in dvosmernost podatkovnih zbirk. Poleg te krepitve preglednosti in sledljivosti posameznih pošiljk surovin in goriv v dobavni verigi so se z nedavno sprejeto Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2022/996 ⁽³¹⁾ okrepile zahteve glede revizije za certifikacijske organe ter povečala pooblastila certifikacijskih organov za javni nadzor, vključno z možnostjo, da pristojni organi pri nadzornih pregledih dostopajo do dokumentov in prostorov gospodarskih subjektov. Celovitost okvira za preverjanje iz Direktive (EU) 2018/2001 je bila ustrezno znatno okrepljena, saj se revizije, ki jih izvajajo certifikacijski organi, in podatkovna zbirka Unije dopolnijo z zmogljivostmi za preverjanje in nadzor s strani pristojnih organov držav članic. Zelo priporočljivo je, da države članice uporabijo obe možnosti za javni nadzor.

- (90) Komisija in države članice bi morale stalno prevzemati dobre upravne prakse in sprejeti vse ustrezne ukrepe za enostavnejše izvrševanje Direktive (EU) 2018/2001, da bi se za udeležene akterje in sektorje stroški izpolnjevanja zahtev znižali.
- (91) Sprejeti je treba ustrezne določbe za boj proti goljufijam, zlasti v zvezi z uporabo surovin iz odpadkov ali biomase, za katero je ugotovljeno, da je povezana z visokim tveganjem posredne spremembe rabe zemljišč. Odkrivanje in preprečevanje goljufij sta bistvena, da bi preprečili nelojalno konkurenco in vse večje krčenje gozdov, tudi v tretjih državah, zato bi morali zagotoviti izvajanje popolne in certificirane sledljivosti teh surovin.
- (92) Direktivo (EU) 2018/2001 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (93) Uredba (EU) 2018/1999 se večkrat sklicuje na zavezujoči cilj na ravni Unije glede vsaj 32-odstotnega deleža energije iz obnovljivih virov, porabljene v Uniji leta 2030. Ker je treba ta cilj povečati za namene učinkovitega prispevka k cilju zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za 55 % do leta 2030, bi bilo treba te sklice spremeniti. Morebitne določene dodatne zahteve glede načrtovanja in poročanja ne bodo ustvarile novega sistema načrtovanja in poročanja, temveč bi zanje moral veljati obstoječi okvir za načrtovanje in poročanje na podlagi navedene uredbe.
- (94) Področje uporabe Direktive 98/70/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³²⁾ bi bilo treba spremeniti, da se prepreči podvajanje regulativnih zahtev v zvezi s cilji razogljichenja goriv, namenjenih uporabi v prometu, in da se doseže uskladev z Direktivo (EU) 2018/2001.
- (95) Opredelitve pojmov, določene v Direktivi 98/70/ES, bi bilo treba uskladiti s tistimi, določenimi v Direktivi (EU) 2018/2001, da se prepreči uporaba različnih opredelitev pojmov na podlagi teh dveh aktov.
- (96) Obveznosti v zvezi z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov in uporabo pogonskih biogoriv iz Direktive 98/70/ES bi bilo treba črtati, da bi se racionaliziralo in preprečilo podvajanje predpisov v zvezi z okrepljenimi obveznostmi glede razogljichenja goriv, namenjenih uporabi v prometu, ki so določene v Direktivi (EU) 2018/2001.
- (97) Obveznosti v zvezi s spremljanjem in poročanjem o zmanjšanju emisij toplogrednih plinov iz Direktive 98/70/ES bi bilo treba črtati, da se prepreči podvajanje ureditve obveznosti poročanja.

⁽³¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/996 z dne 14. junija 2022 o pravilih za preverjanje trajnostnih meril, meril za prihranek emisij toplogrednih plinov in meril za nizko tveganje za posredno spremembo rabe zemljišč (UL L 168, 27.6.2022, str. 1).

⁽³²⁾ Direktiva 98/70/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 1998 o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva ter spremembi Direktive 93/12/EGS (UL L 350, 28.12.1998, str. 58).

- (98) Direktivo Sveta (EU) 2015/652 ⁽³³⁾, ki določa podrobna pravila za enotno izvajanje člena 7a Direktive 98/70/ES, bi bilo treba razveljaviti, saj z razveljavitvijo člena 7a Direktive 98/70/ES s to direktivo postane brezpredmetna.
- (99) Kar zadeva komponente na biološki osnovi v dizelskem gorivu, sklic v Direktivi 98/70/ES na dizelsko gorivo B7, tj. dizelsko gorivo, ki vsebuje do 7 % metil estrov maščobnih kislin FAME, omejuje razpoložljive možnosti za doseganje višjih ciljev vključitve pogonskih biogoriv iz Direktive (EU) 2018/2001. Razlog za to je dejstvo, da je skoraj celotna dobava dizelskega goriva v Uniji že B7. Zato bi bilo treba največji delež sestavin na biološki osnovi povečati s 7 % na 10 %. Ohranjanje tržnega uvajanja B10, tj. dizelskega goriva, ki vsebuje do 10 % FAME, zahteva vseevropsko stopnjo zaščite B7 za 7 % FAME v dizelskem gorivu zaradi velikega deleža vozil, ki niso združljiva z B10 in naj bi bila prisotna v voznem parku do leta 2030. To bi moralo biti izraženo v členu 4(1), drugi pododstavek, Direktive 98/70/ES.
- (100) Prehodne določbe bi morale omogočiti urejeno nadaljevanje zbiranja podatkov in izpolnjevanje obveznosti poročanja v zvezi s členi Direktive 98/70/ES, črtanimi s to direktivo.
- (101) Ker ciljev te direktive, in sicer zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, energetske odvisnosti in cen energije, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ukrepov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (102) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih ⁽³⁴⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. V zvezi s to direktivo zakonodajalca menita, da je predložitev takih dokumentov upravičena, zlasti po sodbi Sodišča Evropskih skupnosti v zadevi Komisija proti Belgiji ⁽³⁵⁾ (zadeva C-543/17).
- (103) Da bi zmanjšali regulativno breme, ki ga uvaja ta direktiva za državljane, uprave in podjetja, bi morala Komisija regulativni okvir v zadevnih sektorjih pregledati v skladu z načelom „za enega sprejetega se eden odpravi“, kot je določeno v sporočilu Komisije z dne 29. aprila 2021 z naslovom „Boljše pravno urejanje: združujemo moči za pripravo boljše zakonodaje“ –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive (EU) 2018/2001

Direktiva (EU) 2018/2001 se spremeni:

(1) v členu 2 se drugi odstavek spremeni:

(a) točka 1 se nadomesti z naslednjim:

„(1) ‚energija iz obnovljivih virov‘ pomeni energijo iz obnovljivih nefosilnih virov, namreč vetrno, sončno (sončni toplotni in sončni fotovoltaični viri) in geotermalno energijo, osmotsko energijo, energijo okolice, energijo plimovanja, valovanja in drugo energijo oceanov, vodno energijo, ter iz biomase, deponijskega plina, plina, pridobljenega z napravami za čiščenje odplak, in bioplina;

⁽³³⁾ Direktiva Sveta (EU) 2015/652 z dne 20. aprila 2015 o določitvi metod izračuna in zahtev glede poročanja na podlagi Direktive 98/70/ES Evropskega parlamenta in Sveta o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva (UL L 107, 25.4.2015, str. 26).

⁽³⁴⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

⁽³⁵⁾ Sodba Sodišča z dne 8. julija 2019 v zadevi Komisija/Belgija, C-543/17, ECLI:EU:C:2019:573.

- (1a) „okrogli industrijski les“ pomeni hlode za žago, furnirske hlode, vlakninski les (v okrogli ali razcepljeni obliki) in drug okrogli les, ki je primeren za industrijsko uporabo, razen okroglega lesa, ki zaradi svojih značilnosti, kot so vrste, dimenzije, pravokotnost in gostota vozlišč, ni primeren za industrijsko uporabo, kot države članice to opredelijo in ustrezno utemeljijo v skladu z upoštevnimi gozdnimi in tržnimi pogoji;“;
- (b) točka 4 se nadomesti z naslednjim:
- „(4) „bruto končna poraba energije“ pomeni energente, dobavljene za energetske namene industriji, prometu, gospodinjstvom, storitvenemu sektorju, vključno z javnim storitvenim sektorjem, kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu, električno energijo in toploto, ki ju porabi energetska panoga za proizvodnjo električne energije in toplote, ter izgubo električne energije in toplote pri distribuciji in prenosu;“;
- (c) vstavita se naslednji točki:
- „(9a) „območje za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije“ pomeni posebno lokacijo ali območje na kopnem ali morju ali v celinskih vodah, ki ga je država članica določila kot posebej primerno za postavitev obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov;
- (9b) „oprema za sončno energijo“ pomeni opremo, ki pretvarja energijo sonca v toplotno ali električno energijo, zlasti sončno toplotno in sončno fotovoltaično opremo;“;
- (d) vstavijo se naslednje točke:
- „(14a) „trgovalno območje“ pomeni trgovalno območje, kot je opredeljeno v členu 2, točka 65, Uredbe (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta (*);
- (14b) „inovativna tehnologija za energijo iz obnovljivih virov“ pomeni tehnologijo za pridobivanje energije iz obnovljivih virov, ki na vsaj en način izboljšuje primerljivo najsodobnejšo tehnologijo za energijo iz obnovljivih virov ali omogoča izkoriščanje tehnologije za energijo iz obnovljivih virov, ki se še ne trži v celoti ali vključuje jasno stopnjo tveganja;
- (14c) „sistem naprednega merjenja“ pomeni sistem naprednega merjenja, kot je opredeljen v členu 2, točka 23, Direktive (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta (**);
- (14d) „polnilno mesto“ pomeni polnilno mesto, kot je opredeljeno v členu 2, točka 48, Uredbe (EU) 2023/1804 Evropskega parlamenta in Sveta (***);
- (14e) „udeleženec na trgu“ pomeni udeleženca na trgu, kot je opredeljen v členu 2, točka 25, Uredbe (EU) 2019/943;
- (14f) „trg električne energije“ pomeni trge električne energije, kot so opredeljeni v členu 2, točka 9, Direktive (EU) 2019/944;
- (14g) „baterija za domačo rabo“ pomeni samostojno polnilno baterijo z nazivno močjo nad 2 kWh, ki je primerna za vgradnjo in uporabo v domačem okolju;
- (14h) „baterija za električna vozila“ pomeni baterijo za električna vozila, kot je opredeljena v členu 3(1), točka 14, Uredbe (EU) 2023/1542 Evropskega parlamenta in Sveta (****);
- (14i) „industrijska baterija“ pomeni industrijsko baterijo, kot je opredeljena v členu 3(1), točka 13, Uredbe (EU) 2023/1542;
- (14j) „stanje staranja“ pomeni stanje, kot je opredeljeno v členu 3(1), točka 28, Uredbe (EU) 2023/1542;
- (14k) „stanje napolnjenosti“ pomeni stanje napolnjenosti, kot je opredeljeno v členu 3(1), točka 27, Uredbe (EU) 2023/1542;

- (14l) ‚vrednost delovne moči‘ pomeni dinamične informacije v sistemu upravljanja baterije, ki predpisujejo nastavitve električne energije, pri katerih naj bi baterija optimalno delovala med polnjenjem ali praznjenjem, tako da sta njeno stanje staranja in operativna uporaba optimizirana;
- (14m) ‚pametno polnjenje‘ pomeni postopek polnjenja, pri katerem se intenzivnost električne energije, oddane bateriji, dinamično prilagodi na podlagi informacij, prejetih prek elektronske komunikacije;
- (14n) ‚regulativni organ‘ pomeni regulativni organ, kot je opredeljen v členu 2, točka 2, Uredbe (EU) 2019/943;
- (14o) ‚dvosmerno polnjenje‘ pomeni dvosmerno polnjenje, kot je opredeljeno v členu 2, točka 11, Uredbe (EU) 2023/1804;
- (14p) ‚običajno polnilno mesto‘ pomeni običajno polnilno mesto, kot je opredeljeno v členu 2, točka 37, Uredbe (EU) 2023/1804;
- (14q) ‚pogodba o nakupu energije iz obnovljivih virov‘ pomeni pogodbo, v kateri se fizična ali pravna oseba zaveže k nakupu energije iz obnovljivih virov neposredno pri proizvajalcu, kar med drugim zajema pogodbe o nakupu električne energije iz obnovljivih virov ter pogodbe o nakupu za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov;

- (*) Uredba (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o notranjem trgu električne energije (UL L 158, 14.6.2019, str. 54).
- (**) Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L 158, 14.6.2019, str. 125).
- (***) Uredba (EU) 2023/1804 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva ter razveljavitvi Direktive 2014/94/EU (UL L 234, 22.9.2023, str. 1).
- (****) Uredba (EU) 2023/1542 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2023 o baterijah in odpadnih baterijah, spremembi Direktive 2008/98/ES in Uredbe (EU) 2019/1020 ter razveljavitvi Direktive 2006/66/ES (UL L 191, 28.7.2023, str. 1).“;

(e) vstavita se naslednji točki:

- „(18a) ‚industrija‘ pomeni podjetja in izdelke, ki spadajo na področja B, C in F ter na področje J, oddelek 63, statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti (NACE REV.2), kot je opredeljeno v Uredbi (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta (*);
- (18b) ‚neenergetski namen‘ pomeni uporabo goriv kot surovin v industrijskem procesu in ne za proizvodnjo energije;

- (*) Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L 393, 30.12.2006, str. 1).“;

(f) vstavita se naslednji točki:

- „(22a) ‚goriva iz obnovljivih virov‘ pomeni pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva, biomasna goriva in goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora;
- (22b) ‚energijska učinkovitost na prvem mestu‘ pomeni energijsko učinkovitost na prvem mestu, kot je opredeljena v členu 2, točka 18, Uredbe (EU) 2018/1999;“;

(g) točka 36 se nadomesti z naslednjim:

- „(36) ‚goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora‘ pomeni tekoča in plinasta goriva, katerih energijska vsebnost izhaja iz obnovljivih virov, ki niso biomasa;“;

(h) vstavijo se naslednje točke:

- „(44a) ‚gozdni nasad‘ pomeni gozdni nasad, kot je opredeljen v členu 2, točka 11, Uredbe (EU) 2023/1115 Evropskega parlamenta in Sveta (*);
- (44b) ‚osmotska energija‘ pomeni energijo, ki nastaja zaradi razlike v koncentraciji soli med dvema tekočinama, kot sta sladka voda in slana voda;
- (44c) ‚učinkovitost sistema‘ pomeni zbir energijsko učinkovitih rešitev, ki omogočajo tudi stroškovno učinkovito razogljčenje, dodatno prožnost in učinkovito rabo virov;
- (44d) ‚objekt za shranjevanje energije na isti lokaciji‘ pomeni objekt za shranjevanje energije v kombinaciji z objektom za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki sta priključena na isto točko dostopa do omrežja;
- (44e) ‚solarno električno vozilo‘ pomeni motorno vozilo, opremljeno s pogonskim sistemom, ki kot pretvornik energije vsebuje samo neperiferno električno napravo, s sistemom za shranjevanje električne energije z možnostjo ponovnega polnjenja, ki ga je mogoče zunanje polniti, in s fotonapetostnimi paneli, vgrajenimi v vozilo.

(*) Uredba (EU) 2023/1115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o omogočanju dostopnosti nekaterih primarnih in drugih proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, na trgu Unije in njihovem izvozu iz Unije ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 995/2010 (UL L 150, 9.6.2023, str. 206).“;

(2) člen 3 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice skupaj zagotovijo, da delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije Unije leta 2030 znaša najmanj 42,5 %.

Države članice si skupaj prizadevajo, da bi delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije Unije leta 2030 znašal najmanj 45 %.

Države članice kot okvirni cilj določijo, da bi do leta 2030 inovativno tehnologijo za energijo iz obnovljivih virov uporabljali vsaj v 5 % novo nameščenih zmogljivostih za energijo iz obnovljivih virov.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Države članice sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da se energija iz biomase proizvaja tako, da se čim bolj zmanjšajo neupravičeni izkrivljajoči učinki na trg surovin iz biomase in škodljiv vpliv na biotsko raznovrstnost, okolje in podnebje. V ta namen upoštevajo hierarhijo ravnanja z odpadki, določeno v členu 4 Direktive 2008/98/ES, in poskrbijo za uporabo načela kaskadne uporabe biomase, s poudarkom na programih podpore in ob ustreznem upoštevanju nacionalnih posebnosti.

Države članice oblikujejo programe podpore za energijo iz pogonskih biogoriv, tekočih biogoriv in biomasnih goriv tako, da ne spodbujajo netrajnostnih načinov proizvodnje in ne izkrivljajo konkurence s sektorji materialov, da bi se zagotovila uporaba lesne biomase glede na njeno najvišjo ekonomsko in okoljsko dodano vrednost po naslednjem prednostnem vrstnem redu:

- (a) lesni proizvodi;
- (b) podaljšanje življenjske dobe lesnih proizvodov;
- (c) ponovna uporaba;
- (d) recikliranje;
- (e) energija biološkega izvora in
- (f) odstranjevanje.

3a. Države članice lahko odstopajo od načela kaskadne uporabe biomase iz odstavka 3, kadar je treba zagotoviti zanesljivo oskrbo z energijo. Države članice lahko odstopajo od tega načela tudi, kadar lokalna industrija kvantitativno ali tehnično ni zmožna uporabljati lesne biomase za ustvarjanje ekonomske in okoljske dodane vrednosti, ki je višja od proizvodnje energije, in sicer v primeru surovin, ki so pridobljene:

- (a) z dejavnostmi potrebnega gospodarjenja z gozdovi v sklopu predkomercialnih postopkov redčenja ali ki se izvajajo v skladu z nacionalnim pravom o preprečevanju požarov v naravi na območjih z velikim tveganjem;
- (b) z nujno sečnjo po dokumentiranih naravnih motnjah ali
- (c) s pridobivanjem določenih vrst lesa, ki po svojih značilnostih niso primerne za lokalne predelovalne obrate.

3b. Države članice Komisiji največ enkrat letno priglasi povzetek odstopanj od načela kaskadne uporabe biomase na podlagi odstavka 3a, skupaj z razlogi za ta odstopanja in navedbo geografskega obsega, v katerem se uporabljajo. Komisija prejete priglasitve uradno objavi in lahko v zvezi s katero koli od njih izda javno mnenje.

3c. Države članice ne odobrijo neposredne finančne podpore za:

- (a) uporabo hlodov za žago, furnirskih hlodov, okroglega industrijskega lesa, štorov in korenin za proizvodnjo energije;
- (b) proizvodnjo energije iz obnovljivih virov s sežiganjem odpadkov, razen če so bile izpolnjene obveznosti ločenega zbiranja iz Direktive 2008/98/ES.

3d. Brez poseganja v odstavku 3 države članice ne odobrijo novega programa podpore niti ne obnovijo programa podpore za proizvodnjo električne energije iz gozdne biomase v napravah, ki so namenjene izključno električni energiji, razen če taka električna energija izpolnjuje vsaj enega od naslednjih pogojev:

- (a) proizvaja se v regiji, opredeljeni v območnem načrtu za pravični prehod, pripravljenem v skladu s členom 11 Uredbe (EU) 2021/1056 Evropskega parlamenta in Sveta (*), zaradi njene odvisnosti od trdnih fosilnih goriv, in izpolnjuje ustrezne zahteve, določene v členu 29(11) te direktive;
- (b) proizvaja se z uporabo zajemanja in shranjevanja biomasnega CO₂ ter izpolnjuje zahteve, določene v členu 29(11), drugi pododstavek;
- (c) proizvaja se v kateri od najbolj oddaljenih regij, kot je opredeljeno v členu 349 PDEU, in sicer v omejenem obdobju in z namenom, da bi se uporaba gozdne biomase postopno v največji možni meri zmanjšala, ne da bi to vplivalo na dostop do varne energije in zanesljive oskrbe z njo.

Komisija do leta 2027 objavi poročilo o vplivu programov podpore držav članic za biomaso, med drugim na biotsko raznovrstnost, na podnebje in okolje ter na možna izkrivljanja trga, in oceni možnost nadaljnjih omejitev v zvezi s programi podpore za gozdno biomaso.

(*) Uredba (EU) 2021/1056 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Sklada za pravični prehod (UL L 231, 30.6.2021, str. 1).“;

(c) vstavi se naslednji odstavek :

„4a. Države članice vzpostavijo okvir, ki lahko vključuje programe podpore in ukrepe za lažje sklepanje pogodb o nakupu električne energije iz obnovljivih virov, kar omogoča uvedbo električne energije iz obnovljivih virov na raven, ki je skladna z nacionalnim prispevkom države članice iz odstavka 2 tega člena, in s hitrostjo, ki je skladna z okvirnimi usmeritvami iz člena 4, točka (a)(2), Uredbe (EU) 2018/1999. Ta okvir zlasti obravnava preostale ovire za visoko raven oskrbe z električno energijo iz obnovljivih virov, vključno s tistimi, ki so povezani s postopki izdaje dovoljenj ter z razvojem potrebne infrastrukture za prenos, distribucijo in shranjevanje električne energije, vključno z objekti za shranjevanje energije na isti lokaciji. Države članice pri oblikovanju tega okvira upoštevajo dodatno električno energijo iz obnovljivih virov, ki je potrebna za zadostitev

povpraševanja v prometnem, industrijskem, gradbenem sektorju ter sektorju ogrevanja in hlajenja ter za proizvodnjo goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora. Države članice lahko povzetek politik in ukrepov na podlagi okvira ter oceno njihovega izvajanja vključijo v svoje celovite nacionalne energetske in podnebne načrte, predložene na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999, ter v svoja celovita nacionalna energetska in podnebna poročila o napredku, predložena na podlagi člena 17 navedene uredbe.“;

(3) člen 7 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Plin in električna energija iz obnovljivih virov energije se za namene izračuna deleža bruto končne porabe energije iz obnovljivih virov, kar zadeva prvi pododstavek, točka (a), (b) ali (c), upoštevajo samo enkrat.

Energija, proizvedena iz goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, se upošteva v sektorju – električna energija, ogrevanje in hlajenje ali promet – kjer se porabi.

Brez poseganja v tretji pododstavek se države članice lahko s posebnim sporazumom o sodelovanju dogovorijo, da bodo goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, porabljena v eni državi članici, v celoti ali delno upoštevana pri deležu bruto končne porabe energije iz obnovljivih virov v državi članici, v kateri so ta goriva proizvedena. Da bi Komisija lahko preverila, ali se ista goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora ne upoštevajo tako v državi članici, v kateri so proizvedena, kot v državi članici, v kateri so porabljena, in da bi lahko beležila upoštevane količine, države članice obvestijo Komisijo o vsakem takem sporazumu o sodelovanju. Tak sporazum o sodelovanju vključuje količino goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ki se upošteva v celoti in za vsako državo članico, ter datum, ko se bo sporazum o sodelovanju začel uporabljati.“;

(b) v odstavku 2 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„2. Za namene odstavka 1, prvi pododstavek, točka (a), se bruto končna poraba električne energije iz obnovljivih virov izračuna kot količina električne energije, proizvedene v državi članici iz obnovljivih virov, pri čemer je vključena proizvodnja električne energije pri samooskrbovalcih z energijo iz obnovljivih virov in v skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov ter električna energija iz goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ni pa vključena proizvodnja električne energije v akumulacijskih prečrpovalnih napravah iz vode, ki je bila najprej prečrpana navzgor, in električna energija, ki se uporablja za proizvodnjo goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora.“;

(c) v odstavku 4 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) končna poraba energije iz obnovljivih virov v prometnem sektorju se izračuna kot vsota vseh pogonskih biogoriv, bioplinov in goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, porabljenih v prometnem sektorju. To vključuje goriva iz obnovljivih virov, dobavljena mednarodnim pomorskim skladiščem.“;

(4) člen 9 se spremeni:

(a) vstavi se naslednji člen:

„1a. Vsaka država članica se do 31. decembra 2025 dogovori o vzpostavitvi okvira za sodelovanje v skupnih projektih z eno ali več drugimi državami članicami za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ob upoštevanju naslednjega:

(a) države članice si prizadevajo do 31. decembra 2030 doseči dogovor o vzpostavitvi vsaj dveh skupnih projektov;

(b) države članice, v katerih letna poraba energije presega 100 TWh, si prizadevajo do 31. decembra 2033 vzpostaviti še tretji skupni projekt.

Skupni projekti na področju energije iz obnovljivih virov na morju se določijo v skladu s potrebami, ugotovljenimi v strateških načrtih na visoki ravni za razvoj integriranih priobalnih omrežij za vsak morski bazen iz člena 14(2) Uredbe (EU) 2022/869 Evropskega parlamenta in Sveta (*) in v 10-letnem razvojnem načrtu omrežja za celotno Unijo iz člena 30(1), točka (b), Uredbe (EU) 2019/943, vendar lahko te potrebe presegajo ter lahko vključujejo lokalne in regionalne organe ter zasebna podjetja.

Pri skupnih projektih si države članice prizadevajo za pravično porazdelitev stroškov in koristi. V ta namen države članice v ustreznem sporazumu o sodelovanju upoštevajo vse relevantne stroške in koristi skupnega projekta.

Države članice Komisijo obvestijo o sporazumih o sodelovanju, vključno z datumom, ko naj bi se skupni projekti začeli izvajati. Za projekte, ki se financirajo z nacionalnimi prispevki v okviru mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov, vzpostavljenega z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/1294 (**), se šteje, da za zadevne države članice izpolnjujejo obveznosti iz prvega pododstavka.

(*) Uredba (EU) 2022/869 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo, spremembi uredb (ES) št. 715/2009, (EU) 2019/942 in (EU) 2019/943 ter direktiv 2009/73/ES in (EU) 2019/944 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 347/2013 (UL L 152, 3.6.2022, str. 45).

(**) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1294 z dne 15. septembra 2020 o mehanizmu Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov (UL L 303, 17.9.2020, str. 1).“;

(b) vstavi se naslednji pododstavek:

„7a. Zadevne države članice na podlagi okvirnih ciljev za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov na morju, načrtovano v vsakem morskem bazenu, ki so določeni v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2022/869, objavijo informacije o količinah energije iz obnovljivih virov na morju, ki jih nameravajo proizvesti preko razpisov, pri čemer upoštevajo tehnično in ekonomsko izvedljivost glede na omrežno infrastrukturo in dejavnosti, ki se že izvajajo. Države članice si prizadevajo, da bi projektom na področju energije iz obnovljivih virov na morju dodelile prostor v svojih pomorskih prostorskih načrtih, pri čemer upoštevajo dejavnosti, ki se že izvajajo na zadevnih območjih. Da bi države članice olajšale izdajanje dovoljenj za skupne projekte na področju energije iz obnovljivih virov na morju, poskrbijo za manj zapleten ter učinkovitejši in preglednejši postopek izdaje dovoljenj ter okrepijo medsebojno sodelovanje, po potrebi tudi z vzpostavitvijo enotne kontaktne točke. Za večjo podporo javnosti lahko države članice skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov vključijo v skupne projekte v zvezi z energijo iz obnovljivih virov na morju.“;

(5) člen 15 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da so vsi nacionalni predpisi v zvezi s postopki izdaje dovoljenj, certificiranja in licenciranja, ki se uporabljajo za obrate ter z njimi povezana prenosna in distribucijska omrežja za proizvodnjo električne energije in energije za ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov, za postopek pretvorbe biomase v pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva, biomasna goriva ali druge energente ter za goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, sorazmerni in potrebni ter prispevajo k izvajanju načela energetske učinkovitosti na prvem mestu.“;

(b) odstavek 2 in 3 se nadomestita z naslednjim:

„2. Države članice jasno opredelijo vse tehnične specifikacije, ki jih morajo izpolnjevati naprave in sistemi za energijo iz obnovljivih virov, da bi bili upravičeni do podpore iz programov podpore in do sodelovanja pri javnih naročilih. Kadar obstajajo harmonizirani ali evropski standardi, vključno s tehničnimi referenčnimi sistemi, ki jih vzpostavijo evropske organizacije za standardizacijo, se take tehnične specifikacije opredelijo na podlagi navedenih standardov. Prednost imajo harmonizirani standardi, katerih sklici so bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije* v podporo evropskemu pravu, vključno z Uredbo (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta (*) in Direktivo 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta (**). Če teh standardov ni, pa se v tem vrstnem redu uporabijo drugi harmonizirani standardi in evropski standardi. Take tehnične specifikacije ne predpisujejo, kdaj je treba naprave in sisteme certificirati, in ne smejo ovirati pravilnega delovanja notranjega trga.

2a. Države članice v omejenem obdobju pod nadzorom pristojnega organa spodbujajo preizkušanje inovativne tehnologije za energijo iz obnovljivih virov za proizvodnjo, skupno rabo in shranjevanje energije iz obnovljivih virov v pilotnih projektih v resničnem okolju v skladu z veljavnim pravom Unije in ob ustreznih zaščitnih ukrepih, da bi zagotovile varno obratovanje energetskega sistema in preprečile nesorazmeren vpliv na delovanje notranjega trga.

3. Države članice zagotovijo, da njihovi pristojni organi na nacionalni, regionalni in lokalni ravni pri načrtovanju, tudi pri predhodnem prostorskem načrtovanju, projektiranju, gradnji in obnavljanju mestne infrastrukture, industrijskih, komercialnih ali stanovanjskih območij, energetske in prometne infrastrukture, vključno z omrežji za električno energijo, energijo za daljinsko ogrevanje in hlajenje, zemeljski plin ter alternativna goriva, vključijo določbe za vključevanje in uvajanje energije iz obnovljivih virov, vključno z določbami za samooskrbo z energijo iz obnovljivih virov in za skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov, ter uporabo neizogibne odvečne toplote in odvečnega hladu. Države članice zlasti spodbujajo lokalne in regionalne upravne organe, da ogrevanje in hlajenje z uporabo obnovljivih virov po potrebi vključijo v načrtovanje mestne infrastrukture in se z operaterji omrežij posvetujejo, kako na njihove načrte za razvoj infrastrukture vplivajo programi za energijsko učinkovitost in za odzivanje na povpraševanje ter posebne določbe o samooskrbi z energijo iz obnovljivih virov in o skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov.

(*) Uredba (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL L 198, 28.7.2017, str. 1).

(**) Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (UL L 285, 31.10.2009, str. 10).“;

(c) odstavki 4 do 7 se črtajo;

(d) odstavek 8 se nadomesti z naslednjim:

„8. Države članice ocenijo regulativne in upravne ovire za dolgoročne pogodbe o nakupu energije iz obnovljivih virov ter odpravijo neupravičene ovire za take pogodbe in spodbujajo njihovo sklepanje, tudi tako, da preučijo, kako zmanjšati z njimi povezana finančna tveganja, zlasti z uporabo kreditnih jamstev. Države članice zagotovijo, da v navedene pogodbe ni mogoče posegati z diskriminatornimi ali nesorazmernimi postopki ali plačili in da se lahko vsa s tem povezana potrdila o izvoru prenesejo na kupca energije iz obnovljivih virov v skladu s pogodbo o nakupu energije iz obnovljivih virov.

Države članice politike in ukrepe, ki spodbujajo sklepanje pogodb o nakupu energije iz obnovljivih virov, opišejo v celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999, in v svojih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih poročilih o napredku, predloženih na podlagi člena 17 navedene uredbe. V teh poročilih o napredku navedejo tudi proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki je podprta s pogodbami o nakupu energije iz obnovljivih virov.

Po oceni iz prvega pododstavka Komisija preuči ovire za dolgoročne pogodbe o nakupu energije in zlasti za uvedbo čezmejnih pogodb o nakupu energije iz obnovljivih virov ter izda smernice za odpravo teh ovir.

9. Komisija do 21. novembra 2025 preuči, ali so potrebni dodatni ukrepi v podporo državam članicam pri izvajanju postopkov izdaje dovoljenj, določenih v tej direktivi, tudi z oblikovanjem okvirnih ključnih kazalnikov uspešnosti.“;

(6) vstavijo se naslednji členi:

„Člen 15a

Vključevanje energije iz obnovljivih virov v stavbe

1. Za spodbujanje proizvodnje in uporabe energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju države članice določijo okvirni nacionalni ciljni delež energije iz obnovljivih virov, ki je proizvedena na kraju samem ali v bližini in energije iz obnovljivih virov, ki je pridobljena iz omrežja, v končni porabi energije v svojem stavbnem sektorju leta 2030, ki je skladen z okvirnim ciljem vsaj 49-odstotnega deleža energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju v končni porabi energije v stavbah Unije leta 2030. Države članice vključijo svoj okvirni nacionalni delež ter informacije o tem, kako ga nameravajo doseči, v celovite nacionalne energetske in podnebne načrte, predložene na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999.

2. Države članice lahko pri okvirnem nacionalnem deležu iz odstavka 1 upoštevajo odvečno toploto in hlad do mejne vrednosti 20 % tega deleža. Če se tako odločijo, se okvirni nacionalni delež poveča za polovico odstotka odvečne toplote in hlada, upoštevanega pri tem deležu.

3. Države članice v svoje nacionalne zakone in podzakonske gradbene predpise ter po potrebi v svoje programe podpore uvedejo ustrezne ukrepe za povečanje deleža električne energije ter ogrevanja in hlajenja iz obnovljivih virov, proizvedene na kraju samem ali v bližini, ter energije iz obnovljivih virov, ki je pridobljena iz omrežja, v stavbnem fondu. Taki ukrepi lahko vključujejo nacionalne ukrepe, ki se nanašajo na znatno povečanje lastne porabe obnovljivih virov energije, skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov, lokalno shranjevanje energije, pametno polnjenje in dvosmerno polnjenje, druge storitve prožnosti, kot je prilagajanje odjema, ter ukrepe v kombinaciji z izboljšanjem energijske učinkovitosti v zvezi s soproizvodnjo in večjimi prenovami, s katerimi se povečuje število skoraj ničenergijskih stavb in stavb, ki presegajo minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, določene v členu 4 Direktive 2010/31/EU.

Da bi dosegli okvirni delež energije iz obnovljivih virov, določen v odstavku 1, države članice v svojih nacionalnih zakonskih in podzakonskih gradbenih predpisih ter po potrebi v svojih programih podpore ali na drug način z enakim učinkom zahtevajo uporabo najnižjih ravni energije iz obnovljivih virov, proizvedene na kraju samem ali v bližini, ter energije iz obnovljivih virov, ki je pridobljena iz omrežja, v novih stavbah in v obstoječih stavbah, na katerih poteka večja prenova ali prenova sistema za ogrevanje, v skladu z Direktivo 2010/31/EU, kadar je to ekonomsko, tehnično in funkcionalno izvedljivo. Države članice dovolijo, da se te najnižje ravni med drugim dosežejo z učinkovitim daljinskim ogrevanjem in hlajenjem.

Za obstoječe stavbe se prvi pododstavek uporablja za oborožene sile le do te mere, ko to ni v nasprotju z naravo in pglavitnim ciljem dejavnosti oboroženih sil ter z izjemo materialov, ki se uporabljajo izključno v vojaške namene.

4. Države članice zagotovijo, da se javne stavbe na nacionalni, regionalni in lokalni ravni uporabljajo kot zgled glede deleža porabljene energije iz obnovljivih virov v skladu s členom 9 Direktive 2010/31/EU in členom 5 Direktive 2012/27/EU. Države članice lahko določijo, da se te obveznosti med drugim izpolnjujejo z zagotavljanjem, da tretje strani na strehah javnih stavb ali stavb v mešani javno-zasebni lasti uporabljajo naprave, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov.

5. Države članice lahko po potrebi spodbujajo sodelovanje v stavbnem sektorju med lokalnimi organi in skupnostmi na področju energije iz obnovljivih virov, zlasti z uporabo javnih naročil.

6. Da bi države članice dosegle okvirni delež energije iz obnovljivih virov, določen v odstavku 1, spodbujajo uporabo sistemov in opreme za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov, lahko pa spodbujajo tudi inovativno tehnologijo, kot so pametni elektrificirani sistemi ter oprema za ogrevanje in hlajenje na podlagi obnovljivih virov, ki so po potrebi dopolnjeni s pametnim upravljanjem porabe energije v stavbah. V ta namen države članice uporabijo vse ustrezne ukrepe, orodja in spodbude, vključno z energijskimi nalepkami, razvitimi na podlagi Uredbe (EU) 2017/1369, energetskimi izkaznicami, vzpostavljenimi na podlagi člena 11 Direktive 2010/31/EU, ter drugimi ustreznimi certifikati ali standardi, pripravljenimi na ravni Unije ali nacionalni ravni, ter zagotovijo ustrezne informacije in nasvete o obnovljivih, energijsko učinkovitih alternativah ter o finančnih instrumentih in spodbudah, ki so na voljo za spodbujanje višje stopnje zamenjave starih ogrevalnih sistemov in večjega prehoda na rešitve, ki temeljijo na energiji iz obnovljivih virov.

Člen 15b

Kartiranje območij, potrebnih za nacionalne prispevke k skupnemu cilju Unije glede obnovljivih virov energije za leto 2030

1. Države članice do 21. maja 2025 izvedejo usklajeno kartiranje za uvedbo energije iz obnovljivih virov na svojem ozemlju, da bi določile domači potencial in razpoložljivo kopensko površino, podpovršino ter območja morske ali celinske vode, ki so potrebni za namestitev obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ter z njimi povezano infrastrukturo, kot so omrežja in objekti za shranjevanje, vključno s shranjevanjem toplote, ki so potrebni vsaj za izpolnitev njihovih nacionalnih prispevkov k skupnemu cilju Unije glede energije iz obnovljivih virov za leto 2030 iz člena 3(1) te direktive. V ta namen lahko države članice uporabijo ali nadgradijo svoje obstoječe dokumente ali načrte prostorskega načrtovanja, vključno s pomorskimi prostorskimi načrti, pripravljenimi na podlagi Direktive 2014/89/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ *. Kadar je ustrezno, države članice pri kartiranju potrebnih območij poskrbijo za usklajevanje med vsemi ustreznimi nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi in subjekti, vključno z operaterji omrežij.

Države članice zagotovijo, da so taka območja, vključno z obstoječimi obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in mehanizmi sodelovanja, sorazmerna z ocenjenimi krivuljami in skupno načrtovano nameščeno zmogljivostjo tehnologije za energijo iz obnovljivih virov, določenimi v njihovih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999.

2. Za namene opredelitve območij iz odstavka 1 države članice upoštevajo zlasti:

- (a) razpoložljivost energije iz obnovljivih virov ter potencial različnih vrst tehnologije na kopenski površini, podpovršini ter območjih morske ali celinske vode za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov;
- (b) predvideno povpraševanje po energiji ob upoštevanju morebitne prožnosti aktivnega prilagajanja odjema, pričakovanega povečanja energetske učinkovitosti ter povezovanja energetskega sistema;
- (c) razpoložljivost ustrezne energetske infrastrukture, vključno z omrežji, napravami za shranjevanje in drugimi orodji prožnosti, oz. potencial za vzpostavitev oz. nadgradnjo take omrežne infrastrukture in naprav za shranjevanje.

3. Države članice dajejo prednost večnamenski rabi območij iz odstavka 1. Projekti na področju energije iz obnovljivih virov morajo biti usklajeni s predhodno obstoječo uporabo teh območij.

4. Države članice redno pregledujejo in po potrebi posodablajo območja iz odstavka 1 tega člena, zlasti ob posodobitvah svojih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999.

Člen 15c

Območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije

1. Države članice do 21. februarja 2026 zagotovijo, da pristojni organi sprejmejo enega ali več načrtov, s katerimi kot podskupino območij iz člena 15b(1) določijo območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije za eno ali več vrst obnovljivih virov energije. Države članice lahko izključijo kurilne naprave na biomaso in hidroelektrarne. Pristojni organi v teh načrtih:

- (a) določijo dovolj homogena kopenska, celinskovodna in morska območja, na katerih uvajanje določene vrste ali določenih vrst obnovljivih virov energije predvidoma ne bo imelo znatnih vplivov na okolje, glede na posebnosti izbranega območja, pri čemer:
- (i) dajejo prednost umetnim in grajenim površinam, kot so strehe in fasade zgradb, prometna infrastruktura in njena neposredna okolica, parkirišča, kmetije, odlagališča odpadkov, industrijska območja, rudniki, umetna celinska vodna telesa, jezera ali zbiralniki in, kadar je ustrezno, obrati za čiščenje komunalne odpadne vode ter degradirana zemljišča, ki niso uporabna za kmetijstvo;
 - (ii) izključijo območja Natura 2000 ter območja, ki so v okviru nacionalnih varstvenih shem določena za ohranjanje narave in biotske raznovrstnosti, pomembne poti selitve ptic in morskih sesalcev ter druga območja, ki so bila opredeljena na podlagi kart občutljivosti in orodij, navedenih v točki (iii), razen umetnih in grajenih površin, ki se nahajajo na teh območjih, kot so strehe, parkirišča ali prometna infrastruktura;
 - (iii) uporabijo vsa primerna in sorazmerna orodja in nabore podatkov, da bi ugotovile, na katerih območjih obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ne bi imeli znatnega vpliva na okolje, tudi karte občutljivosti za prostoživeče živali, pri tem pa upoštevajo razpoložljive podatke v okviru razvoja usklajenega omrežja Natura 2000, tako glede tipov habitatov in vrst na podlagi Direktive Sveta 92/43/EGS ⁽²⁾* kot ptic in območij, zaščitene na podlagi Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾*;
- (b) določijo ustrezna pravila za območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, vključno z učinkovitimi blažilnimi ukrepi, ki jih je treba sprejeti za postavitve obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in objektov za shranjevanje energije na isti lokaciji, kot tudi sredstev, potrebnih za priključitev takih obratov in objektov za shranjevanje na omrežje, da se prepreči morebiten škodljiv vpliv na okolje ali, kadar to ni mogoče, da ga znatno zmanjšajo, kadar je ustrezno, pri čemer zagotovijo sorazmerno in pravočasno izvajanje ustreznih blažilnih ukrepov, da se zagotovi skladnost z obveznostmi iz člena 6(2) in člena 12(1) Direktive 92/43/EGS, člena 5 Direktive 2009/147/EGS in člena 4(1), točka (a)(i), Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾* ter da se prepreči poslabšanje in doseže dobro ekološko stanje ali dober ekološki potencial v skladu s členom 4(1), točka (a)(ii), Direktive 2000/60/ES.

Pravila iz točke (b) prvega pododstavka morajo biti prilagojena posebnostim posameznega opredeljenega območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, vrsti oziroma vrstam tehnologije za energijo iz obnovljivih virov, ki naj bi se uvedle na posameznem območju, ter ugotovljenemu vplivu na okolje.

Skladnost s pravili iz prvega pododstavka, točka (b), tega odstavka in izvajanje ustreznih blažilnih ukrepov v okviru posameznih projektov sta podlaga za domnevo, da projekti ne kršijo navedenih določb, brez poseganja v člen 16a(4) in (5) te direktive. Kadar učinkovitost novih blažilnih ukrepov za kar največjo preprečitev ubijanja ali vznemirjanja vrst, zavarovanih na podlagi direktiv 92/43/EGS in 2009/147/ES, ali morebitnih drugih vplivov na okolje ni bila obširno preizkušena, lahko države članice dovolijo njihovo uporabo za enega ali več pilotnih projektov za omejeno časovno obdobje, pod pogojem, da se učinkovitost takih blažilnih ukrepov skrbno spremlja ter da se nemudoma sprejmejo ustrezni ukrepi, če se izkaže, da niso učinkoviti.

Pristojni organi v načrtih za določitev območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije iz prvega pododstavka pojasnijo presojo, ki so jo opravile za opredelitev vsakega določenega območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije na podlagi meril iz točke (a) prvega pododstavka in za opredelitev ustreznih blažilnih ukrepov.

2. Pred sprejetjem načrtov za določitev območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije se v zvezi z njimi opravi okoljska presoja na podlagi Direktive 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾*, če pa je verjetno, da bodo imeli znaten vpliv na območja Natura 2000, se opravi ustrezna presoja na podlagi člena 6(3) Direktive 92/43/EGS.

3. Države članice določijo velikost območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije glede na posebnosti in zahteve vrste oziroma vrst tehnologije, za katere vzpostavijo območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije. Države članice ohranijo diskrecijsko pravico do odločanja o velikosti teh območij, obenem pa poskušajo zagotoviti, da je skupna velikost teh območij precejšnja in da prispevajo k doseganju ciljev, določenih v tej direktivi. Načrti za določitev območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije iz odstavka 1, prvi pododstavek, tega člena morajo biti javno dostopni in se po potrebi redno pregledujejo, zlasti v okviru posodobitve celovitih nacionalnih energijskih in podnebnih načrtov, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999.

4. Države članice do 21. maja 2024 kot območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije lahko določijo posamezna območja, ki so že bila razglašena kot območja, primerna za pospešeno uvajanje ene ali več vrst tehnologij za energijo iz obnovljivih virov, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) taka območja so zunaj območij Natura 2000, območij, ki so v okviru nacionalnih varstvenih shem določena za ohranjanje narave in biotske raznovrstnosti, ter opredeljenih poti selitve ptic;
- (b) načrti, v katerih so taka območja opredeljena, so bili predmet strateške presoje vplivov na okolje na podlagi Direktive 2001/42/ES in, kadar je ustrezno, presoje na podlagi člena 6(3) Direktive 92/43/EGS;
- (c) v okviru projektov na takih območjih se izvajajo ustrezna in sorazmerna pravila in ukrepi za obravnavanje morebitnega škodljivega vpliva na okolje.

5. Pristojni organi uporabijo postopek izdaje dovoljenj in roke iz člena 16a za posamezne projekte na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije.

Člen 15d

Sodelovanje javnosti

1. Države članice zagotovijo sodelovanje javnosti pri načrtih za določitev območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije iz člena 15c(1), prvi pododstavek, v skladu s členom 6 Direktive 2001/42/ES, vključno z opredelitvijo javnosti, na katero bo to vplivalo ali verjetno vplivalo.

2. Države članice spodbujajo javno podporo za projekte na področju energije iz obnovljivih virov z neposrednim in posrednim sodelovanjem lokalnih skupnosti pri teh projektih.

Člen 15e

Območja za infrastrukturo za omrežje in za shranjevanje, ki je potrebna za vključitev energije iz obnovljivih virov v elektroenergetski sistem

1. Države članice lahko sprejmejo enega ali več načrtov za določitev namenskih območij za infrastrukturo za razvoj projektov za omrežja in za shranjevanje, ki so potrebni za vključitev energije iz obnovljivih virov v elektroenergetski sistem, kadar se ne pričakuje, da bo imel tak razvoj znaten vpliv na okolje, bo tak vpliv mogoče ustrezno ublažiti ali, kadar to ne bo mogoče, izravnati. Ta območja bodo namenjena podpiranju in dopolnjevanju območij za pospešeno uvajanje energije iz obnovljivih virov. Ti načrti:

- (a) se pri projektih omrežij izogibajo območjem Natura 2000 in območjem, ki so v okviru nacionalnih varstvenih shem določena za ohranjanje narave in biotske raznovrstnosti, razen če ni na voljo sorazmernih alternativ za njihovo namestitve, pri čemer se upoštevajo cilji območja;

- (b) pri projektih za shranjevanje izključujejo območja Natura 2000 in območja, ki so določena v okviru nacionalnih varstvenih shem;
- (c) zagotavljajo sinergije z določitvijo območij za pospeševanje uvajanja energije iz obnovljivih virov;
- (d) so predmet presoje vplivov na okolje na podlagi Direktive 2001/42/ES in, kadar je ustrezno, presoje na podlagi člena 6(3) Direktive 92/43/EGS ter
- (e) določajo ustrezna in sorazmerna pravila, tudi o sorazmernih blažilnih ukrepih, ki se sprejmejo za razvoj projektov za omrežja in za shranjevanje, da se preprečijo morebitni škodljivi vplivi na okolje ali, kadar takih vplivov ni mogoče preprečiti, da se jih znatno zmanjša.

Države članice se pri pripravi takih načrtov posvetujejo z ustreznimi operaterji infrastrukturnih sistemov.

2. Države članice lahko z odstopanjem od člena 2(1) in člena 4(2) ter Priloge I, točka 20, in Priloge II, točka 3(b), k Direktivi 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾* ter z odstopanjem od člena 6(3) Direktive 92/43/EGS v utemeljenih okoliščinah, tudi kadar je treba pospešeno uvajati energijo iz obnovljivih virov za doseganje podnebnih ciljev in ciljev glede energije iz obnovljivih virov, izvzamejo projekte za omrežja in za shranjevanje, ki so potrebni za vključitev energije iz obnovljivih virov v elektroenergetski sistem, iz presoje vplivov na okolje na podlagi člena 2(1) Direktive 2011/92/EU, iz presoje njihovih vplivov na območja Natura 2000 na podlagi člena 6(3) Direktive 92/43/EGS, ter iz presoje njihovih vplivov na varstvo vrst na podlagi člena 12(1) Direktive 92/43/EGS in člena 5 Direktive 2009/147/ES, pod pogojem, da se projekt za omrežja ali za shranjevanje nahaja na namenskem območju za infrastrukturo, ki je bilo določeno v skladu z odstavkom 1 tega člena, in da je skladen z določenimi pravili, tudi v zvezi s sorazmernimi blažilnimi ukrepi, ki jih je potrebno sprejeti v skladu z odstavkom 1, točka (e), tega člena. Države članice lahko taka izvzeta odobrijo tudi za območja za infrastrukturo, ki so bila določena pred 20. novembrom 2023, če so bile zanje opravljene okoljske presoje na podlagi Direktive 2001/42/ES. Taka odstopanja se ne uporabljajo za projekte, ki bodo verjetno imeli znaten vpliv na okolje v drugi državi članici, ali kadar tako zahteva država članica, ki bo verjetno pomembneje prizadeta, kot je določeno v členu 7 Direktive 2011/92/EU.

3. Kadar država članica take projekte za omrežja in za shranjevanje na podlagi odstavka 2 tega člena izvzame iz presoje iz navedenega odstavka, pristojni organi te države članice opravijo postopek pregleda projektov, ki se nahajajo na namenskih območjih za infrastrukturo. Tak postopek pregleda temelji na obstoječih podatkih iz okoljske presoje na podlagi Direktive 2001/42/ES. Pristojni organi lahko od vložnika zahtevajo, da predloži dodatne razpoložljive informacije. Postopek pregleda se zaključi v 30 dneh. Njegov cilj je ugotoviti, ali bo kateri od takih projektov zelo verjetno povzročil znatne nepredvidene škodljive vplive glede na okoljsko občutljivost geografskih območij, na katerih so locirani, ki niso bili ugotovljeni med okoljsko presojo načrtov za določitev namenskih območij za infrastrukturo, opravljeno na podlagi Direktive 2001/42/ES in, kadar je ustrezno, Direktive 92/43/EGS.

4. Kadar se pri postopku pregleda ugotovi, da bo projekt zelo verjetno povzročil znatne nepredvidene škodljive učinke, kot je navedeno v odstavku 3, pristojni organ na podlagi obstoječih podatkov zagotovi, da se za obravnavo teh učinkov uporabijo ustrezni in sorazmerni blažilni ukrepi. Kadar teh blažilnih ukrepov ni mogoče uporabiti, pristojni organ zagotovi, da operater sprejme ustrezne izravnalne ukrepe za odpravo teh vplivov, ki so lahko, če ni na voljo drugih sorazmernih izravnalnih ukrepov, v obliki denarnega nadomestila za programe varstva vrst, da se zagotovi ali izboljša stanje ohranjenosti prizadetih vrst.

5. Kadar je za vključitev obnovljivih virov energije v elektroenergetski sistem potreben projekt za okrepitev omrežne infrastrukture na namenskih območjih za infrastrukturo ali zunaj njih ter je treba za tak projekt v opraviti postopek pregleda, izveden na podlagi odstavka 3 tega člena, določiti, ali je treba za projekt opraviti presojo vplivov na okolje, ali opraviti presojo vplivov na okolje na podlagi člena 4 Direktive 2011/92/EU, se tak postopek pregleda, določitev ali presoja vplivov na okolje omeji na morebiten vpliv, ki izhaja iz spremembe ali razširitve v primerjavi s prvotno infrastrukturo omrežja.

⁽¹⁾* Direktiva 2014/89/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o vzpostavitvi okvira za pomorsko prostorsko načrtovanje (UL L 257, 28.8.2014, str. 135).

⁽²⁾* Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

⁽³⁾* Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

⁽⁴⁾* Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁽⁵⁾* Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L 197, 21.7.2001, str. 30).

⁽⁶⁾* Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1).“;

(7) člen 16 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 16

Organizacija in glavna načela postopka izdaje dovoljenj

1. Postopek izdaje dovoljenj vključuje vsa ustrezna upravna dovoljenja za izgradnjo, nadomestitev stare zmogljivosti z novo in obratovanje obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, vključno s tistimi, ki združujejo različne obnovljive vire energije; toplotnih črpalk in objektov za shranjevanje energije na isti lokaciji, vključno z električnimi in toplotnimi objekti, kot tudi sredstev, potrebnih za priključitev takih obratov, toplotnih črpalk in objektov za shranjevanje na omrežje in vključitev energije iz obnovljivih virov v omrežja za ogrevanje in hlajenje, vključno z dovoljenji za priključitev na omrežje in, kadar je potrebno, okoljskimi presojami. Postopek izdaje dovoljenj zajema vse upravne faze od potrditve popolnosti vloge za dovoljenja v skladu z odstavkom 2 do uradnega obvestila o končni odločitvi o rezultatu postopka izdaje dovoljenj s strani zadevnega pristojnega organa ali organov.

2. Od prejema vloge za dovoljenje pristojni organ v 30 dneh v primeru obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki se nahajajo na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, in v 45 dneh v primeru obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki se nahajajo zunaj območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, potrdi popolnost vloge ali, če vložnik ni poslal vseh zahtevanih informacij za obdelavo vloge, vložnika pozove, naj brez nepotrebnega odlašanja predloži popolno vlogo. Za datum začetka postopka izdaje dovoljenj se šteje datum, ko pristojni organ potrdi popolnost vloge.

3. Države članice vzpostavijo ali imenujejo eno ali več kontaktnih točk. Te kontaktne točke vložnika na njegovo zahtevo usmerjajo in mu pomagajo med celotnim upravnim postopkom predložitve vlog za izdajo dovoljenj in postopkom izdaje dovoljenj. Od vložnika se ne zahteva, da v celotnem postopku stopi v stik z več kot samo eno kontaktno točko. Kontaktna točka vložnika na pregleden način vodi skozi upravni postopek predložitve vlog za izdajo dovoljenj, vključno s fazami v zvezi z zaščito okolja, vse do faze, ko pristojni organi na koncu postopka izdaje dovoljenj izdajo eno ali več odločitev, vložniku zagotavlja vse potrebne informacije in po potrebi vključi druge upravne organe. Kontaktna točka zagotovi, da se roki za postopke izdaje dovoljenj, ki so določeni v tej direktivi, spoštujejo. Vložniki smejo ustrezne dokumente predložiti v digitalni obliki. Države članice do 21. novembra 2025 zagotovijo, da se vsi postopki izdaje dovoljenj izvajajo v elektronski obliki.

4. Kontaktna točka da na voljo, tudi prek spleta, priročnik o postopkih za razvijalce obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki posebej obravnava tudi majhne projekte, projekte samooskrbovalcev z energijo iz obnovljivih virov in skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov. V informacijah na spletu se navede kontaktna točka, ki je relevantna za zadevno vložnikovo vlogo. Če ima država članica več kot eno kontaktno točko, se v informacijah na spletu navede kontaktna točka, ki je relevantna za zadevno vložnikovo vlogo.

5. Države članice zagotovijo, da vložniki in širša javnost zlahka dostopajo do enostavnih postopkov za reševanje sporov v zvezi s postopkom izdaje dovoljenj in izdajo dovoljenj za gradnjo in delovanje obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, med drugim tudi do mehanizmov za alternativno reševanje sporov, kjer je to ustrezno.

6. Države članice zagotovijo, da se za upravne in sodne pritožbe v zvezi s projektom za razvoj obrata za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, priključitvijo tega obrata na omrežje in v zvezi s sredstvi, potrebnimi za razvoj omrežij energetske infrastrukture, ki so potrebna za vključitev energije iz obnovljivih virov v energetski sistem, vključno s pritožbami, ki so povezane z okoljskimi vidiki, uporabi najhitrejši upravni in sodni postopek, ki je na voljo na ustrezni nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

7. Države članice zagotovijo ustrezna sredstva, s katerimi svojim pristojnim organom zagotovijo usposobljeno osebje, izpopolnjevanje in preusposabljanje, v skladu z načrtovano nameščeno zmogljivostjo za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, določeno v njihovih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999. Države članice pomagajo regionalnim in lokalnim organom, da se olajša postopek izdaje dovoljenj.

8. Razen če sovпада z drugimi upravnimi fazami postopka izdaje dovoljenj, trajanje postopka izdaje dovoljenj ne vključuje:

- (a) časa, v katerem se obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, njihovi priključki na omrežje in povezana omrežna infrastruktura, potrebna za zagotovitev stabilnosti, zanesljivosti in varnosti omrežja, gradijo ali nadomeščajo z novo zmogljivostjo;
- (b) časa za upravne faze, potrebne za velike nadgradnje omrežja zaradi zagotavljanja stabilnosti, zanesljivosti in varnosti omrežja;
- (c) časa za vse sodne pritožbe in pravna sredstva, druge postopke pred sodiščem ter mehanizmi za alternativno reševanje sporov, vključno s pritožbenimi postopki ter nesodnimi pritožbami in pravnimi sredstvi.

9. Odločitve, ki izhajajo iz postopkov izdaje dovoljenj, se dajo na voljo javnosti v skladu z veljavnim pravom.“;

Člen 16a

Postopek izdaje dovoljenj na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije

1. Države članice zagotovijo, da postopek izdaje dovoljenj iz člena 16(1) za projekte energije iz obnovljivih virov na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije ne traja dlje od 12 mesecev. V primeru projektov na področju energije iz obnovljivih virov na morju pa postopek izdaje dovoljenj ne traja dlje od dveh let. Kadar je ustrezno utemeljeno na podlagi izrednih okoliščin, lahko države članice katerega koli od teh obdobij podaljšajo za največ šest mesecev. Države članice jasno obvestijo razvijalca projekta o izrednih okoliščinah, zaradi katerih je tako podaljšanje upravičeno.

2. Postopek izdaje dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v elektrarnah, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, za nove obrate, katerih zmogljivost za proizvodnjo električne energije ne presega 150 kW, za objekte za shranjevanje energije na isti lokaciji, vključno z električnimi in toplotnimi objekti, in za njihovo priključitev na omrežje v primerih, ko se ti nahajajo na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije,

ne traja dlje od šestih mesecev. V primeru projektov vetrne energije na morju pa postopek izdaje dovoljenj ne traja dlje od 12 mesecev. Kadar je ustrezno utemeljeno na podlagi izrednih okoliščin, na primer zaradi prevladujočih varnostnih razlogov, ko projekt nadomestitve stare zmogljivosti z novo bistveno vpliva na omrežje ali osnovno zmogljivost, velikost ali delovanje obrata, lahko države članice podaljšajo obdobje šestih mesecev za največ tri mesece, obdobje dvanajstih mesecev za projekte vetrne energije na morju pa za največ šest mesecev. Države članice jasno obvestijo razvijalca projekta o izrednih okoliščinah, zaradi katerih je takšno podaljšanje upravičeno.

3. Brez poseganja v odstavka 4 in 5 tega člena, z odstopanjem od člena 4(2) in Priloge II, točki 3(a), (b), (d), (h), (i) in 6(c), samostojno ali v povezavi s točko 13(a), k Direktivi 2011/92/EU so projekti na področju energije iz obnovljivih virov, nove vloge za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, vključno z obrati, ki združujejo različne vrste tehnologije za energijo iz obnovljivih virov energije, in z nadomestitvijo stare zmogljivosti z novo v elektrarnah, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, na določenih območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije za zadevno tehnologijo in objekte za shranjevanje energije na isti lokaciji, kot tudi priključitev takih obratov in objektov za shranjevanje na omrežje, izvezti iz zahteve po izvedbi posebne presoje vplivov na okolje na podlagi člena 2(1) Direktive 2011/92/EU, če so ti projekti skladni s členom 15c(1), točka (b), te direktive. To odstopanje ne velja za projekte, ki bodo verjetno imeli znatne vplive na okolje v drugi državi članici, ali kadar tako zahteva država članica, ki bo verjetno pomembneje prizadeta, na podlagi člena 7 Direktive 2011/92/EU.

Z odstopanjem od člena 6(3) Direktive 92/43/EGS se za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov iz prvega pododstavka tega odstavka ne izvede presoja njihovih vplivov na območja Natura 2000, če so ti projekti na področju energije iz obnovljivih virov skladni s pravili in ukrepi, določenimi v skladu s členom 15c(1), točka (b), te direktive.

4. Pristojni organi izvedejo postopek pregleda vlog iz odstavka 3 tega člena. Cilj takega postopka pregleda je ugotoviti, ali bo kateri od projektov na področju energije iz obnovljivih virov zelo verjetno povzročil znatne nepredvidene škodljive vplive glede na okoljsko občutljivost geografskih območij, na katerih so locirani, ki niso bili ugotovljeni med okoljsko presojo načrtov za določitev območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije iz člena 15c(1), prvi pododstavek, te direktive, opravljeno na podlagi Direktive 2001/42/ES in, kadar je ustrezno, Direktive 92/43/EGS. Cilj takega postopka pregleda je tudi ugotoviti, ali kateri od takih projektov na področju energije iz obnovljivih virov spada na področje uporabe člena 7 Direktive 2011/92/EU zaradi verjetnosti, da bo imel projekt znatne vplive na okolje v drugi državi članici ali če tako zahteva država članica, ki bo verjetno pod takim vplivom.

Za namene takega postopka pregleda razvijalec projekta zagotovi informacije o značilnostih projekta na področju energije iz obnovljivih virov, o njegovi skladnosti s pravili in ukrepi, opredeljenimi na podlagi člena 15c(1), točka (b), za določeno območje za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, o morebitnih dodatnih ukrepih, ki jih je sprejel razvijalec projekta, in o tem, kako ti ukrepi obravnavajo vpliv na okolje. Pristojni organ lahko od razvijalca projekta zahteva, da predloži dodatne razpoložljive informacije. Postopek pregleda v zvezi z vlogo za nove obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov se zaključi v 45 dneh od datuma predložitve zadostnih informacij, potrebnih za ta namen. V primeru vlog za obrate, katerih zmogljivost za proizvodnjo električne energije ne presega 150 kW, in novih vlog za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v elektrarnah, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov pa se postopek pregleda zaključi v 30 dneh.

5. Po postopku pregleda se vloge iz odstavka 3 tega členaodobrijo z okoljskega vidika, ne da bi bila za to potrebna izrecna odločitev pristojnega organa, razen če pristojni organ sprejme upravno odločitev, ki določa utemeljene razloge na podlagi jasnih dokazov, da bo določen projekt zelo verjetno imel znatne nepredvidene škodljive vplive glede na okoljsko občutljivost geografskega območja, na katerem je lociran, ki jih ni mogoče ublažiti z ukrepi, ki so bili opredeljeni v načrtih za določitev območij za pospešeno uvajanje ali ki jih je za projekt predlagal razvijalec projekta. Take odločitve morajo biti javno dostopne. Za take projekte na področju energije iz obnovljivih virov se opravi presoja vplivov na okolje na podlagi Direktive 2011/92/EU in po potrebi presoja na podlagi Direktive 92/43/EGS, ki se opravi v šestih mesecih od upravne odločbe s katero je bila ugotovljena velika verjetnost znatnih nepredvidenih škodljivih vplivov. Kadar je to ustrezno utemeljeno na podlagi izrednih okoliščin, se lahko to šestmesečno obdobje podaljša za obdobje do šestih mesecev.

Države članice lahko v utemeljenih okoliščinah, tudi kadar je to potrebno za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov za doseganje podnebnih ciljev in ciljev na področju energije iz obnovljivih virov, iz takih presoj izvzamejo projekte vetrne in sončne fotovoltaične energije.

Kadar države članice iz teh presoj izvzamejo projekte vetrne in sončne fotovoltaične energije, operater za obravnavo kakršnih koli škodljivih učinkov sprejme sorazmerne blažilne ukrepe ali, kadar taki blažilni ukrepi niso na voljo, izravnalne ukrepe, ki so lahko, če drugi sorazmerni izravnalni ukrepi niso na voljo, v obliki denarnega nadomestila. Kadar ti škodljivi vplivi vplivajo na varstvo vrst, operater plača denarno nadomestilo za programe varstva vrst za čas obratovanja obrata za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, da se zagotovi ali izboljša stanje ohranjenosti prizadetih vrst.

6. Države članice v postopku izdaje dovoljenj iz odstavkov 1 in 2 zagotovijo, da se molk zadevnih pristojnih organov v predpisanem roku šteje kot odobritev posamezne vmesne upravne faze, razen kadar je za določen projekt na področju energije iz obnovljivih virov potrebna presoja vplivov na okolje na podlagi odstavka 5 ali kadar v nacionalnem pravnem sistemu zadevne države članice ne obstaja načelo odobritve v primeru molka organa. Ta odstavek se ne uporablja za končne odločitve o izidu postopka izdaje dovoljenj, ki morajo biti izrecne. Vse odločitve morajo biti javno dostopne.

Člen 16b

Postopek izdaje dovoljenj zunaj območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije

1. Države članice zagotovijo, da postopek izdaje dovoljenj iz člena 16(1) za projekte na področju energije iz obnovljivih virov zunaj območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije ne traja dlje od dveh let. V primeru projektov na področju energije iz obnovljivih virov na morju pa postopek izdaje dovoljenj ne traja dlje od treh let. Kadar je ustrezno utemeljeno na podlagi izrednih okoliščin, vključno kadar so zaradi njih potrebna daljša obdobja za presojo na podlagi veljavnega okoljskega prava Unije, lahko države članice katero koli od teh obdobij podaljšajo za največ šest mesecev. Države članice jasno obvestijo razvijalca projekta o izrednih okoliščinah, zaradi katerih je tako podaljšanje upravičeno.

2. Kadar se na podlagi Direktive 2011/92/EU ali 92/43/EGS zahteva okoljska presoja, se opravi v enotnem postopku, ki združuje vse ustrezne presoje za posamezni projekt na področju energije iz obnovljivih virov. Kadar je potrebna kakršna koli taka presoja vplivov na okolje, pristojni organ ob upoštevanju informacij, ki jih je predložil razvijalec projekta, izda mnenje o obsegu in natančnosti informacij, ki jih mora razvijalec projekta vključiti v poročilo o presoji vplivov na okolje, pri čemer se obseg naknadno ne razširja. Kadar so bili v okviru projekta na področju energije iz obnovljivih virov sprejeti potrebni blažilni ukrepi, se morebitno ubijanje ali vznemirjanje vrst, zavarovanih na podlagi člena 12(1) Direktive 92/43/EGS in člena 5 Direktive 2009/147/ES, ne šteje za namerno. Kadar učinkovitost novih blažilnih ukrepov za kar največjo preprečitev ubijanja ali vznemirjanja vrst, zavarovanih na podlagi direktiv 92/43/EGS in 2009/147/ES, ali morebitnih drugih vplivov na okolje ni bila obširno preizkušena, lahko države članice dovolijo njihovo uporabo za enega ali več pilotnih projektov za omejeno časovno obdobje, pod pogojem, da se učinkovitost takih blažilnih ukrepov skrbno spremlja ter da se v primeru njihove dokazane neučinkovitosti nemudoma sprejmejo ustrezni ukrepi.

Postopek izdaje dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v elektrarnah, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, za nove obrate, katerih zmogljivost za proizvodnjo električne energije ne presega 150 kW in za objekte za shranjevanje energije na isti lokaciji, kot tudi za priključitev takih elektrarn, obratov in objektov za shranjevanje na omrežje v primerih, ko se ti nahajajo zunaj območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, ne traja dlje od 12 mesecev, vključno v zvezi z okoljskimi presojami, kadar se te zahtevajo na podlagi ustreznega prava. V primeru projektov na področju energije iz obnovljivih virov na morju pa postopek izdaje dovoljenj ne traja dlje od dveh let. Kadar je ustrezno utemeljeno na podlagi izrednih okoliščin, lahko države članice katero koli od teh obdobij podaljšajo za največ tri mesece. Države članice jasno obvestijo razvijalca projekta o izrednih okoliščinah, zaradi katerih je tako podaljšanje upravičeno.“;

*Člen 16c***Pospešitev postopka izdaje dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti z novo**

1. Kadar se zaradi nadomestitve stare zmogljivosti z novo v elektrarni, ki proizvaja energijo iz obnovljivih virov, zmogljivost elektrarne, ki proizvaja energijo iz obnovljivih virov, ne poveča za več kot 15 %, in brez poseganja v kakršno koli presojo morebitnega vpliva na okolje, zahtevano na podlagi odstavka 2, države članice zagotovijo, da postopki izdaje dovoljenj za priključitve na prenosno ali distribucijsko omrežje ne presegajo treh mesecev po predložitvi vloge ustreznemu subjektu, razen če obstajajo upravičeni varnostni pomisleki ali če so sestavni deli sistema tehnično nezdržljivi.
2. Kadar je treba za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v elektrarni, ki proizvaja energijo iz obnovljivih virov, opraviti postopek pregleda, določen v členu 16a(4), ali sprejeti odločitev o tem, ali je za projekt potrebna presoja vplivov na okolje ali presoja vplivov na okolje na podlagi člena 4 Direktive 2011/92/EU, se tak postopek pregleda, določitev ali presoja vplivov na okolje omeji na morebiten vpliv, ki izhaja iz spremembe ali razširitve v primerjavi s prvotnim projektom.
3. Kadar za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v solarnih napravah ni potreben dodaten prostor in je nadomestitev v skladu z veljavnimi ukrepi za ublažitev vplivov na okolje, določenimi za prvotno solarno napravo, se projekt izvzame iz vseh morebitnih zahtev po izvedbi postopka pregleda, kot je določeno v členu 16a(4), po ugotavljanju, ali je potrebna presoja vplivov na okolje, ali po izvedbi presoje vplivov na okolje na podlagi člena 4 Direktive 2011/92/EU.

*Člen 16d***Postopek izdaje dovoljenj za postavitve opreme za proizvodnjo sončne energije**

1. Države članice zagotovijo, da postopek izdaje dovoljenj iz člena 16(1) za postavitve opreme za proizvodnjo sončne energije in shranjevanje energije na isti lokaciji, vključno s solarnimi napravami, integriranimi v stavbe, v obstoječih ali prihodnjih umetnih strukturah, razen umetnih vodnih površin, ne traja dlje od treh mesecev, pod pogojem, da glavni namen takih umetnih struktur ni proizvodnja sončne energije ali shranjevanje energije. Z odstopanjem od člena 4(2) in Priloge II, točka 3(a) in (b), samostojno ali v povezavi s točko 13(a), k Direktivi 2011/92/EU, je taka postavitve opreme za proizvodnjo sončne energije izvzeta iz zahteve, če je ustrezno, po izvedbi posebne presoje vplivov na okolje na podlagi člena 2(1) navedene direktive.

Države članice lahko nekatera območja ali zgradbe izključijo iz uporabe prvega pododstavka za namene varstva kulturne ali zgodovinske dediščine, nacionalnih obrambnih interesov ali varnostnih razlogov.

2. Države članice zagotovijo, da postopek izdaje dovoljenj za postavitve opreme za sončno energijo z zmogljivostjo 100 kW ali manj, tudi za samooskrbovalce z energijo iz obnovljivih virov in skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov, ne traja dlje od enega meseca. Če pristojni organi ali subjekti ne odločijo v predpisanem roku po predložitvi popolne vloge, se šteje, da je bilo dovoljenje izdano, pod pogojem, da zmogljivost opreme za sončno energijo ne presega obstoječe zmogljivosti priključka na distribucijsko omrežje.

Kadar uporaba praga zmogljivosti iz prvega pododstavka povzroči znatno upravno breme ali omeji delovanje električnega omrežja, lahko države članice uporabijo nižji prag zmogljivosti, ki pa mora biti nad 10,8 kW.

*Člen 16e***Postopek izdaje dovoljenj za namestitve toplotnih črpalk**

1. Države članice zagotovijo, da postopek izdaje dovoljenj za namestitve toplotnih črpalk z močjo pod 50 MW ni daljši od enega meseca. V primeru toplotnih črpalk s talnim virom pa postopek izdaje dovoljenj ni daljši od treh mesecev.

2. Razen če obstajajo upravičeni varnostni pomisleki, razen če so potrebna dodatna dela za priključitev na omrežje ali razen če so sestavni deli sistema tehnično nezdružljivi, države članice zagotovijo, da se ustreznemu subjektu v dveh tednih od priglasitve dovoli priključitev na prenosno ali distribucijsko omrežje za:

- (a) toplotne črpalke z zmogljivostjo za proizvodnjo električne energije do 12 kW ter
- (b) toplotne črpalke, ki jih namesti samooskrbovalec z energijo iz obnovljivih virov, z zmogljivostjo za proizvodnjo električne energije do 50 kW, pod pogojem, da zmogljivost za proizvodnjo električne energije naprave samooskrbovalca z energijo iz obnovljivih virov za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov znaša vsaj 60 % zmogljivosti za proizvodnjo električne energije toplotne črpalke.

3. Države članice lahko izključijo nekatera območja ali zgradbe iz uporabe odstavkov 1 in 2 za namene varstva kulturne ali zgodovinske dediščine nacionalnih obrambnih interesov ali varnostnih razlogov.

4. Vse odločitve, ki izhajajo iz postopkov izdaje dovoljenj iz odstavkov 1 in 2, morajo biti javno dostopne v skladu z veljavnim pravom.“;

Člen 16f

Prevladujoči javni interes

Države članice do 21. februarja 2024, dokler ni dosežena podnebna nevtralnost, zagotovijo, da se v postopku izdaje dovoljenj za načrtovanje, izgradnjo in obratovanje obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, za priključitev takih obratov na omrežje, za povezano omrežje samo ter za naprave za shranjevanje domneva, da so v prevladujočem javnem interesu ter služijo javnemu zdravju in varnosti, pri usklajevanju pravnih interesov v posameznih primerih za namene člena 6(4) in člena 16(1), točka (c), Direktive 92/43/EGS, člena 4(7) Direktive 2000/60/ES in člena 9(1), točka (a), Direktive 2009/147/ES. Države članice lahko v ustrezno utemeljenih in posebnih okoliščinah omejijo uporabo tega člena na nekatere dele svojega ozemlja, na nekatere vrste tehnologij ali na projekte z določenimi tehničnimi značilnostmi v skladu s prednostnimi nalogami, določenimi v njihovih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999. Države članice obvestijo Komisijo o takih omejitvah, skupaj z razlogi zanje.“;

- (8) v členu 18 se odstavek 3 in 4 nadomestita z naslednjim:

„3. Države članice zagotovijo, da so njihovi sistemi certificiranja ali enakovredni sistemi kvalifikacij na voljo inštalaterjem in projektantom vseh oblik sistemov ogrevanja in hlajenja z energijo iz obnovljivih virov v stavbah, industriji in kmetijstvu, inštalaterjem sončnih fotovoltaičnih sistemov, ki vključujejo shranjevanje energije, in inštalaterjem polnilnih mest, ki omogočajo prilagajanje odjema. Navedeni sistemi lahko po potrebi upoštevajo sedanje sisteme in strukture ter temeljijo na merilih, opredeljenih v Prilogi IV. Vsaka država članica priznava certifikate, ki ga druge države članice podelijo v skladu s temi merili.

Države članice vzpostavijo okvir, s katerim zagotovijo zadostno število usposobljenih in kvalificiranih inštalaterjev tehnologije iz prvega pododstavka, da se omogoči rast energije iz obnovljivih virov, ki je potrebna za doseganje ciljev iz te direktive.

Da bi države članice dosegle tako zadostno število inštalaterjev in projektantov, zagotovijo razpoložljivost zadostnih programov usposabljanja za pridobitev certifikata ali kvalifikacije za tehnologijo ogrevanja in hlajenja z energijo iz obnovljivih virov, sončne fotovoltaične sisteme, ki vključujejo shranjevanje energije, polnilnih mest, ki omogočajo prilagajanje odjema, ter za njihove najnovejše inovativne rešitve, pod pogojem, da so skladni z njihovimi sistemi certificiranja ali enakovrednimi sistemi kvalifikacij. Države članice sprejmejo ukrepe za spodbujanje sodelovanja v takih programih usposabljanja, zlasti malih in srednjih podjetij ter samozaposlenih. Države članice lahko sklenejo prostovoljne sporazume z ustreznimi ponudniki tehnologije in prodajalci za usposabljanje zadostnega števila inštalaterjev, ki lahko temeljijo na ocenah prodaje, za najnovejše inovativne rešitve in tehnologije, ki so na voljo na trgu.

Če države članice ugotovijo znatno vrzel med razpoložljivim in potrebnim številom usposobljenih in kvalificiranih inštalaterjev, sprejmejo ukrepe za odpravo te vrzeli.

4. Države članice objavijo informacije o sistemih certificiranja oziroma enakovrednih sistemih kvalifikacij iz odstavka 3. Države članice tudi na pregleden in lahko dostopen način dajo na voljo javnosti seznam inštalaterjev, ki so certificirani ali kvalificirani v skladu z odstavkom 3, ki se redno posodablja .“;

(9) člen 19 se spremeni:

(a) odstavek 2 se spremeni:

(i) prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„2. V ta namen države članice zagotovijo, da se na zahtevo proizvajalca energije iz obnovljivih virov, tudi plinastih goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, kot je vodik, izda potrdilo o izvoru, razen če se države članice za namene upoštevanja tržne vrednosti potrdila o izvoru odločijo, da takšnega potrdila o izvoru ne izdajo proizvajalcu, ki prejema finančno podporo iz programa podpore. Države članice lahko določijo, da se potrdila o izvoru izdajo za energijo iz obnovljivih virov. Za izdajo potrdil o izvoru lahko velja obveznost minimalne zmogljivosti. Potrdilo o izvoru je standardne velikosti 1 MWh. Kadar je ustrezno, se taka standardna velikost lahko deli na manjše dele, pod pogojem, da so ti deli večkratnik 1 Wh. Za vsako enoto proizvedene energije se izda največ eno potrdilo o izvoru.“;

(ii) za drugim pododstavkom se vstavi naslednji pododstavek:

„Za manjše obrate z močjo manj kot 50 kW in za skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov se uvedejo poenostavljeni postopki registracije in nižje pristojbine za registracijo.“;

(iii) v četrtem pododstavku se točka (c) nadomesti z naslednjim:

„(c) kadar se potrdila o izvoru ne izdajo neposredno proizvajalcu, temveč dobavitelju ali porabniku, ki kupi energijo v konkurenčnem okolju ali prek dolgoročne pogodbe o nakupu električne energije iz obnovljivih virov.“;

(b) odstavka 3 in 4 se nadomestita z naslednjim:

„3. Za namene odstavka 1 potrdila o izvoru veljajo za transakcije 12 mesecev po datumu proizvodnje zadevne enote energije. Države članice zagotovijo, da vsa potrdila o izvoru, ki niso bila preklicana, prenehajo veljati najpozneje 18 mesecev po datumu proizvodnje enote energije. Pri izračunu preostale mešanice energijskih virov države članice upoštevajo potrdila o izvoru, ki so prenehala veljati.“;

4. Za namene razkritja iz odstavkov 8 in 13 države članice zagotovijo, da energetska podjetja potrdila o izvoru preklicajo najpozneje šest mesecev po koncu njihove veljavnosti. Poleg tega države članice do 21. maja 2025 zagotovijo, da se vsako leto objavijo podatki o njihovi preostali mešanici energijskih virov.“;

(c) v odstavku 7 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) vir energije, iz katerega je bila energija proizvedena, ter datuma začetka in konca njene proizvodnje, ki sta lahko navedena:

(i) v urnih ali krajših intervalih v primeru plina iz obnovljivih virov, vključno s plinastimi gorivi iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ter ogrevanja in hlajenja z uporabo obnovljivih virov;

(ii) v skladu z bilančnim obračunskim intervalom, kot je opredeljen v členu 2, točka 15, Uredbe (EU) 2019/943, v primeru električne energije iz obnovljivih virov.“;

(d) v odstavku 8 se za prvim pododstavkom vstavijo naslednji pododstavki:

„Kadar se plin dobavlja iz omrežja za vodik ali zemeljski plin, vključno s plinastimi gorivi iz obnovljivih virov nebiološkega izvora in biometanom, mora dobavitelj končnim odjemalcem dokazati delež ali količino energije iz obnovljivih virov v svoji mešanici energijskih virov za namene Priloge I k Direktivi 2009/73/ES. Dobavitelj to stori z uporabo potrdil o izvoru, razen:

- (a) za delež svoje mešanice energijskih virov, ki ustreza morebitnim nedokumentiranim komercialnim ponudbam in za katerega lahko dobavitelj uporabi preostalo mešanico energijskih virov;
- (b) kadar se države članice odločijo, da proizvajalcu, ki prejema finančno podporo iz programa podpore, ne bodo izdale potrdil o izvoru.

Kadar odjemalec porablja plin iz omrežja za vodik ali zemeljski plin, vključno s plinastimi gorivi iz obnovljivih virov nebiološkega izvora in biometanom, kot dobavitelj prikaže v komercialni ponudbi, države članice zagotovijo, da preklicana potrdila o izvoru ustrezajo zadevnim značilnostim omrežja.“;

- (e) odstavek 13 se nadomesti z naslednjim:

„13. Komisija do 31. decembra 2025 sprejme poročilo, v katerem oceni možnosti za uvedbo zelenega znaka na ravni Unije za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov, proizvedene v novih obratih. Dobavitelji informacije na potrdilih o izvoru uporabijo, da dokažejo skladnost z zahtevami takšnega znaka.

13a. Komisija spremlja delovanje sistema potrdil o izvoru in do 30. junija 2025 oceni razmerje med njihovo ponudbo in povpraševanjem na trgu ter v primeru neravnovesij ugotovi, kateri pomembni dejavniki vplivajo na ponudbo in povpraševanje.“.

- (10) v členu 20 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Države članice v skladu z oceno nujnosti gradnje nove infrastrukture za proizvodnjo energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov za doseganje skupnega cilja Unije iz člena 3(1) te direktive, ki je vključena v celovite nacionalne energetske in podnebne načrte, predložene na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999 in v skladu s Prilogo I k navedeni uredbi, po potrebi sprejmejo potrebne ukrepe za razvoj učinkovite infrastrukture za daljinsko ogrevanje in hlajenje za spodbujanje ogrevanja in hlajenja iz obnovljivih virov, kot so sončna termalna energija, sončna fotovoltaična energija, toplotne črpalke, ki jih poganja električna energija iz obnovljivih virov z uporabo energije okolice in geotermalne energije, druga tehnologija geotermalne energije, biomasa, bioplin, tekoča biogoriva ter odvečna toplota in hlad, kadar je mogoče v kombinaciji s shranjevanjem toplotne energije, sistemi ponudbe in povpraševanja ter obrati za sproizvodnjo toplote in električne energije.“;

- (11) vstavi se naslednji člen :

„Člen 20a

Olajšanje systemske integracije električne energije iz obnovljivih virov

1. Države članice zahtevajo, da operaterji prenosnih sistemov in, če so jim podatki na voljo, operaterji distribucijskih sistemov na svojem ozemlju dajo na voljo podatke o deležu električne energije iz obnovljivih virov in vsebnosti emisij toplogrednih plinov v električni energiji, dobavljeni na vsakem trgovalnem območju, in sicer čim bolj natančno v intervalih, ki so enaki pogostosti tržne poravnave, vendar niso daljši od ene ure, ter z napovedmi, kadar so na voljo. Države članice poskrbijo, da imajo operaterji distribucijskih sistemov dostop do potrebnih podatkov. Če na podlagi nacionalnega prava operaterji distribucijskih sistemov nimajo dostopa do vseh potrebnih podatkov, uporabijo obstoječi sistem sporočanja podatkov v okviru Evropske mreže operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo v skladu z določbami Direktive (EU) 2019/944. Države članice zagotovijo spodbude za nadgradnjo pametnih omrežij, da bi bolje spremljale ravnotežje omrežja in podatke dajale na voljo v realnem času.

Če je to tehnično izvedljivo, operaterji distribucijskih sistemov dajo na voljo tudi anonimizirane in zbirne podatke o potencialu za prilagajanje odjema in o električni energiji iz obnovljivih virov, ki jo proizvedejo ter v omrežje dovedejo samooskrbni porabniki in skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov.

2. Podatki iz odstavka 1 so na voljo digitalno na način, ki zagotavlja interoperabilnost na podlagi usklajenih podatkovnih formatov in standardiziranih podatkovnih nizov, da jih lahko nediskriminatorno uporabljajo udeleženci na trgu električne energije, združevalci, porabniki in končni uporabniki ter da jih je mogoče brati z elektronskimi komunikacijskimi napravami, kot so sistemi naprednega merjenja, polnilna mesta za električna vozila, sistemi ogrevanja in hlajenja ter sistemi za upravljanje energije v stavbah.

3. Poleg zahtev, določenih v Uredbi (EU) 2023/1542, države članice zagotovijo, da proizvajalci baterij za domačo rabo in industrijskih baterij pod nediskriminatornimi pogoji, brezplačno in v skladu s pravili glede varstva podatkov lastnikom in uporabnikom baterij ter tretjim stranem, ki z izrecnim privoljenjem delujejo v imenu lastnikov in uporabnikov, kot so podjetja za upravljanje energije v stavbah in udeleženci na trgu električne energije, omogočijo dostop v realnem času do osnovnih informacij o sistemu upravljanja baterij, vključno z zmogljivostjo, stanjem staranja, stanjem napolnjenosti in vrednostjo delovne moči baterij.

Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zahtevajo, da proizvajalci vozil pod nediskriminatornimi pogoji in brezplačno, v skladu s pravili o varstvu podatkov, poleg dodatnih zahtev iz uredbe v zvezi s homologacijo in nadzorom trga, določenimi v Uredbi (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta (*), dajo lastnikom in uporabnikom električnih vozil ter tretjim stranem, ki delujejo v imenu lastnikov in uporabnikov, kot so udeleženci na trgu električne energije in ponudniki storitev elektromobilnosti, v realnem času na voljo podatke v vozilu, povezane s stanjem staranja baterije, stanjem napolnjenosti baterije, vrednostjo delovne moči baterije, zmogljivostjo baterije in, kadar je to ustrezno, lokacijo električnih vozil.

4. Poleg zahtev, določenih v Uredbi (EU) 2023/1804, države članice ali njihovi imenovani pristojni organi zagotovijo, da lahko nova in nadomeščena običajna polnilna mesta, ki niso javno dostopna, nameščena na njihovem ozemlju, podpirajo funkcije pametnega polnjenja in po potrebi vmesnik s sistemi naprednega merjenja, kadar jih uvedejo države članice, ter dvosmerne funkcije polnjenja v skladu z zahtevami iz člena 15(3) in (4) navedene uredbe.

5. Poleg zahtev, določenih v Uredbi (EU) 2019/943 in Direktivi (EU) 2019/944, države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni okvir omogoča udeležbo malih ali mobilnih sistemov, kot so baterije za domačo rabo in električna vozila ter drugi mali, decentralizirani viri energije, na trgih električne energije, vključno z upravljanjem prezasedenosti ter zagotavljanjem storitev prilagajanja in izravnave, tudi z združevanjem. V ta namen v tesnem sodelovanju z vsemi udeleženci na trgu in regulativnimi organi določijo tehnične zahteve za udeležbo na trgih električne energije na podlagi tehničnih značilnosti navedenih sistemov.

Države članice zagotovijo enake konkurenčne pogoje in nediskriminatorno udeležbo na trgih električne energije za mala, decentralizirana energetska sredstva ali mobilne sisteme.

(*) Uredba (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o odobritvi in tržnem nadzoru motornih vozil in njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, spremembi uredb (ES) št. 715/2007 in (ES) št. 595/2009 ter razveljavitvi Direktive 2007/46/ES (UL L 151, 14.6.2018, str. 1).“;

(12) vstavita se naslednja člena:

„Člen 22a

Vključevanje energije iz obnovljivih virov v industrijo

1. Države članice si prizadevajo povečati delež obnovljivih virov v količini virov energije, porabljenih za končno energijo in neenergetske namene v industrijskem sektorju, za okvirno povečanje za vsaj 1,6 odstotne točke kot letno povprečje, izračunano za obdobji 2021–2025 in 2026–2030.

Države članice lahko odvečno toploto in odvečni hlad upoštevajo pri povprečnem letnem povečanju iz prvega pododstavka do 0,4 odstotne točke, če se odvečna toplota in odvečni hlad dobavljata iz učinkovitega daljinskega ogrevanja in hlajenja, razen omrežij, ki dobavljajo toploto samo eni stavbi ali kadar se vsa toplotna energija porabi izključno na kraju samem in kadar se toplotna energija ne prodaja. Če se tako odločijo, se povprečno letno povečanje iz prvega pododstavka poveča za polovico upoštevanih odstotnih točk odvečne toplote in odvečnega hlada.

Države članice načrtovane in sprejete politike in ukrepe za doseg takega okvirnega povečanja vključijo v svoje celovite nacionalne energetske in podnebne načrte, predložene na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999, ter v svoja celovita nacionalna energetska in podnebna poročila o napredku, predložena na podlagi člena 17 navedene uredbe.

Te politike in ukrepi spodbujajo elektrifikacijo industrijskih procesov, ki temelji na obnovljivih virih energije, kadar se elektrifikacija šteje za stroškovno učinkovito možnost. Te politike in ukrepi si prizadevajo ustvariti ugodne tržne pogoje za razpoložljivost ekonomsko in tehnično izvedljivih alternativ energije iz obnovljivih virov za nadomestitev fosilnih goriv, ki se uporabljajo za industrijsko ogrevanje, s ciljem zmanjšanja uporabe fosilnih goriv, ki se uporabljajo za ogrevanje, pri katerem je temperatura nižja od 200 °C. Države članice pri sprejemanju teh politik in ukrepov upoštevajo načelo „energijska učinkovitost na prvem mestu“, učinkovitost in mednarodno konkurenčnost ter potrebo po odpravi regulativnih, upravnih in gospodarskih ovir.

Države članice zagotovijo, da prispevek goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ki se uporabljajo za končno energijo in neenergetske namene, do leta 2030 znaša vsaj 42 % vodika, uporabljenega za končno energijo in neenergetske namene v industriji, ter 60 % do leta 2035. Za izračun tega odstotka se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) pri izračunu imenovalca se upošteva energijska vsebnost vodika za končno energijo in neenergetske namene, razen:
 - (i) vodika, ki se uporablja kot vmesni proizvod za proizvodnjo konvencionalnih goriv, namenjenih uporabi v prometu, in pogonskih biogoriv;
 - (ii) vodika, ki se proizvaja z razogljčenjem industrijskih ostankov plina in se uporablja za nadomestitev specifičnega plina, iz katerega je proizveden;
 - (iii) vodika, proizvedenega kot stranski proizvod ali pridobljenega iz stranskih proizvodov v industrijskih obratih;
- (b) pri izračunu števca se upošteva energijska vsebnost obnovljivih goriv nebiološkega izvora, porabljenih v industrijskem sektorju za končno energijo in neenergetske namene, razen goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ki se uporabljajo kot vmesni proizvodi za proizvodnjo konvencionalnih goriv, namenjenih uporabi v prometu, in pogonskih biogoriv;
- (c) pri izračunu števca in imenovalca se uporabijo vrednosti energetske vsebnosti goriv, namenjenih uporabi v prometu, kot so določene v Prilogi III.

Za namene točke (c) petega pododstavka tega odstavka, za določitev energetske vsebnosti goriv, ki niso vključena v Prilogo III, države članice uporabijo ustrezne evropske standarde za določanje kurilnih vrednosti goriv ali, kadar v ta namen ni bil sprejet noben evropski standard, ustrezne standarde ISO.

2. Države članice spodbujajo prostovoljne sisteme označevanja industrijskih proizvodov, za katere se trdi, da so proizvedeni z energijo iz obnovljivih virov in gorivi iz obnovljivih virov nebiološkega izvora. Ti prostovoljni sistemi označevanja navajajo odstotek porabljene energije iz obnovljivih virov ali goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, uporabljenih v fazi nabave in predobdelave, proizvodnje in distribucije surovin, izračunan na podlagi metodologij, določenih bodisi v Priporočilu Komisije (EU) 2021/2279 (*) bodisi v standardu ISO 14067:2018.

3. Države članice navedejo količine goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, za katere pričakujejo, da jih bodo uvozile in izvozile, v svojih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999, ter v svojih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih poročilih o napredku, predloženih na podlagi člena 17 navedene uredbe. Komisija na podlagi tega poročanja razvije strategijo Unije za uvoženi in domači vodik, da bi spodbudila evropski trg vodika in domačo proizvodnjo vodika v Uniji, podprla izvajanje te direktive in uresničitev v njej določenih ciljev ter pri tem ustrezno upoštevala zanesljivost oskrbe

in strateško energetska avtonomijo Unije ter enake konkurenčne pogoje na svetovnem trgu vodika. Države članice v svojih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999, ter v svojih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih poročilih o napredku, predloženih na podlagi člena 17 navedene uredbe, navedejo, kako nameravajo prispevati k tej strategiji.

Člen 22b

Pogoji za zmanjšanje cilja za uporabo goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora v industrijskem sektorju

1. Država članica lahko zmanjša prispevek goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ki se uporabljajo za končno energijo in neenergetske namene, iz člena 22a(1), peti pododstavek, za 20 % do leta 2030, če:

- (a) je ta država članica na dobri poti, da doseže svoj nacionalni prispevek k zavezujočemu skupnemu cilju Unije iz člena 3(1), prvi pododstavek, ki je vsaj enakovreden njenemu pričakovanemu nacionalnemu prispevku v skladu s formulo iz Priloge II k Uredbi (EU) 2018/1999, ter
- (b) delež vodika ali njegovih derivatov, proizvedenih iz fosilnih goriv, ki se porabi v tej državi članici, ne presega 23 % leta 2030 in ne presega 20 % leta 2035.

Kadar kateri od teh pogojev ni izpolnjen, se znižanje iz prvega pododstavka preneha uporabljati.

2. Kadar država članica uporabi zmanjšanje iz odstavka 1, o tem uradno obvesti Komisijo, skupaj s svojimi celovitimi nacionalnimi energetskimi in podnebnimi načrti, predloženimi na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999, ter v okviru svojih celovitih energetskih in podnebnih poročil o napredku, predloženih na podlagi člena 17 navedene uredbe. Uradno obvestilo vključuje informacije o posodobljenem deležu goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora in vse ustrezne podatke, ki dokazujejo, da sta izpolnjena pogoja, določena v odstavku 1, točki (a) in (b), tega člena.

Komisija spremlja razmere v državah članicah, ki so upravičene do znižanja, da bi preverila tekoče izpolnjevanje pogojev, določenih v odstavku 1, točki (a) in (b).“;

(*) Priporočilo Komisije (EU) 2021/2279 z dne 15. decembra 2021 o uporabi metod okoljskega odtisa za merjenje in sporočanje okoljske uspešnosti izdelkov in organizacij v njihovem življenjskem krogu (UL L 471, 30.12.2021, str. 1).“;

(13) člen 23 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Da bi spodbudila uporabo energije iz obnovljivih virov v sektorju ogrevanja in hlajenja, vsaka država članica poveča delež energije iz obnovljivih virov v tem sektorju za vsaj 0,8 odstotne točke kot letno povprečje, izračunano za obdobje 2021 do 2025, in za vsaj 1,1 odstotne točke kot letno povprečje, izračunano za obdobje 2026 do 2030, z začetkom pri deležu energije iz obnovljivih virov v sektorju ogrevanja in hlajenja leta 2020, ki se izraža kot nacionalni delež bruto končne porabe energije in izračuna v skladu z metodologijo iz člena 7.

Države članice lahko odvečno toploto in odvečni hlad upoštevajo pri povprečnem letnem povečanju iz prvega pododstavka do 0,4 odstotne točke. Če se tako odločijo, se povprečno letno povečanje poveča za polovico upoštevanih odstotnih točk odvečne toplote in odvečnega hlada do zgornje meje 1,0 odstotne točke za obdobje 2021 do 2025 in 1,3 odstotne točke za obdobje 2026 do 2030.

Države članice Komisijo obvestijo o svoji nameri, da odvečno toploto in odvečni hlad ter ocenjeno količino upoštevajo v svojih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, ki jih predložijo na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999. Poleg letnih povečanj za minimalne odstotne točke iz prvega pododstavka tega odstavka si vsaka država članica prizadeva povečati delež energije iz obnovljivih virov v svojem sektorju ogrevanja in hlajenja za dodatne okvirne odstotne točke iz Priloge Ia k tej direktivi.

Države članice lahko električno energijo iz obnovljivih virov, ki se uporablja za ogrevanje in hlajenje, upoštevajo pri letnem povprečnem povečanju iz prvega pododstavka do največ 0,4 odstotne točke, če je učinkovitost naprave za proizvodnjo toplote in hlada večja od 100 %. Če se tako odločijo, se povprečno letno povečanje poveča za polovico te električne energije iz obnovljivih virov, izražene v odstotnih točkah, do zgornje meje 1,0 odstotne točke za obdobje 2021 do 2025 in 1,3 odstotne točke za obdobje 2026 do 2030.

Države članice Komisijo obvestijo o svoji nameri, da električno energijo iz obnovljivih virov, ki se uporablja za ogrevanje in hlajenje z uporabo naprav za proizvodnjo toplote in hlada, katerih učinkovitost je večja od 100 %, upoštevajo pri letnem povečanju iz prvega pododstavka tega odstavka. Države članice vključijo oceno zmogljivosti električne energije iz obnovljivih virov naprav za proizvodnjo toplote in hlada, katerih učinkovitost je večja od 100 %, v svoje celovite nacionalne energetske in podnebne načrte, ki jih predložijo na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999. Količino električne energije iz obnovljivih virov, ki se uporablja za ogrevanje in hlajenje z uporabo naprav za proizvodnjo toplote in hlada, katerih učinkovitost je večja od 100 %, vključijo v svoja celovita nacionalna energetska in podnebna poročila o napredku, predložena na podlagi člena 17 navedene uredbe.

1a. Države članice za izračun deleža električne energije iz obnovljivih virov, ki se uporablja za ogrevanje in hlajenje za namene odstavka 1, uporabijo povprečni delež električne energije iz obnovljivih virov, dobavljene na njihovem ozemlju v predhodnih dveh letih.

1b. Države članice ocenijo svoje možnosti na področju energije iz obnovljivih virov ter uporabo odvečne toplote in odvečnega hlada v sektorju ogrevanja in hlajenja, po potrebi vključno z analizo območij, primernih za njihovo uvedbo z nizkim ekološkim tveganjem, ter možnosti za uporabo manjših projektov za gospodinjstva. V tej oceni se upošteva razpoložljiva in ekonomsko upravičena tehnologija za industrijsko in domačo uporabo, da se določijo mejniki in ukrepi za večjo uporabo energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje ter po potrebi uporabo odvečne toplote in odvečnega hlada z daljinskim ogrevanjem in hlajenjem z namenom vzpostavitve dolgoročne nacionalne strategije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in onesnaževanja zraka, ki jih povzročata ogrevanje in hlajenje. Ta ocena je v skladu z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“ in je del celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999, ter spremlja celovito oceno ogrevanja in hlajenja, ki se zahteva v skladu s členom 14(1) Direktive 2012/27/EU.“;

(b) odstavek 2 se spremeni:

(i) uvodni stavek se nadomesti z naslednjim:

„Za namene odstavka 1 tega člena vsaka država članica pri izračunu svojega deleža energije iz obnovljivih virov v sektorju ogrevanja in hlajenja ter povprečnega letnega povečanja v skladu z navedenim odstavkom, vključno z dodatnim okvirnim povečanjem iz Priloge Ia:“;

(ii) točka (a) se črta;

(iii) doda se naslednji pododstavek:

„Države članice lastnikom ali najemnikom stavb ter malim in srednjim podjetjem zlasti posredujejo informacije o stroškovno učinkovitih ukrepih in finančnih instrumentih za izboljšanje rabe energije iz obnovljivih virov v sistemih ogrevanja in hlajenja. Države članice zagotovijo informacije prek dostopnih in preglednih svetovalnih orodij.“;

(c) odstavka 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Za doseg povprečnega letnega povečanja iz odstavka 1, prvi pododstavek, si države članice prizadevajo izvesti vsaj dva izmed naslednjih ukrepov:

- (a) fizično vključitev energije iz obnovljivih virov ali odvečne toplote in odvečnega hladu v vire energije in goriva za ogrevanje in hlajenje;
- (b) namestitev zelo učinkovitih sistemov ogrevanja in hlajenja z energijo iz obnovljivih virov v stavbah, priklop stavb na učinkovite sisteme za daljinsko ogrevanje ali hlajenje ali uporabo energije iz obnovljivih virov ali odvečne toplote in odvečnega hladu za postopke industrijskega ogrevanja in hlajenja;
- (c) ukrepe na podlagi certifikatov, s katerimi se lahko trguje ter ki s podporo ukrepom za namestitev iz točke (b) tega odstavka dokazujejo skladnost z obveznostjo iz odstavka 1, prvi pododstavek, in ki jih izvaja drug gospodarski subjekt, kot je neodvisni inštalater tehnologije za energijo iz obnovljivih virov ali podjetje za energetske storitve, ki izvaja inštalacijske storitve na področju energije iz obnovljivih virov;
- (d) krepitev zmogljivosti nacionalnih, regionalnih in lokalnih organov za popis lokalnega potenciala za ogrevanje in hlajenje z obnovljivimi viri energije, načrtovanje in izvajanje projektov in infrastruktur na področju energije iz obnovljivih virov ter svetovanje v zvezi s tem;
- (e) oblikovanje okvirov za zmanjšanje tveganja za znižanje stroškov kapitala za projekte ogrevanja in hlajenja z obnovljivimi viri energije ter projekte v zvezi z odvečno toploto in hladom, med drugim z možnostjo združevanja manjših projektov in njihovega celovitejšega povezovanja z drugimi ukrepi za energijsko učinkovitost in obnovo stavb;
- (f) spodbujanje sklepanja pogodb o nakupu za ogrevanje in hlajenje z obnovljivimi viri energije za velike in kolektivne male porabnike;
- (g) načrtovane nadomestne sheme fosilnih virov ogrevanja, sistemov ogrevanja, ki niso združljivi z obnovljivimi viri energije, ali sheme postopnega opuščanja fosilnih goriv z mejniki;
- (h) zahteve na lokalni in regionalni ravni glede načrtovanja ogrevanja z obnovljivimi viri, ki zajema hlajenje;
- (i) spodbujanje proizvodnje bioplina in njegovega dovajanja v plinsko omrežje namesto njegove uporabe za proizvodnjo električne energije;
- (j) ukrepe za spodbujanje vključevanja tehnologije za shranjevanje toplotne energije v sisteme ogrevanja in hlajenja;
- (k) spodbujanje omrežij za daljinsko ogrevanje in hlajenje, zlasti skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov, vključno z regulativnimi ukrepi, ureditvami financiranja ter podporo;
- (l) druge ukrepe politike z enakim učinkom, vključno s fiskalnimi ukrepi, shemami podpore ali drugimi finančnimi spodbudami, ki prispevajo k namestitvi opreme za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov ter razvoju energetskih omrežij za oskrbo z energijo iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje v stavbah in industriji.

Države članice pri sprejemanju in izvajanju teh ukrepov zagotovijo njihovo dostopnost za vse porabnike, zlasti tiste v gospodinjstvih z nizkimi dohodki ali v ranljivih gospodinjstvih, ki sicer ne bi imeli ustreznega začetnega kapitala, da bi jih lahko koristili.“;

(14) člen 24 se spremeni:

(a) odstavka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da se končnim porabnikom zagotovijo informacije o energijski učinkovitosti in deležu energije iz obnovljivih virov v njihovih sistemih za daljinsko ogrevanje in hlajenje na enostaven način, na primer na računih ali spletnih mestih dobaviteljev ali na zahtevo. Informacije o deležu energije iz obnovljivih virov se izrazijo vsaj kot odstotek bruto končne porabe energije pri ogrevanju in hlajenju, dodeljene odjemalcem danega sistema daljinskega ogrevanja in hlajenja, vključno z informacijami o tem, koliko energije je bilo porabljene za dobavo ene enote ogrevanja porabniku ali končnemu uporabniku.“;

(b) odstavki 4, 5 in 6 se nadomestijo z naslednjim:

„4. Države članice si prizadevajo povečati delež energije iz obnovljivih virov ter odvečne toplote in odvečnega hlada pri daljinskem ogrevanju in hlajenju za okvirno 2,2 odstotne točke kot letno povprečje, izračunano za obdobje 2021 do 2030, z začetkom pri deležu energije iz obnovljivih virov ter iz odvečne toplote in odvečnega hlada pri daljinskem ogrevanju in hlajenju leta 2020, ter v ta namen v svojih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999, določijo potrebne ukrepe. Delež energije iz obnovljivih virov se izrazi v deležu bruto končne porabe energije pri daljinskem ogrevanju in hlajenju, prilagojenem običajnim povprečnim podnebnim razmeram.

Države članice lahko električno energijo iz obnovljivih virov, ki se uporablja za daljinsko ogrevanje in hlajenje, upoštevajo pri povprečnem letnem povečanju iz prvega pododstavka.

Države članice Komisijo obvestijo o svoji nameri, da električno energijo iz obnovljivih virov, ki se uporablja za daljinsko ogrevanje in hlajenje, upoštevajo pri letnem povečanju iz prvega pododstavka tega odstavka. Ocenjene zmogljivosti električne energije iz obnovljivih virov, ki se uporablja za daljinsko ogrevanje in hlajenje, vključijo v svoje celovite nacionalne energetske in podnebne načrte, ki jih predložijo na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999. Količino električne energije iz obnovljivih virov, ki se uporablja za daljinsko ogrevanje in hlajenje, vključijo v svoja celovita nacionalna energetska in podnebna poročila o napredku, predložena na podlagi člena 17 navedene uredbe.

4a. Države članice za izračun deleža električne energije iz obnovljivih virov, ki se uporablja za daljinsko ogrevanje in hlajenje za namene odstavka 4, uporabijo povprečni delež električne energije iz obnovljivih virov, dobavljene na njihovem ozemlju v predhodnih dveh letih.

Države članice, katerih delež energije iz obnovljivih virov ter odvečne toplote in odvečnega hlada pri daljinskem ogrevanju in hlajenju presega 60 %, lahko štejejo, da s takim deležem izpolnjujejo povprečno letno povečanje iz odstavka 4, prvi pododstavek. Države članice, katerih delež energije iz obnovljivih virov ter odvečne toplote in odvečnega hlada pri daljinskem ogrevanju in hlajenju presega 50 %, pa do največ 60 %, lahko štejejo, da s takim deležem izpolnjujejo polovico povprečnega letnega povečanja iz odstavka 4, prvi pododstavek.

Države članice v svojih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999, določijo potrebne ukrepe za uresničitev povprečnega letnega povečanja iz odstavka 4, prvi pododstavek, tega člena.

4b. Države članice zagotovijo, da se operaterje sistemov daljinskega ogrevanja ali hlajenja z zmogljivostjo nad 25 MWth spodbuja, da priključijo tretje dobavitelje energije iz obnovljivih virov ter odvečne toplote in odvečnega hlada ali spodbuja, da tako priključitev ponudijo ter kupijo toploto ali hlad iz obnovljivih virov ter odvečne toplote in odvečnega hlada od tretjih dobaviteljev na podlagi nediskriminatornih meril, ki jih določi pristojni organ zadevne države članice, kadar morajo taki operaterji storiti eno ali več od naslednjega:

- (a) izpolniti povpraševanje novih odjemalcev;
- (b) nadomestiti obstoječe zmogljivosti za proizvodnjo toplote ali hlada ter
- (c) razširiti obstoječe zmogljivosti za proizvodnjo toplote ali hlada.

5. Države članice lahko operaterju sistema daljinskega ogrevanja ali hlajenja dovolijo, da zavrne priključitev in nakup toplote ali hlajenja od dobavitelja, ki je tretja stran, v katerem koli od naslednjih primerov:

- (a) sistem zaradi drugih dobaviteljev toplote ali hlada iz obnovljivih virov ali odvečne toplote in odvečnega hlada nima zadostne zmogljivosti;

- (b) toplota ali hlad, ki ga dobavi dobavitelj, ki je tretja stran, ne izpolnjuje tehničnih parametrov, potrebnih za priključitev sistema daljinskega ogrevanja in hlajenja ter zagotovitev njegovega zanesljivega in varnega delovanja;
- (c) operater lahko dokaže, da bi zagotavljanje dostopa povzročilo čezmerno povišanje stroškov toplote ali hlada za končne odjemalce v primerjavi s stroški za uporabo glavnega lokalnega vira oskrbe s toploto ali hladom, s katerim je obnovljivi vir ali odvečna toplota in odvečni hlad v konkurenčnem odnosu;
- (d) sistem operaterja je učinkovit sistem daljinskega ogrevanja in hlajenja.

Države članice zagotovijo, da kadar operater sistema daljinskega ogrevanja ali hlajenja zavrne priključitev dobavitelja ogrevanja ali hlajenja na podlagi prvega pododstavka, ta operater pristojnemu organu predloži informacije o razlogih za zavrnitev ter pogojih in ukrepih, ki bi jih bilo treba sprejeti v sistemu, da bi se omogočila priključitev. Države članice zagotovijo, da je vzpostavljen ustrezen postopek za odpravo neupravičenih zavrnitev.

6. Države članice po potrebi vzpostavijo usklajevalni okvir med operaterji sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja ter morebitnimi viri odvečne toplote in odvečnega hlada v industrijskem in terciarnem sektorju, da se olajša uporaba odvečne toplote in odvečnega hlada. Ta usklajevalni okvir zagotavlja dialog o uporabi odvečne toplote in odvečnega hlada, ki vključuje zlasti:

- (a) operaterje sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja;
 - (b) podjetja v industrijskem in terciarnem sektorju, ki proizvajajo odvečno toploto in hlad, ki ju je mogoče ekonomsko predelati prek sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja, kot so podatkovni centri, industrijski obrati, velike poslovne stavbe, objekti za shranjevanje energije in javni prevoz;
 - (c) lokalne organe, odgovorne za načrtovanje in odobritev energetske infrastrukture;
 - (d) znanstvene strokovnjake, ki razvijajo najsodobnejše sisteme daljinskega ogrevanja in hlajenja, ter
 - (e) skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov, udeležene pri ogrevanju in hlajenju.“;
- (c) odstavki 8, 9 in 10 se nadomestijo z naslednjim:

„8. Države članice vzpostavijo okvir, v skladu s katerim bodo operaterji distribucijskih sistemov električne energije v sodelovanju z operaterji sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja, ki delujejo na njihovih zadevnih območjih, najmanj vsaka štiri leta ocenili potencial sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja za izravnavo in druge systemske storitve, vključno s prilagajanjem odjema in shranjevanjem toplote, ki nastane zaradi presežne električne energije iz obnovljivih virov, ter ocenili, ali bi bila uporaba ugotovljenega potenciala v primerjavi z alternativnimi možnostmi gospodarnejša z viri in stroškovno učinkovitejša.

Države članice zagotovijo, da operaterji prenosnih in distribucijskih sistemov električne energije ustrezno upoštevajo rezultate ocene, zahtevane v skladu s prvim pododstavkom, pri načrtovanju omrežij, naložbah v omrežje in razvoju infrastrukture na svojih zadevnih ozemljih.

Države članice olajšajo usklajevanje med operaterji sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja ter operaterji prenosnih in distribucijskih sistemov električne energije, da zagotovijo, da lahko na njihovih trgih električne energije sodelujejo storitve izravnave, shranjevanja in druge storitve prilagajanja, kot je prilagajanje odjema, ki jih zagotavljajo operaterji sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja.

Države članice lahko zahteve glede ocenjevanja in usklajevanja iz prvega in tretjega pododstavka razširijo na operaterje prenosnih in distribucijskih omrežij plina, vključno z vodikovimi omrežji in drugimi energetskimi omrežji.

9. Države članice zagotovijo, da pristojni organ jasno opredeli, objavi in uveljavlja pravice porabnikov ter pravila za upravljanje sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja v skladu s tem členom.
 10. Državi članici ni treba uporabljati odstavkov 2 do 9, kadar je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:
 - (a) njen delež daljinskega ogrevanja in hlajenja je bil 24. decembra 2018 manjši od 2 % bruto končne porabe energije pri ogrevanju in hlajenju ali enak;
 - (b) njen delež daljinskega ogrevanja in hlajenja je bil 24. decembra 2018 povečan nad 2 % bruto končne porabe energije pri ogrevanju in hlajenju z razvijanjem novih učinkovitih sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja, na podlagi njenih celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrtov, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999 in v skladu z navedeno uredbo, in ocene iz člena 23(1b) te direktive;
 - (c) 90 % bruto končne porabe energije v sistemih učinkovitega daljinskega ogrevanja in hlajenja.“;
- (15) člen 25 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 25

Povečanje energije iz obnovljivih virov in zmanjšanje intenzivnosti toplogrednih plinov v prometnem sektorju

1. Vsaka država članica določi obveznost za dobavitelje goriva, v skladu s katero zagotovijo, da:
 - (a) količina goriv in električne energije iz obnovljivih virov, dobavljena prometnemu sektorju, pomeni:
 - (i) vsaj 29-odstotni delež energije iz obnovljivih virov v končni porabi energije v prometnem sektorju do leta 2030 ali
 - (ii) zmanjšanje intenzivnosti toplogrednih plinov za vsaj 14,5 % do leta 2030 v primerjavi z izhodiščem iz člena 27(1), točka (b), v skladu z okvirnim začrtanim potekom, ki ga določi država članica;
 - (b) skupni delež naprednih pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenih iz surovin s seznama v delu A Priloge IX, in goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora v energiji, ki se dobavlja prometnemu sektorju, znaša vsaj 1 % leta 2025 in 5,5 % leta 2030, pri čemer je delež goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora v letu 2030 vsaj 1 odstotna točka.

Države članice se spodbuja, naj določijo diferencirane cilje za napredna pogonska biogoriva in bioplin, proizvedena iz surovin s seznama v delu A Priloge IX, ter goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora na nacionalni ravni, da bi izpolnile obveznost, določeno v prvem pododstavku, točka (b), tega odstavka na način, ki spodbuja in razširja razvoj obeh goriv.

Države članice s pomorskimi pristanišči si prizadevajo zagotoviti, da od leta 2030 delež goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora v skupni količini energije, dobavljene sektorju pomorskega prometa, znaša vsaj 1,2 %.

Države članice v svojih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih poročilih o napredku, predloženih na podlagi člena 17 Uredbe (EU) 2018/1999, poročajo o deležu energije iz obnovljivih virov v končni porabi energije v prometnem sektorju, vključno s sektorjem pomorskega prometa, in o njihovem zmanjšanju intenzivnosti toplogrednih plinov.

Če se seznam surovin iz dela A Priloge IX spremeni v skladu s členom 28(6), lahko države članice ustrezno povečajo svoj minimalni delež naprednih pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenih iz teh surovin v energiji, ki se dobavlja prometnemu sektorju.

2. Za izračun ciljev iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (a), in deležev iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (b), države članice:

- (a) upoštevajo obnovljiva goriva nebiološkega izvora tudi takrat, kadar se uporabljajo kot vmesni proizvodi za proizvodnjo:
 - (i) konvencionalnih goriv, namenjenih uporabi v prometu, ali
 - (ii) pogonskih biogoriv, če v izračunu prihrankov emisij toplogrednih plinov pri pogonskih biogorivih ni upoštevano zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, doseženo z uporabo goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora;
- (b) lahko upoštevajo bioplin, ki se dovaja v nacionalno infrastrukturo za prenos in distribucijo plina.

3. Države članice lahko pri izračunu ciljev iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (a), upoštevajo reciklirana ogljična goriva.

Države članice lahko pri določanju obveznosti za dobavitelje goriva:

- (a) izvzamejo dobavitelje goriva, ki dobavljajo električno energijo ali goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu, iz izpolnjevanja obveznosti minimalnega deleža naprednih pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenih iz surovin s seznama v delu A Priloge IX;
- (b) določijo obveznosti z ukrepi, usmerjenimi v količine, energijsko vsebnost ali emisije toplogrednih plinov;
- (c) razlikujejo med različnimi nosilci energije;
- (d) razlikujejo med sektorjem pomorskega prometa in drugimi sektorji.

4. Države članice vzpostavijo mehanizem, ki dobaviteljem goriva na njihovem ozemlju omogoča izmenjavo dobropisov za oskrbo prometnega sektorja z energijo iz obnovljivih virov. Gospodarski subjekti, ki električno energijo iz obnovljivih virov dobavljajo električnim vozilom prek javnih polnilnih mest, prejmejo dobropise ne glede na to, ali za gospodarske subjekte velja obveznost, ki jo država članica določi za dobavitelje goriva, in lahko te dobropise prodajo dobaviteljem goriva, ki jih lahko uporabijo za izpolnitev obveznosti iz prvega pododstavka odstavka 1. Države članice lahko v ta mehanizem vključijo zasebna polnilna mesta, če je mogoče dokazati, da se električna energija iz obnovljivih virov, ki se dobavlja navedenim zasebnim polnilnim mestom, zagotavlja izključno električnim vozilom.“;

(16) člen 26 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„1. Da bi za državo članico izračunali bruto končno porabo energije iz obnovljivih virov iz člena 7 in minimalni delež energije iz obnovljivih virov in cilj zmanjšanja intenzivnosti toplogrednih plinov iz člena 25(1), prvi pododstavek, točka (a), delež pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv ter biomasnih goriv, porabljenih v prometu, če so proizvedena iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, ne presega za več kot 1 odstotno točko deleža teh goriv h končni porabi energije v prometnem sektorju v letu 2020 v tej državi članici, z največ 7 % končne porabe energije v prometnem sektorju v tej državi članici.“;

(ii) četrti pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Če je delež pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv, porabljenih v prometu, proizvedenih iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, v državi članici omejen na delež, nižji od 7 %, ali se država članica odloči, da bo delež dodatno omejila, lahko ta država članica minimalni delež energije iz obnovljivih virov ali cilj zmanjšanja intenzivnosti toplogrednih plinov iz člena 25(1), prvi pododstavek, točka (a), ustrezno zmanjša glede na prispevek teh goriv k minimalnemu deležu energije iz obnovljivih virov ali prihrankom emisij toplogrednih plinov. Za namen cilja zmanjšanja intenzivnosti toplogrednih plinov države članice upoštevajo, da ta goriva prihranijo 50 % emisij toplogrednih plinov.“;

(b) odstavka 2 se spremeni:

(i) prvi pododstavka se nadomesti z naslednjim:

„2. Da bi za državo članico izračunali bruto končno porabo energije iz obnovljivih virov iz člena 7 ter minimalni delež energije iz obnovljivih virov in cilj zmanjšanja intenzivnosti toplogrednih plinov iz člena 25(1), prvi pododstavka, točka (a), delež pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv ali biomasnih goriv, pri katerih obstaja visoko tveganje za posredno spremembo rabe zemljišč in ki so proizvedena iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, pri katerih se ugotavlja znatna širitev proizvodnega območja na zemljišča z visoko zalogo ogljika, ne presega ravni porabe takih goriv v tej državi članici v letu 2019, razen če so certificirana kot pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva ali biomasna goriva z nizkim tveganjem za posredno spremembo rabe zemljišč v skladu s tem odstavkom.“;

(ii) peti pododstavka se nadomesti z naslednjim:

„Komisija do 1. septembra 2023 na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih podatkov pregleda merila, določena v delegiranem aktu iz četrtega pododstavka tega odstavka, in sprejme delegirane akte v skladu s členom 35 za spremembo teh meril, kadar je to ustrezno, in dopolnitev te direktive z vključitvijo začrtanega poteka za postopno zmanjšanje prispevka k skupnemu cilju Unije iz člena 3(1) ter k minimalnemu deležu energije iz obnovljivih virov in cilju glede zmanjšanja intenzivnosti toplogrednih plinov iz člena 25(1), prvi pododstavka, točka (a), ki ga zagotavljajo pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, pri katerih obstaja visoko tveganje za posredno spremembo rabe zemljišč in ki so proizvedena iz surovin, v zvezi s katerimi se ugotavlja znatna širitev proizvodnje na zemljišča z visoko zalogo ogljika. Ta pregled temelji na revidirani različici poročila o širitvi proizvodnje surovin, ki se predloži v skladu s tretjim pododstavkom tega odstavka. V tem poročilu se zlasti oceni, ali bi bilo treba prag za največji delež povprečne letne širitve svetovnega proizvodnega območja na velikih zalogah ogljika zmanjšati na podlagi objektivnih in znanstveno utemeljenih meril ter ob upoštevanju podnebnih ciljev in zavez Unije.

Kadar je ustrezno, Komisija na podlagi rezultatov ocene iz petega pododstavka spremeni merila, določena v delegiranem aktu iz četrtega pododstavka. Komisija še naprej vsaka tri leta po sprejetju delegiranega akta iz četrtega pododstavka pregleduje podatke, na katerih temelji ta delegirani akt. Komisija po potrebi posodablja ta delegirani akt glede na spreminjajoče se okoliščine in najnovejše razpoložljive znanstvene dokaze.“;

(17) člen 27 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 27

Pravila za izračun v prometnem sektorju in glede goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ne glede na njihovo končno uporabo

1. Za izračun zmanjšanja intenzivnosti toplogrednih plinov iz člena 25(1), prvi pododstavka, točka (a)(ii), se uporabljajo naslednja pravila:

(a) prihranki emisij toplogrednih plinov se izračunajo na naslednji način:

- (i) za pogonska biogoriva in bioplin z množenjem količine teh goriv, ki se dobavlja za vse načine prevoza, s prihranki emisij toplogrednih plinov, določenimi v skladu s členom 31;
- (ii) za goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora in reciklirana ogljična goriva z množenjem količine teh goriv, ki se dobavlja za vse načine prevoza, s prihranki emisij toplogrednih plinov, določenimi v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 29a(3);
- (iii) za električno energijo iz obnovljivih virov z množenjem količine električne energije iz obnovljivih virov, ki se dobavlja za vse načine prevoza, s primerjalnikom za fosilna goriva EC_{F(e)} iz Priloge V;

- (b) izhodišče iz člena 25(1), prvi pododstavek, točka (a)(ii), se do 31. decembra 2030 izračunava tako, da se količina energije, ki se dobavlja prometnemu sektorju, pomnoži s primerjalnikom za fosilna goriva $E_{F(t)}$ iz Priloge V; od 1. januarja 2031 je izhodišče iz člena 25(1), prvi pododstavek, točka (a)(ii), vsota:
- (i) količine dobavljenih goriv za vse načine prevoza, pomnožene s primerjalnikom za fosilna goriva $E_{F(t)}$ iz Priloge V;
 - (ii) količine dobavljene električne energije za vse načine prevoza, pomnožene s primerjalnikom za fosilna goriva $E_{C(e)}$ iz Priloge V;
- (c) za izračun ustreznih količin energije se uporabljajo naslednja pravila:
- (i) za določitev količine energije, ki se dobavlja prometnemu sektorju, se uporabijo vrednosti energijske vsebnosti goriv, namenjenih uporabi v prometu, določene v Prilogi III;
 - (ii) za določitev energijske vsebnosti goriv, namenjenih uporabi v prometu, ki niso vključena v Prilogo III, države članice uporabijo ustrezne evropske standarde za določanje kurilnih vrednosti goriv ali, kadar v ta namen ni bil sprejet noben evropski standard, ustrezne standarde ISO;
 - (iii) količina električne energije iz obnovljivih virov, ki se dobavlja prometnemu sektorju, se določi tako, da se količina električne energije, dobavljene temu sektorju, pomnoži s povprečnim deležem električne energije iz obnovljivih virov, dobavljene na ozemlju države članice v predhodnih dveh letih, razen če je električna energija pridobljena iz neposredne povezave z obratom, ki proizvaja električno energijo iz obnovljivih virov in se dobavlja prometnemu sektorju, pri čemer se električna energija v celoti šteje za obnovljivo, in električna energija, ki jo proizvede solarno električno vozilo in jo porabi vozilo samo, se lahko v celoti šteje za električno energijo iz obnovljivih virov;
 - (iv) delež pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenih iz surovin s seznama v delu B Priloge IX, v energijski vsebnosti goriv in električne energije, dobavljenih prometnemu sektorju, je, razen na Cipru in Malti, omejen na 1,7 %;
- (d) zmanjšanje intenzivnosti toplogrednih plinov zaradi uporabe energije iz obnovljivih virov se določi tako, da se prihranki emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe pogonskih biogoriv, bioplina, goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora in električne energije iz obnovljivih virov, ki se dobavljajo za vse načine prevoza, deli z izhodiščem. Države članice lahko upoštevajo reciklirana ogljikna goriva.

Države članice lahko, kadar je utemeljeno, povečajo omejitev iz prvega pododstavka, točka (c)(iv), tega odstavka ob upoštevanju razpoložljivosti surovin s seznama v delu B Priloge IX. Komisijo se obvesti o vsakem takem povečanju, skupaj z razlogi zanj, Komisija pa mora odobriti vsako tako spremembo.

2. Za izračun minimalnih deležev iz člena 25(1), prvi pododstavek, točka (a)(i) in točka (b), se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) pri izračunu imenovalca, tj. količine energije, porabljene v prometnem sektorju, se upoštevajo vsa goriva in električna energija, ki se dobavljajo prometnemu sektorju;
- (b) pri izračunu števca, tj. količine energije iz obnovljivih virov, porabljene v prometnem sektorju za namene iz člena 25(1), prvi pododstavek, se upošteva energijska vsebnost vseh vrst energije iz obnovljivih virov, dobavljenih za vse načine prevoza, tudi za oskrbo mednarodnih pomorskih skladišč, na ozemlju posameznih držav članic. Države članice lahko upoštevajo reciklirana ogljikna goriva;
- (c) delež pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenih iz surovin s seznama v Prilogi IX, ter obnovljivih goriv nebiološkega izvora se šteje za 2-kratnik njihove energijske vsebnosti;

- (d) delež električne energije iz obnovljivih virov se šteje za 4-kratnik njene energijske vsebnosti, kadar se dobavlja za cestna vozila, in se lahko šteje za 1,5-kratnik njene energijske vsebnosti, kadar se dobavlja za železniški promet;
- (e) delež naprednih pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenih iz surovin s seznama v delu A Priloge IX in dobavljenih letalskemu in pomorskemu prometu, se šteje za 1,2-kratnik njihove energijske vsebnosti, delež goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, dobavljenih letalskemu in pomorskemu prometu, pa se šteje za 1,5-kratnik njihove energijske vsebnosti;
- (f) delež pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenih iz surovin s seznama v delu B Priloge IX, v energijski vsebnosti goriv in električne energije, dobavljenih prometnemu sektorju, je, razen na Cipru in Malti, omejen na 1,7 %;
- (g) za določitev količine energije, dobavljene prometnemu sektorju, se uporabijo vrednosti energijske vsebnosti goriv, namenjenih uporabi v prometu, določene v Prilogi III;
- (h) za določitev energijske vsebnosti goriv, namenjenih uporabi v prometu, ki niso vključena v Prilogo III, države članice uporabijo ustrezne evropske standarde za določanje kurilnih vrednosti goriv ali, kadar v ta namen ni bil sprejet noben evropski standard, ustrezne standarde ISO;
- (i) količina električne energije iz obnovljivih virov, dobavljene prometnemu sektorju, se določi tako, da se količina električne energije, dobavljene temu sektorju, pomnoži s povprečnim deležem električne energije iz obnovljivih virov, dobavljene na ozemlju države članice v predhodnih dveh letih, razen če je električna energija pridobljena iz neposredne povezave z obratom, ki proizvaja električno energijo iz obnovljivih virov in se dobavlja prometnemu sektorju, pri čemer se ta električna energija v celoti šteje za obnovljivo, in električna energija, ki jo proizvede solarno električno vozilo in jo porabi vozilo samo, se lahko v celoti šteje za električno energijo iz obnovljivih virov;

Države članice lahko v ustrezno utemeljenih primerih omejitev iz prvega pododstavka, točka (f), tega odstavka povečajo ob upoštevanju razpoložljivosti surovin s seznama v delu B, Priloge IX. Vsako tako povečanje se skupaj z razlogom zanj sporoči Komisiji, Komisija pa ga mora odobriti.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 35 za spremembo te direktive, tako da se prilagodi omejitev deleža pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenih iz surovin s seznama v delu B Priloge IX, na podlagi ocene razpoložljivosti surovin. Omejitev deleža mora biti najmanj 1,7 %. Če Komisija sprejme tak delegirani akt, se omejitev, določena v njem, uporablja tudi za države članice, ki so od Komisije pridobile dovoljenje za povečanje omejitve v skladu z odstavkom 1, drugi pododstavek ali odstavkom 2, drugi pododstavek, tega člena, po petletnem prehodnem obdobju, brez poseganja v pravico države članice, da to novo omejitev uporabi prej. Države članice lahko zaprosijo Komisijo za novo odobritev povišanja omejitve, določene v delegiranem aktu, v skladu z odstavkom 1, drugi pododstavek, ali odstavkom 2, drugi pododstavek, tega člena.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 35 za spremembo te direktive, tako da se goriva, namenjena uporabi v prometu, ter njihova energijska vsebnost, kot je določeno v Prilogi III, prilagodi v skladu z znanstvenim in tehničnim napredkom.

5. Za namene izračunov iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (b), in odstavka 2, prvi pododstavek, točka (a), se šteje, da količina energije, dobavljene za sektor pomorskega prometa, kot delež bruto končne porabe energije države članice znaša največ 13 %. Za Ciper in Malto se šteje, da količina energije, porabljene v sektorju pomorskega prometa, kot delež bruto končne porabe energije teh dveh držav članic znaša največ 5 %. Ta odstavek se uporablja do 31. decembra 2030.

6. Kadar se električna energija, neposredno ali prek proizvodnje vmesnih proizvodov, uporablja za proizvodnjo goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, se za določitev deleža energije iz obnovljivih virov uporabi povprečni delež električne energije iz obnovljivih virov v državi proizvodnje, kot je bil izračunan dve leti pred zadevnim letom.

Vendar se lahko električna energija, pridobljena z neposredno povezavo z obratom za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, v celoti šteje za energijo iz obnovljivih virov, kadar se uporabi za proizvodnjo goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, če obrat:

- (a) začne obratovati hkrati z obratom za proizvodnjo goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ali pozneje ter
- (b) ni priključen na omrežje ali pa je priključen na omrežje, vendar se lahko zagotovi dokaz, da se je zadevna električna energija dobavila brez odvzema električne energije iz omrežja.

Za električno energijo, ki je odvzeta iz omrežja, se lahko šteje, da je v celoti iz obnovljivih virov, če je proizvedena izključno iz obnovljivih virov in so bili zagotovljeni dokazi o obnovljivih lastnostih in morebitnih drugih ustreznih merilih, s čimer se zagotovi, da se obnovljive lastnosti te električne energije upoštevajo samo enkrat in samo v enem sektorju končne uporabe.

Komisija do 31. decembra 2021 sprejme delegirani akt v skladu s členom 35 za dopolnitev te direktive z vzpostavitvijo metodologije Unije, s katero se določijo podrobna pravila, na podlagi katerih morajo gospodarski subjekti izpolnjevati zahteve iz drugega in tretjega pododstavka tega odstavka.

Komisija do 1. julija 2028 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni učinek metodologije Unije, določene v skladu s četrtem pododstavkom, vključno z učinkom dodatnosti ter časovno in geografsko korelacijo na proizvodne stroške, prihranke emisij toplogrednih plinov in energetskega sistema.

V tem poročilu Komisije zlasti oceni učinek na razpoložljivost in cenovno dostopnost goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora za industrijski in prometni sektor ter na zmožnost Unije, da doseže svoje cilje glede goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, pri čemer upošteva strategijo Unije za uvoženi in domači vodik v skladu s členom 22a, hkrati pa čim bolj zmanjša povečanje emisij toplogrednih plinov v sektorju električne energije in celotnem energetskega sistemu. Kadar je v tem poročilu ugotovljeno, da zahteve ne zagotavljajo zadostne razpoložljivosti in cenovne dostopnosti goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora za industrijski in prometni sektor ter ne prispevajo bistveno k prihrankom emisij toplogrednih plinov, povezovanju energetskega sistema in doseganju ciljev Unije glede goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, določenih za leto 2030, Komisija pregleda metodologijo Unije in, kadar je ustrezno, sprejme delegirani akt v skladu s členom 35 za spremembo te metodologije, da se zagotovijo potrebne prilagoditve meril, določene v drugem in tretjem pododstavku tega odstavka, in da se pospeši rast industrije vodika.“;

(18) člen 28 se spremeni:

- (a) odstavki 2, 3 in 4 se črtajo;
- (b) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Komisija do 30. junija 2024 sprejme delegirane akte v skladu s členom 35 za dopolnitev te direktive z opredelitvijo metodologije za določanje deleža pogonskega biogoriva in bioplina, pridobljenega v enotnem postopku s predelavo biomase s fosilnimi gorivi, za uporabo v prometu.“;

- (c) odstavek 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. V okviru dvoletne ocene napredka v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999 Komisija do 31. decembra 2025 oceni, ali obveznost glede naprednih pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenega iz surovin s seznama iz dela A Priloge IX k tej direktivi, ki je določena v členu 25(1), prvi pododstavek, točka (b), te direktive učinkovito spodbuja inovacije in zagotavlja prihranke emisij toplogrednih plinov v prometnem sektorju. Komisija v tej oceni analizira, ali uporaba tega člena učinkovito preprečuje dvojno upoštevanje energije iz obnovljivih virov.“

Komisija po potrebi predloži predlog za spremembo obveznosti glede naprednih pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenega iz surovin s seznama iz dela A Priloge IX, ki je določena v členu 25(1), prvi pododstavek, točka (b).“;

(19) člen 29 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) v prvem pododstavku se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) prispevanje k doseganju deležev energije iz obnovljivih virov držav članic in ciljev iz člena 3(1), člena 15a(1), člena 22a(1), člena 23(1), člena 24(4) in člena 25(1);“;

(ii) drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Vendar morajo pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, pridobljena iz odpadkov in ostankov, razen ostankov iz kmetijstva, akvakulture, ribištva in gozdarstva, da bi se upoštevala za namene iz točk (a), (b) in (c) prvega pododstavka tega odstavka, izpolnjevati le merila za prihranek emisij toplogrednih plinov iz odstavka 10. V primeru uporabe mešanih odpadkov lahko države članice od operaterjev zahtevajo, da uporabljajo sisteme razvrščanja za mešane odpadke, namenjene odstranjevanju fosilnih materialov. Ta pododstavek se uporablja tudi za odpadke in ostanke, ki so pred nadaljnjo predelavo v pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva najprej predelana v proizvod.“;

(iii) četrti pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Biomasa goriva izpolnjujejo trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov iz odstavkov 2 do 7 in 10, če se uporabljajo:

(a) v primeru trdnih biomasnih goriv v obratih za proizvodnjo električne energije, ogrevanja in hlajenja s skupno nazivno vhodno toplotno močjo 7,5 MW ali več;

(b) v primeru plinastih biomasnih goriv v obratih za proizvodnjo električne energije, ogrevanja in hlajenja s skupno nazivno vhodno toplotno močjo 2 MW ali več;

(c) v primeru obratov, ki proizvajajo plinasta biomasna goriva, z naslednjo povprečno stopnjo pretoka biometana:

(i) nad 200 m³ ekvivalenta metana/h, merjeno pri standardnih temperaturnih in tlačnih pogojih, in sicer 0 °C in 1 bar atmosferskega tlaka;

(ii) če je bioplin sestavljen iz mešanice metana in negorljivega drugega plina, za pretok metana velja prag iz točke (i), preračunan sorazmerno z volumskim deležem metana v mešanici.

Države članice lahko trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov uporabljajo tudi za obrate z manjšo skupno nazivno vhodno toplotno močjo ali stopnjo pretoka biometana.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. „Pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, pridobljena iz kmetijske biomase, ki se upoštevajo za namene iz točk (a), (b) in (c) prvega pododstavka odstavka 1, se ne proizvedejo iz surovin, pridobljenih na zemljišču velikega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti, tj. zemljišču, ki je imelo januarja 2008 ali po tem mesecu enega od naslednjih statusov, ne glede na to, ali ima zemljišče še vedno ta status:

(a) pragozd in druga gozdna zemljišča, tj. gozd in druga gozdna zemljišča z avtohtonimi vrstami, kjer ni jasno vidnih znakov človekovega delovanja in znatnih posegov v ekološke procese, ter starorasli gozdovi, kot so opredeljeni v državi, v kateri se gozd nahaja;

- (b) gozd in druga gozdna zemljišča z veliko biotsko raznovrstnostjo in velikim številom vrst, ki niso degradirana ali pri katerih je ustrezeni pristojni organ ugotovil veliko biotsko raznovrstnost, razen če so na voljo dokazi, da proizvodnja navedene surovine ni posegala v navedene naravovarstvene namene;
- (c) območja, ki:
 - (i) so z zakonom določena kot naravovarstvena območja ali jih kot taka določi ustrezeni pristojni organ, razen če so na voljo dokazi, da proizvodnja te surovine ni posegala v navedene naravovarstvene namene, ali
 - (ii) so namenjena zaščiti redkih, ranljivih ali ogroženih ekosistemov ali vrst, priznanih z mednarodnimi sporazumi ali vključenih na sezname medvladnih organizacij ali Mednarodne zveze za ohranjanje narave, če so priznani v skladu s členom 30(4), prvi pododstavek, razen če so na voljo dokazi, da proizvodnja te surovine ni posegala v navedene naravovarstvene namene;
- (d) travinje z veliko biotsko raznovrstnostjo, ki zajema več kot en hektar in je:
 - (i) naravno, tj. ki bi ostalo travinje brez človekovega posega in ki ohranja naravno sestavo vrst ter ekološke značilnosti in procese, ali
 - (ii) nenaravno, tj. travinje, ki brez človekovega posega ne bi bilo več travinje in ki ima veliko število vrst in ni degradirano ter pri katerem je ustrezeni pristojni organ ugotovil veliko biotsko raznovrstnost, razen če je dokazano, da je pridelovanje surovin nujno za ohranitev statusa travinja z veliko biotsko raznovrstnostjo, ali
- (e) resave.

Kadar pogoji, določeni v odstavku 6, točki (a)(vi) in (vii), niso izpolnjeni, se prvi pododstavek tega odstavka, razen točke (c), uporablja tudi za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva iz gozdne biomase.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi natančneje določi merila za opredelitev, katera travinja so zajeta v prvem pododstavku, točka (d), tega odstavka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 34(3).“;

- (c) v odstavku 4 se doda naslednji pododstavek:

„Kadar pogoji, določeni v odstavku 6, točki (a)(vi) in (vii), niso izpolnjeni, se prvi pododstavek tega odstavka, razen točk (b) in (c), ter drugi pododstavek tega odstavka uporabljata tudi za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva iz gozdne biomase.“

- (d) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, pridobljena iz kmetijske biomase, ki se upoštevajo za namene iz odstavka 1, prvi pododstavek, točke (a), (b) in (c), se ne proizvedejo iz surovin z zemljišč, ki so bila januarja 2008 šotišča, razen če je dokazano, da se z obdelovanjem in pridelovanjem te surovine ne povzroči izsuševanje predhodno neizsušene prsti. Kadar pogoji, določeni v odstavku 6, točki (a)(vi) in (vii), niso izpolnjeni, se ta odstavek uporablja tudi za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva iz gozdne biomase.“;

- (e) odstavek 6 se spremeni:

- (i) v točki (a) se točki (iii) in (iv) nadomestita z naslednjim:

„(iii) so območja, ki so z mednarodnim ali nacionalnim pravom določena kot naravovarstvena območja ali jih kot taka določi ustrezeni pristojni organ, vključno z mokrišči, travinji, resavami in šotišči, zaščiteni z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti in preprečevanja uničenja habitatov;

- (iv) se sečnja izvaja ob upoštevanju ohranjanja kakovosti tal in biotske raznovrstnosti v skladu z načeli trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, da bi se čim bolj zmanjšal škodljiv vpliv, na način, ki preprečuje sečnjo štorov in korenin, degradacijo pragozdov in starorastnih gozdov, kakor so opredeljeni v državi, v kateri se nahaja gozd, ali njihovo spreminjanje v gozdne nasade in sečnjo na občutljivih tleh; da se sečnja izvaja skladno z najvišjimi pragovi za velike goloseke, opredeljenimi v državi, v kateri se nahaja gozd, ter z lokalno in ekološko ustreznimi ohranitvenimi pragovi za pridobivanje odmrlega lesa in da se sečnja izvaja v skladu z zahtevami po uporabi sistemov sečnje, ki zmanjšujejo škodljiv vpliv na kakovost tal, vključno z zbijanjem tal, ter na značilnosti biotske raznovrstnosti in habitate;“;
- (ii) v točki (a) se dodata naslednji točki:
- „(vi) gozdovi, v katerih se pridobiva gozdna biomasa, ne izvirajo iz zemljišč, ki imajo katerega od statusov iz odstavka 3, točke (a), (b), (d) in (e), odstavka 4, točka (a), oziroma odstavka 5 pod enakimi pogoji za določitev statusa zemljišča, kot je določeno v navedenih odstavkih, ter
- (vii) obrati, ki proizvajajo pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva iz gozdne biomase, za namene revizij, izvedenih na podlagi člena 30(3), izdajo izjavo o zanesljivosti, podprto z notranjimi postopki na ravni podjetja, da uporabljena gozdna biomasa ne izvira z zemljišč iz točke (vi) tega pododstavka.“;
- (iii) v točki (b) se točki (iii) in (iv) nadomestita z naslednjim:
- „(iii) so območja, ki so z mednarodnim ali nacionalnim pravom določena kot naravovarstvena območja ali jih kot taka določi ustrezeni pristojni organ, vključno z mokrišči, travinji, resavami in šotišči, zaščitena z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti in preprečevanja uničenja habitatov, razen če so na voljo dokazi, da pridelovanje te surovine ni posegalo v navedene naravovarstvene namene;
- (iv) se sečnja izvaja ob upoštevanju ohranjanja kakovosti tal in biotske raznovrstnosti v skladu z načeli trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, da bi se čim bolj zmanjšal škodljiv vpliv, na način, ki preprečuje sečnjo štorov in korenin, degradacijo pragozdov in starorastnih gozdov, kakor so opredeljeni v državi, v kateri se nahaja gozd, ali njihovo spreminjanje v gozdne nasade in sečnjo na občutljivih tleh; se sečnja izvaja skladno z najvišjimi pragovi za velike goloseke, opredeljenimi v državi, v kateri se nahaja gozd, ter z lokalno in ekološko ustreznimi ohranitvenimi pragovi za pridobivanje odmrlega lesa in da se sečnja izvaja v skladu z zahtevami po uporabi sistemov sečnje, ki zmanjšujejo škodljiv vpliv na kakovost tal, vključno z zbijanjem tal, ter na značilnosti biotske raznovrstnosti in habitate, ter“;
- (f) vstavita se naslednja odstavka:
- „7a. Proizvodnja pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv iz domače gozdne biomase je skladna z zavezami in cilji držav članic, določenimi v členu 4 Uredbe (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta (*), ter politikami in ukrepi, ki jih države članice opišejo v svojih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999.
- 7b. Končni posodobljeni celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt, ki ga morajo države članice na podlagi člena 14(2) Uredbe (EU) 2018/1999 predložiti do 30. junija 2024, vsebuje vse od naslednjega:
- (a) oceno domače oskrbe z gozdno biomaso, ki je na voljo za energetske namene v obdobju 2021–2030, v skladu z merili iz tega člena;
- (b) oceno združljivosti predvidene rabe gozdne biomase za proizvodnjo energije s cilji in proračuni držav članic za obdobje 2026 do 2030, določenimi v členu 4 Uredbe (EU) 2018/841, ter

- (c) opis nacionalnih ukrepov in politik za zagotavljanje skladnosti s temi cilji in proračuni.

Države članice v okviru celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih poročil o napredku, predloženih na podlagi člena 17 Uredbe (EU) 2018/1999, Komisiji poročajo o ukrepih in politikah iz prvega pododstavka, točka (c), tega odstavka.

(*) Uredba (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU (UL L 156, 19.6.2018, str. 1).“;

- (g) v odstavku 10, prvi pododstavek, se točka (d) nadomesti z naslednjim:

„(d) najmanj 80 % pri proizvodnji električne energije ter energije za ogrevanje in hlajenje iz biomasnih goriv, ki se uporabljajo v obratih, ki so začeli obratovati po 20. novembru 2023;“;

(e) najmanj 70 % do 31. decembra 2029 in najmanj 80 % od 1. januarja 2030 pri proizvodnji električne energije ter energije za ogrevanje in hlajenje iz biomasnih goriv, ki se uporabljajo v obratih s skupno nazivno vhodno toplotno močjo enako ali višjo od 10 MW in ki so začeli obratovati med 1. januarjem 2021 in 20. novembrom 2023;

(f) najmanj 70 %, preden so obrati obratovali 15 let, in najmanj 80 %, potem ko so obratovali 15 let, pri proizvodnji električne energije ter energije za ogrevanje in hlajenje iz biomasnih goriv, ki se uporabljajo v obratih s skupno nazivno vhodno toplotno močjo enako ali nižjo od 10 MW in ki so začeli obratovati med 1. januarjem 2021 in 20. novembrom 2023;

(g) najmanj 80 %, potem ko so obrati obratovali 15 let, če je ta mejnik dosežen v obdobju od 1. januarja 2026 do 31. decembra 2029, pri proizvodnji električne energije ter energije za ogrevanje in hlajenje iz biomasnih goriv, ki se uporabljajo v obratih s skupno nazivno vhodno toplotno močjo enako ali višjo od 10 MW in začetkom obratovanja pred 1. januarjem 2021;

(h) najmanj 80 %, potem ko so obrati obratovali 15 let in je ta mejnik dosežen 1. januarja 2026 ali pozneje, pri proizvodnji električne energije ter energije za ogrevanje in hlajenje iz plinastih biomasnih goriv, ki se uporabljajo v obratih s skupno nazivno vhodno toplotno močjo enako ali nižjo od 10 MW in začetkom obratovanja pred 1. januarjem 2021.“;

- (h) v odstavku 13 se točki (a) in (b) nadomestita z naslednjim:

„(a) obrate, ki se nahajajo v najbolj oddaljeni regiji v skladu s členom 349 PDEU, kolikor takšni obrati proizvajajo električno energijo oziroma energijo za ogrevanje ali hlajenje iz biomasnih goriv in tekočih biogoriv ali proizvajajo pogonska biogoriva, ter

(b) biomasna goriva in druga tekoča biogoriva, ki se uporabljajo v obratih iz točke (a) tega pododstavka, ter pogonska biogoriva, ki se v teh obratih proizvajajo, ne glede na kraj izvora te biomase, če so takšna merila objektivno upravičena za to, da bi v tej najbolj oddaljeni regiji zagotovili možnost varne in zanesljive oskrbe z energijo in nemoteno uvajanje meril iz odstavkov 2 do 7 ter 10 in 11 tega člena ter s tem spodbudili prehod s fosilnih goriv na trajnostna pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva.“;

- (i) doda se naslednji odstavek:

„15. Do 31. decembra 2030 se lahko energija iz pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv prav tako upošteva za namene iz odstavka 1, prvi pododstavek, točke (a), (b) in (c), tega člena, kadar:

(a) je bila podpora odobrena pred 20. novembrom 2023 v skladu s trajnostnimi merili in merili za prihranek emisij toplogrednih plinov iz člena 29 v različici, ki je veljala 29. septembra 2020, ter

- (b) je bila podpora dodeljena v obliki dolgoročne podpore, za katero je bil določen fiksni znesek na začetku obdobja podpore, in pod pogojem, da je vzpostavljen popravni mehanizem za preprečitev prekomernega nadomestila.“;

(20) vstavi se naslednji člen :

„Člen 29a

Merila za prihranek emisij toplogrednih plinov za goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora in reciklirana ogljična goriva

1. Energija iz obnovljivih goriv nebiološkega izvora se k deležu energije iz obnovljivih virov držav članic in ciljem iz členov 3(1), 15a(1), 22a(1), 23(1), 24(4) in 25(1) prišteje le, če prihranki emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe teh goriv znašajo vsaj 70 %.
2. Energija iz recikliranih ogljičnih goriv se lahko k ciljem iz člena 25(1), prvi pododstavek, točka (a), prišteje le, če prihranki emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe teh goriv znašajo vsaj 70 %.
3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 35 za dopolnitev te direktive z določitvijo metodologije za ocenjevanje prihrankov emisij toplogrednih plinov zaradi goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora in recikliranih ogljičnih goriv. Metodologija zagotavlja, da se za preprečene emisije CO₂ iz fosilnih virov ne prizna dobropis, če je bil za zajetje teh emisij že prejet emisijski dobropis v skladu z drugimi zakonskimi določbami. V metodologiji so zajete emisije toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu in upoštevajo se posredne emisije, ki so posledica preusmeritve neprožnih vnosov, kot so odpadki, ki se uporabljajo za proizvodnjo recikliranih ogljičnih goriv.“;

(21) člen 30 se spremeni:

- (a) v odstavku 1, prvi pododstavek, se uvodni stavek nadomesti z naslednjim:

„1. Če se obnovljiva goriva in reciklirana ogljična goriva upoštevajo pri doseganju ciljev iz člena 3(1), člena 15a(1), člena 22a(1), člena 23(1), člena 24(4) in člena 25(1), države članice od gospodarskih subjektov zahtevajo, da z obveznimi neodvisnimi in preglednimi revizijami v skladu z izvedbenim aktom, sprejetim na podlagi odstavka 8 tega člena, dokažejo, da so izpolnjena trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov iz člena 29(2) do (7) in (10) ter člena 29a(1) in (2) za obnovljiva goriva in reciklirana ogljična goriva. V ta namen od gospodarskih subjektov zahtevajo, da uporabijo sistem masne bilance, ki:“;

- (b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. V primeru predelave pošiljke se informacije o značilnostih pošiljke glede trajnostnosti in prihranka emisij toplogrednih plinov prilagodijo in veljajo za produkt v skladu z naslednjimi pravili:

- (a) kadar se s predelavo pošiljke surovin ustvari samo en produkt, ki je namenjen za proizvodnjo pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv, ali biomasnih goriv, goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ali recikliranih ogljičnih goriv, se velikost pošiljke in pripadajoče vrednosti značilnosti glede trajnostnosti in prihranka emisij toplogrednih plinov prilagodijo z uporabo pretvorbenega faktorja, ki izraža razmerje med maso produkta, namenjenega za tako proizvodnjo, ter maso surovin na začetku postopka;
- (b) kadar se s predelavo pošiljke surovin ustvari več produktov, ki so namenjeni za proizvodnjo pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv, ali biomasnih goriv, goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ali recikliranih ogljičnih goriv, se uporabita pretvorbeni faktor in masna bilanca za vsak produkt posebej.“;

- (c) v odstavku 3 se prvi in drugi pododstavek nadomestita z naslednjim:

„Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da gospodarski subjekti predložijo zanesljive informacije v zvezi z izpolnjevanjem trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov, določenih v členu 29(2) do (7) in (10) ter členu 29a(1) in (2), ter da gospodarski subjekti zadevni državi članici na zahtevo dajo na voljo podatke, ki so bili uporabljeni za pripravo informacij. Države članice od gospodarskih subjektov zahtevajo, da zagotovijo ustrezen standard neodvisne revizije informacij, ki jih predložijo, in da dokažejo, da so to storili. Za skladnost s členom 29(3), točke (a), (b), (d) in (e), členom 29(4), točka (a), členom 29(5), členom 29(6), točka (a), in členom 29(7), točka (a), se lahko do prve točke zbiranja gozdne biomase uporabi revizija prve ali druge stranke. Z revizijo se preveri, ali so sistemi, ki jih uporabljajo gospodarski subjekti, natančni, zanesljivi in zaščiteni pred goljufijami, kar vključuje preverjanje, da materiali niso namerno spremenjeni ali zavrženi, tako da bi pošiljka ali njen del lahko postal odpadek ali ostanek. Z revizijo se tudi ocenijo pogostost in metodologija vzorčenja ter zanesljivost podatkov.

Obveznosti iz tega odstavka veljajo, ne glede na to, ali so goriva iz obnovljivih virov in reciklirana ogljična goriva proizvedena v Uniji ali vanjo uvožena. Informacije o geografskem izvoru in vrsti uporabljene surovine za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva po posameznih dobaviteljih goriva se porabnikom zagotovijo na posodobljen, enostavno dostopen in uporabniku prijazen način na spletnih mestih operaterjev, dobaviteljev in zadevnih pristojnih organov in se letno posodabljaajo.“;

- (d) v odstavku 4 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„4. Komisija lahko odloči, da prostovoljni nacionalni ali mednarodni sistemi, ki določajo standarde za proizvodnjo goriv iz obnovljivih virov in recikliranih ogljičnih goriv, zagotavljajo točne podatke o prihrankih emisij toplogrednih plinov za namene člena 29(10) ter člena 29a(1) in (2), dokazujejo skladnost s členom 27(6) in členom 31a(5) ali dokazujejo, da pošiljke pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv ali biomasnih goriv izpolnjujejo trajnostna merila iz člena 29(2) do (7). Pri dokazovanju izpolnjevanja meril iz člena 29(6) in (7) se operaterji lahko odločijo, da zahtevane dokaze predložijo neposredno na ravni območij izvora. Komisija lahko za namene člena 29(3), prvi pododstavek, točka (c)(ii) prizna območja za ohranjanje redkih, ranljivih ali ogroženih ekosistemov ali vrst, priznana v mednarodnih sporazumih ali uvrščena na sezname medvladnih organizacij ali Mednarodne zveze za ohranjanje narave.“;

- (e) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Države članice lahko vzpostavijo nacionalne sisteme, v okviru katerih se izpolnjevanje trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov, določenih v členu 29(2) do (7) in (10) ter členu 29a(1) in (2) v skladu z metodologijo, razvito v skladu s členom 29a(3), preverja skozi celotno nadzorno verigo, ki vključuje pristojne organe. Ti sistemi se lahko uporabijo tudi za preverjanje točnosti in popolnosti informacij, ki jih gospodarski subjekti vključijo v podatkovno zbirko Unije, za dokazovanje skladnosti s členom 27(6) ter za certificiranje pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv z nizkim tveganjem za posredno spremembo rabe zemljišč.

Država članica lahko tak nacionalni sistem prikladi Komisiji. Komisija tak sistem prednostno oceni, da bi olajšala vzajemno dvostransko ali večstransko priznavanje teh sistemov. Komisija lahko z izvedbenimi akti odloči, ali tak priglašeni nacionalni sistem izpolnjuje pogoje iz te direktive. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 34(3).

Kadar se Komisija odloči, da nacionalni sistem izpolnjuje pogoje, določene v tej direktivi, drugi sistemi, ki jih Komisija priznava v skladu s tem členom, ne zavrnejo medsebojnega priznavanja z nacionalnim sistemom zadevne države članice glede preverjanja izpolnjevanja meril, za katera ga je priznala Komisija.

Za obrate, ki proizvajajo električno energijo, ogrevanje in hlajenje s skupno nazivno vhodno toplotno močjo med 7,5 in 20 MW, lahko države članice vzpostavijo poenostavljene nacionalne sisteme preverjanja, da zagotovijo izpolnjevanje trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov iz člena 29(2) do (7) in (10). Za iste obrate se v izvedbenih aktih iz odstavka 8 tega člena določijo enotni pogoji za poenostavljene prostovoljne sisteme preverjanja, da zagotovijo izpolnjevanje trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov, določenih v členu 29(2) do (7) in (10).“;

(f) v odstavku 9 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„9. Kadar gospodarski subjekt predloži dokaz ali podatke, pridobljene v skladu s sistemom, za katerega je bila sprejeta odločitev na podlagi odstavka 4 ali 6, država članica od gospodarskega subjekta ne zahteva, da predloži nadaljnja dokazila o skladnosti z elementi, zajetimi v sistemu, glede katerih je Komisija sistem priznala.“;

(g) odstavek 10 se nadomesti z naslednjim:

„10. Komisija na zahtevo države članice, ki lahko temelji na zahtevi gospodarskega subjekta, na podlagi vseh razpoložljivih dokazov preuči, ali so bila v zvezi z virom goriv iz obnovljivih virov in recikliranim ogljikim gorivom izpolnjena trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov iz členov 29(2) do (7) in (10) ter 29a(1) in (2).

Komisija v šestih mesecih po prejemu take zahteve z izvedbenimi akti odloči, ali lahko zadevna država članica:

- (a) upošteva goriva iz obnovljivih virov in reciklirana ogljična goriva iz tega vira za namene iz člena 29(1), prvi pododstavek, točke (a), (b) in (c), ali
- (b) z odstopanjem od odstavka 9 od dobaviteljev vira goriv iz obnovljivih virov in recikliranega ogljicnega goriva zahteva, da zagotovijo dodatne dokaze o izpolnjevanju teh trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov ter upoštevanju teh pragov prihrankov emisij toplogrednih plinov.

Izvedbeni akti iz drugega pododstavka tega odstavka se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 34(3).“;

(22) vstavi se naslednji člen:

„Člen 31a

Podatkovna zbirka Unije

1. Komisija do 21. novembra 2024 zagotovi, da se vzpostavi podatkovna zbirka Unije, ki bo omogočala sledenje tekočim in plinastim gorivom iz obnovljivih virov ter recikliranim ogljikim gorivom (v nadaljnjem besedilu: podatkovna zbirka Unije).

2. Države članice od ustreznih gospodarskih subjektov zahtevajo, da v to podatkovno zbirko Unije pravočasno vnašajo točne podatke o opravljenih transakcijah in trajnostnih značilnostih goriv, ki so predmet teh transakcij, vključno z emisijami toplogrednih plinov v njihovem življenjskem ciklu, od kraja proizvodnje do trenutka, ko so dana na trg v Uniji. Za namene vnosa podatkov v podatkovno zbirko Unije se medsebojno povezan plinski sistem šteje za enoten sistem masne bilance. Podatki o dovajanju in odvzemu plinastih goriv iz obnovljivih virov se navedejo v podatkovni zbirki Unije. V podatkovno zbirko Unije se vnašajo tudi podatki o tem, ali je bila za proizvodnjo določene pošiljke goriva zagotovljena podpora, in če je tako, o vrsti programa podpore. Ti podatki se lahko v podatkovno zbirko Unije vnašajo prek nacionalnih podatkovnih zbirk.

Kadar je to ustrezno za namene izboljšanja sledljivosti podatkov v celotni dobavni verigi, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 35 za dopolnitev te direktive z nadaljnjo razširitvijo obsega podatkov, ki jih je treba vključiti v podatkovno zbirko Unije, da se zajamejo ustrezni podatki s kraja proizvodnje ali zbiranja surovin, uporabljenih za proizvodnjo goriva.

Države članice od dobaviteljev goriva zahtevajo, da v podatkovno zbirko Unije vnašajo podatke, potrebne za preverjanje skladnosti z zahtevami iz prvega pododstavka člena 25(1).

Ne glede na prvi, drugi in tretji pododstavek gospodarski subjekti za plinasta goriva, ki se dovajajo v povezano plinsko infrastrukturo Unije, v primeru, da se država članica odloči dopolniti sistem masne bilance s sistemom potrdil o izvoru, v podatkovno zbirko Unije vnašajo podatke o opravljenih transakcijah in o trajnostnih značilnostih ter druge pomembne podatke, kot so emisije toplogrednih plinov goriv do točke dovajanja v povezano plinsko infrastrukturo.

3. Države članice imajo dostop do podatkovne zbirke Unije za namene spremljanja in preverjanja podatkov.

4. Kadar so za proizvodnjo pošiljke plina iz obnovljivih virov izdana potrdila o izvoru, države članice zagotovijo, da se ta potrdila o izvoru prenesejo v podatkovno zbirko Unije v trenutku, ko se pošiljka plina iz obnovljivih virov vpiše v podatkovno zbirko Unije, oziroma se prekličejo, potem ko se pošiljka plina iz obnovljivih virov odvzame iz povezane plinske infrastrukture Unije. S takimi potrdili o izvoru se po prenosu ne sme trgovati zunaj podatkovne zbirke Unije.

5. Države članice v svojih nacionalnih pravnih okvirih zagotovijo, da se preverita točnost in popolnost podatkov, ki jih gospodarski subjekti vnesejo v podatkovno zbirko, na primer z uporabo organov za certificiranje v okviru prostovoljnih ali nacionalnih sistemov, ki jih priznava Komisija na podlagi člena 30(4), (5) in (6) in ki se lahko dopolnijo s sistemom potrdil o izvoru.

Taki prostovoljni ali nacionalni sistemi lahko uporabijo podatkovne sisteme tretjih strani kot posrednikov za zbiranje podatkov, če je bila Komisija o taki uporabi uradno obveščena.

Vsaka država članica lahko uporablja že obstoječo nacionalno podatkovno zbirko, usklajeno s podatkovno zbirko Unije in povezano z njo prek vmesnika ali vzpostavi nacionalno podatkovno zbirko, ki jo lahko gospodarski subjekti uporabljajo kot orodje za zbiranje in prijavo podatkov ter za vnos in prenos teh podatkov v podatkovno zbirko Unije, če:

- (a) je nacionalna podatkovna zbirka skladna s podatkovno zbirko Unije, tudi kar zadeva pravočasnost prenosa podatkov, tipologijo prenesenih podatkovnih nizov ter protokole za kakovost podatkov in njihovo preverjanje;
- (b) države članice zagotovijo, da se podatki, vneseni v nacionalno zbirko podatkov, takoj prenesejo v podatkovno zbirko Unije.

Države članice lahko vzpostavijo nacionalne podatkovne zbirke v skladu z nacionalnim pravom ali prakso, tako da upoštevajo strožje nacionalne zahteve v zvezi s trajnostnimi merili. Take nacionalne podatkovne zbirke ne ovirajo splošne sledljivosti trajnostnih pošiljk surovin ali goriv, ki se vnesejo v podatkovno zbirko Unije v skladu s to direktivo.

Preverjanje kakovosti podatkov, vnesenih v podatkovno zbirko Unije prek nacionalnih podatkovnih zbirk, trajnostnih značilnosti goriv, povezanih s temi podatki, in končne odobritve transakcij se izvaja samo prek podatkovne zbirke Unije. Točnost in popolnost teh podatkov se preverja v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2022/996 (*). Preverijo jih lahko organi za certificiranje.

Države članice Komisijo uradno obvestijo o podrobnih značilnostih svoje nacionalne zbirke podatkov. Komisija po prejetju tega uradnega obvestila oceni, ali nacionalna zbirka podatkov izpolnjuje zahteve iz tretjega pododstavka. Če navedenih zahtev ne izpolnjuje, lahko Komisija od držav članic zahteva, da sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev skladnosti z navedenimi zahtevami.

6. Zbirni podatki iz podatkovne zbirke Unije so javno dostopni, ob ustreznem upoštevanju varstva poslovno občutljivih informacij, in se redno posodablajo. Komisija objavlja in omogoči javno dostopnost letnih poročil o podatkih, ki jih vsebuje podatkovna zbirka Unije, vključno s količinami, geografskim izvorom in vrsto uporabljene surovine za goriva.

(*) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/996 z dne 14. junija 2022 o pravilih za preverjanje trajnostnih meril, meril za prihranek emisij toplogrednih plinov in meril za nizko tveganje za posredno spremembo rabe zemljišč (UL L 168, 27.6.2022, str. 1).“;

(23) člen 33 se spremeni:

(a) odstavek 3 se spremeni:

(i) prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„3. Komisija do 31. decembra 2027 po potrebi predloži zakonodajni predlog regulativnega okvira za spodbujanje energije iz obnovljivih virov za obdobje po letu 2030.“;

(ii) doda se naslednji pododstavek:

„Pri pripravi zakonodajnega predloga iz prvega pododstavka tega odstavka Komisija po potrebi upošteva:

- (a) nasvet Evropskega znanstvenega svetovnega odbora za podnebne spremembe, ustanovljenega s členom 10a Uredbe (ES) št. 401/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (*);
- (b) predviden okvirni proračun Unije za emisije toplogrednih plinov, kot je določeno v členu 4(4) Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta (**);
- (c) celovite nacionalne energetske in podnebne načrte, ki jih države članice predložijo do 30. junija 2024 na podlagi člena 14(2) Uredbe (EU) 2018/1999;
- (d) izkušnje, pridobljene pri izvajanju te direktive, vključno s trajnostnimi merili in merili za prihranek emisij toplogrednih plinov, ter
- (e) tehnološki razvoj pri energiji iz obnovljivih virov.

(*) Uredba (ES) št. 401/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o Evropski agenciji za okolje in Evropskem okoljskem informacijskem in opazovalnem omrežju (UL L 126, 21.5.2009, str. 13).

(**) Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).“;

(b) vstavi se naslednji pododstavek:

„(3a) Komisija oceni uporabo obveznosti iz člena 29(7a) in (7b) ter njihov vpliv na zagotavljanje trajnosti pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv.“;

(24) člen 35 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 8(3), drugi pododstavek, člena 26(2), četrti pododstavek, člena 26(2), peti pododstavek, člena 27(3), člena 27(4), člena 27(6), četrti pododstavek, člena 28(5), člena 28(6), drugi pododstavek, člena 29a(3), člena 31(5), drugi pododstavek, in člena 31a(2), drugi pododstavek, se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 20. novembra 2023. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podalžanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Prenos pooblastila iz člena 7(3), peti pododstavek, člena 8(3), drugi pododstavek, člena 26(2), četrti pododstavek, člena 26(2), peti pododstavek, člena 27(3), člena 27(4), člena 27(6), četrti pododstavek, člena 28(5), člena 28(6), drugi pododstavek, člena 29a(3), člena 31(5) in člena 31a(2), drugi pododstavek, lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.“;

(c) odstavek 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 7(3), peti pododstavek, člena 8(3), drugi pododstavek, člena 26(2), četrti pododstavek, člena 26(2), peti pododstavek, člena 27(3), člena 27(4), člena 27(6), četrti pododstavek, člena 28(5), člena 28(6), drugi pododstavek, člena 29a(3), člena 31(5) ali člena 31a(2), drugi pododstavek, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v dveh mesecih od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“;

(25) priloge se spremenijo v skladu s prilogami k tej direktivi.

Člen 2

Spremembe Uredbe (EU) 2018/1999

Uredba (EU) 2018/1999 se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) točka 11 se nadomesti z naslednjim:

„(11) ‚energetski in podnebni cilji Unije za leto 2030‘ pomeni zavezujoče cilje za celotno Unijo glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v letu 2030 iz člena 4(1) Uredbe (EU) 2021/1119, zavezujoči cilj Unije za energijo iz obnovljivih virov za leto 2030 iz člena 3(1) Direktive (EU) 2018/2001, cilj na ravni Unije glede izboljšanja energijske učinkovitosti v letu 2030 iz člena 4(1) Direktive (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta (*), in cilj 15-odstotne elektroenergetske medsebojne povezanosti do leta 2030 ali katere koli nadaljnje cilje v tem smislu, o katerih se za leto 2030 dogovori Evropski svet ali Evropski parlament in Svet;

(*) Direktiva (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o energetski učinkovitosti in spremembi Uredbe (EU) 2023/955 (UL L 231, 20.9.2023, str. 1).“;

(b) v točki 20 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) v okviru priporočil Komisije, ki temeljijo na oceni na podlagi člena 29(1), točka (b), glede energije iz obnovljivih virov, zgodnjo izvedbo prispevka države članice k zavezujočemu cilju Unije za energijo iz obnovljivih virov za leto 2030 iz člena 3(1) Direktive (EU) 2018/2001 v skladu z nacionalnimi referenčnimi vrednostmi za energijo iz obnovljivih virov;“;

(2) v členu 4 se točka (a)(2) nadomesti z naslednjim:

„(2) v zvezi z energijo iz obnovljivih virov:

z vidika doseganja zavezujočega cilja Unije za energijo iz obnovljivih virov za leto 2030 iz člena 3(1) Direktive (EU) 2018/2001, prispevek k temu cilju v obliki deleža energije iz obnovljivih virov države članice v bruto končni porabi energije leta 2030 z okvirnim začrtanim potekom za navedeni prispevek od leta 2021. Do leta 2022 okvirni začrtani potek doseže referenčno vrednost vsaj 18-odstotnega skupnega povečanja energije iz obnovljivih virov med zavezujočim ciljem zadevne države članice za leto 2020 in njenim prispevkom k cilju za leto 2030. Do leta 2025 okvirni začrtani potek doseže referenčno vrednost vsaj 43-odstotnega skupnega povečanja energije iz obnovljivih virov med zavezujočim ciljem zadevne države članice za leto 2020 in njenim prispevkom k cilju za leto 2030. Do leta 2027 okvirni začrtani potek doseže referenčno vrednost vsaj 65-odstotnega skupnega povečanja energije iz obnovljivih virov med zavezujočim ciljem zadevne države članice za leto 2020 in njenim prispevkom k cilju za leto 2030.

Okvirni začrtani potek do leta 2030 doseže vsaj načrtovani prispevek države članice. Če država članica pričakuje, da bo presegla svoj zavezujoči nacionalni cilj za leto 2020, se lahko njen okvirni začrtani potek začne na ravni, ki naj bi jo predvidoma dosegla. Vsi okvirni začrtani poteki držav članic skupaj se dodajo referenčnim vrednostim Unije v letih 2022, 2025 in 2027 ter zavezujočemu cilju Unije za energijo iz obnovljivih virov za leto 2030 iz člena 3(1) Direktive (EU) 2018/2001. Država članica lahko za namene te uredbe ne glede na svoj prispevek k cilju Unije in svoj začrtani potek za namene nacionalne politike določi višje cilje.“;

(3) v členu 5 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice skupaj zagotovijo, da vsota njihovih prispevkov znaša vsaj toliko kot raven zavezujočega cilja Unije za energijo iz obnovljivih virov za leto 2030 iz člena 3(1) Direktive (EU) 2018/2001.“;

(4) v členu 29 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Na področju energije iz obnovljivih virov Komisija kot del ocene iz odstavka 1 oceni napredek pri deležu energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije Unije, in sicer na podlagi okvirnega začrtanega poteka Unije, ki se začne pri 20 % v letu 2020, doseže v letu 2022 referenčno vrednost vsaj 18-odstotnega, v letu 2025 43-odstotnega, v letu 2027 pa 65-odstotnega skupnega povečanja energije iz obnovljivih virov med ciljem Unije v zvezi z energijo iz obnovljivih virov za leto 2020 in ciljem Unije v zvezi z energijo iz obnovljivih virov za leto 2030 ter doseže zavezujoči cilj Unije za energijo iz obnovljivih virov za leto 2030 iz člena 3(1) Direktive (EU) 2018/2001.“.

Člen 3

Spremembe Direktive 98/70/ES

Direktiva 98/70/ES se spremeni:

(1) člen 1 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 1**Področje uporabe**

Ta direktiva glede cestnih vozil in necestne mobilne mehanizacije, vključno s plovili za celinske plovne poti, ko niso na morju, kmetijskih in gozdarskih traktorjev ter plovil za rekreacijo, ko niso na morju, z vidika zdravja in okolja določa tehnične specifikacije za gorivo za motorje na prisilni vžig in motorje na kompresijski vžig, pri čemer so upoštevane tehnične zahteve teh motorjev.“;

(2) v členu 2 se točki 8 in 9 nadomestita z naslednjim:

„8. ‚dobavitelj‘ pomeni ‚dobavitelja goriva‘, kakor je opredeljen v členu 2, drugi odstavek, točka 38, Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta (*);

9. ‚pogonska biogoriva‘ pomeni ‚pogonska biogoriva‘, kakor so opredeljena v členu 2, drugi odstavek, točka 33, Direktive (EU) 2018/2001;

(*) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).“;

(3) člen 4 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice od dobaviteljev zahtevajo, da zagotovijo dajanje na trg dizelskega goriva z vsebnostjo metil estra maščobnih kislin (FAME) do 7 %.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da največja dovoljena vsebnost žvepla v plinskem olju za necestno mobilno mehanizacijo, vključno s plovili za celinske plovne poti, kmetijske in gozdarske traktorje ter plovila za rekreacijo, znaša 10 mg/kg. Države članice zagotovijo, da je uporaba tekočih goriv razen tega plinskega olja dovoljena v plovilih za celinske plovne poti in plovilih za rekreacijo samo, če vsebnost žvepla v teh tekočih gorivih ne presega največje dovoljene vsebnosti za plinsko olje.“;

(4) členi 7a do 7e se črtajo;

(5) člen 9 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se črtajo točke (g), (h), (i) in (k);

(b) odstavek 2 se črta;

(6) Priloge I, II, IV in V se spremenijo v skladu s Prilogo II k tej direktivi.

Člen 4**Prehodne določbe**

1. Države članice zagotovijo, da se podatki, zbrani in sporočeni organu, ki ga imenuje država članica, za leto 2023 ali del tega leta v skladu s členom 7a(1), tretji pododstavek, in členom 7a(7) Direktive 98/70/ES, ki se črtata s členom 3, točka 4, te direktive, predložijo Komisiji.

2. Komisija vključi podatke iz odstavka 1 tega člena v vsa poročila, ki jih mora predložiti v skladu z Direktivo 98/70/ES.

Člen 5**Prenos**

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za usklajevanje s to direktivo, najpozneje do 21. maja 2025.

Z odstopanjem od prvega pododstavka tega odstavka države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členom 1, točka 6, v zvezi s členom 15e Direktive (EU) 2018/2001, in členom 1, točka 7, v zvezi s členi 16, 16b, 16c, 6d, 16e in 16f navedene direktive, do 1. julija 2024.

Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 6

Razveljavitev

Direktiva Sveta (EU) 2015/652 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2025.

Člen 7

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 18. oktobra 2023

Za Evropski parlament
predsednica
R. METSOLA

Za Svet
predsednik
J. M. ALBARES BUENO

PRILOGA I

Priloge k Direktivi (EU) 2018/2001 se spremenijo:

- (1) v Prilogi I se črta zadnja vrstica v preglednici;
- (2) vstavi se naslednja priloga:

„PRILOGA IA

NACIONALNI DELEŽI ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV ZA OGREVANJE IN HLAJENJE V BRUTO KONČNI PORABI
ENERGIJE ZA OBDOBJE 2020–2030

	Dodatne stopnje za člen 23(1) (v odstotnih točkah) za obdobje 2021–2025 (*)	Dodatne stopnje za člen 23(1) (v odstotnih točkah) za obdobje 2026–2030 (**)	Posledični deleži, vključno z dodatnimi stopnjami, brez odvečne toplote in hlada (v odstotnih točkah)
Belgija	1,0	0,7	1,8
Bolgarija	0,7	0,4	1,5
Češka	0,8	0,5	1,6
Danska	1,2	1,1	1,6
Nemčija	1,0	0,7	1,8
Estonija	1,3	1,2	1,7
Irska	2,3	2,0	3,1
Grčija	1,3	1,0	2,1
Španija	0,9	0,6	1,7
Francija	1,3	1,0	2,1
Hrvaška	0,8	0,5	1,6
Italija	1,1	0,8	1,9
Ciper	0,8	0,5	1,6
Latvija	0,7	0,6	1,1
Litva	1,7	1,6	2,1
Luksemburg	2,3	2,0	3,1
Madžarska	0,9	0,6	1,7
Malta	0,8	0,5	1,6
Nizozemska	1,1	0,8	1,9
Avstrija	1,0	0,7	1,8
Poljska	0,8	0,5	1,6
Portugalska	0,7	0,4	1,5
Romunija	0,8	0,5	1,6

	Dodatne stopnje za člen 23(1) (v odstotnih točkah) za obdobje 2021–2025 (*)	Dodatne stopnje za člen 23(1) (v odstotnih točkah) za obdobje 2026–2030 (**)	Posledični deleži, vključno z dodatnimi stopnjami, brez odvečne toplote in hlada (v odstotnih točkah)
Slovenija	0,8	0,5	1,6
Slovaška	0,8	0,5	1,6
Finska	0,6	0,5	1,0
Švedska	0,7	0,7	0,7

(*) Pri izračunu dodatnih stopenj in posledičnih deležev so bile upoštevane prilagodljivosti iz člena 23(2), točki (b) in (c).

(**) Pri izračunu dodatnih stopenj in posledičnih deležev so bile upoštevane prilagodljivosti iz člena 23(2), točki (b) in (c).“;

(3) Priloga III se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA III

ENERGIJSKA VSEBNOST GORIV

Gorivo	Energijska vsebnost v utežnih odstotkih (kurilnost, MJ/kg)	Energijska vsebnost v prostorninskih odstotkih (kurilnost, MJ/l)
GORIVA IZ BIOMASE IN/ALI POSTOPKOV PREDELAVE BIOMASE		
Biopropan	46	24
Čisto rastlinsko olje (olje, proizvedeno iz oljnic s stiskanjem, ekstrakcijo ali primerljivimi postopki, surovo ali rafinirano, toda kemično nespremenjeno)	37	34
Biodizel – metilni ester maščobne kisline (metilni ester, proizveden iz olja iz biomase)	37	33
Biodizel – etilni ester maščobne kisline (etilni ester, proizveden iz olja iz biomase)	38	34
Bioplin, ki ga je mogoče prečistiti do kakovosti zemeljskega plina	50	—
Z vodikom termokemično obdelano olje, ki izvira iz biomase, za uporabo kot nadomestilo za dizelsko gorivo	44	34
Z vodikom termokemično obdelano olje, ki izvira iz biomase, za uporabo kot nadomestilo za bencin	45	30
Z vodikom termokemično obdelano olje, ki izvira iz biomase, za uporabo kot nadomestilo za gorivo za reakcijske motorje	44	34
Z vodikom termokemično obdelano olje, ki izvira iz biomase, za uporabo kot nadomestilo za utekočinjeni naftni plin	46	24

Gorivo	Energijska vsebnost v utežnih odstotkih (kurilnost, MJ/kg)	Energijska vsebnost v prostorninskih odstotkih (kurilnost, MJ/l)
Sopredelano olje (obdelano v rafineriji hkrati s fosilnim gorivom), ki izvira iz biomase ali pirolizirane biomase, za uporabo kot nadomestilo za dizelsko gorivo	43	36
Sopredelano olje (obdelano v rafineriji hkrati s fosilnim gorivom), ki izvira iz biomase ali pirolizirane biomase, za uporabo kot nadomestilo za bencin	44	32
Sopredelano olje (obdelano v rafineriji hkrati s fosilnim gorivom), ki izvira iz biomase ali pirolizirane biomase, za uporabo kot nadomestilo za gorivo za reakcijske motorje	43	33
Sopredelano olje (obdelano v rafineriji hkrati s fosilnim gorivom), ki izvira iz biomase ali pirolizirane biomase, za uporabo kot nadomestilo za gorivo za utekočinjeni naftni plin	46	23
GORIVA IZ OBNOVLJIVIH VIROV, KI JIH JE MOGOČE PROIZVESTI IZ RAZLIČNIH OBNOVLJIVIH VIROV, VKLJUČNO Z BIOMASO		
Metanol iz obnovljivih virov	20	16
Etanol iz obnovljivih virov	27	21
Propanol iz obnovljivih virov	31	25
Butanol iz obnovljivih virov	33	27
Fischer-Tropschev dizel (sintetični ogljikovodik ali mešanica sintetičnih ogljikovodikov za uporabo kot nadomestilo za dizelsko gorivo)	44	34
Fischer-Tropschev bencin (sintetični ogljikovodik ali mešanica sintetičnih ogljikovodikov, proizvedena iz biomase, za uporabo kot nadomestilo za bencin)	44	33
Fischer-Tropschevo gorivo za reakcijske motorje (sintetični ogljikovodik ali mešanica sintetičnih ogljikovodikov, proizvedena iz biomase, za uporabo kot nadomestilo za gorivo za reakcijske motorje)	44	33
Fischer-Tropschev utekočinjen naftni plin (sintetični ogljikovodik ali mešanica sintetičnih ogljikovodikov za uporabo kot nadomestilo za utekočinjen naftni plin)	46	24
DME (dimetileter)	28	19
Vodik iz obnovljivih virov energije	120	—
ETBE (etil-terciarni-butileter, pridobljen na osnovi etanola)	36 (od tega 33 % iz obnovljivih virov)	27 (od tega 33 % iz obnovljivih virov)

Gorivo	Energijska vsebnost v utežnih odstotkih (kurilnost, MJ/kg)	Energijska vsebnost v prostorninskih odstotkih (kurilnost, MJ/l)
MTBE (metil-terciarni-butileter, pridobljen na osnovi metanola)	35 (od tega 22 % iz obnovljivih virov)	26 (od tega 22 % iz obnovljivih virov)
TAAE (terciarni-amil-etileter, pridobljen na osnovi etanola)	38 (od tega 29 % iz obnovljivih virov)	29 (od tega 29 % iz obnovljivih virov)
TAME (terciarni-amil-metileter, pridobljen na osnovi metanola)	36 (od tega 18 % iz obnovljivih virov)	28 (od tega 18 % iz obnovljivih virov)
THxEE (terciarni-heksil-etileter, pridobljen na osnovi etanola)	38 (od tega 25 % iz obnovljivih virov)	30 (od tega 25 % iz obnovljivih virov)
THxME (terciarni-heksil-metileter, pridobljen na osnovi metanola)	38 (od tega 14 % iz obnovljivih virov)	30 (od tega 14 % iz obnovljivih virov)
GORIVA IZ NEOBNOVLJIVIH VIROV		
Bencin	43	32
Dizelsko gorivo	43	36
Gorivo za reakcijske motorje	43	34
Vodik iz neobnovljivih virov energije	120	—

(4) Priloga IV se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„USPOSABLJANJE IN CERTIFICIRANJE INŠTALATERJEV IN PROJEKTANTOV OBRATOV ZA PROIZVODNJO ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV“;

(b) uvodni stavek ter točke 1, 2 in 3 se nadomestijo z naslednjim:

„Sistemi certificiranja ali enakovredni sistemi kvalifikacij in programi usposabljanja iz člena 18(3) temeljijo na naslednjih merilih:

1. Certifikacijski ali enakovredni kvalifikacijski postopek je pregleden in ga države članice ali upravni organ, ki ga te imenujejo, jasno opredeli.
- 1a. Certifikati, ki jih izdajo certifikacijski organi, so jasno opredeljeni in zlahka prepoznavni za delavce in strokovnjake, ki želijo pridobiti certifikat.
- 1b. Postopek certificiranja inštalaterjem omogoča, da pridobijo potrebno teoretično in praktično znanje, ter zagotavlja obstoj spretnosti, potrebnih za vzpostavitev visokokakovostnih obratov, ki delujejo zanesljivo.
2. Certificiranje inštalaterjev sistemov, ki uporabljajo biomaso, toplotnih črpalk, plitvih geotermalnih sistemov, sončnih fotovoltaičnih in sončnih termalnih naprav, vključno s shranjevanjem energije in polnilnimi mesti, se izvaja po akreditiranem programu usposabljanja ali s strani akreditiranega izvajalca usposabljanja ali po enakovrednih sistemih kvalifikacij.
3. Akreditiranje programa usposabljanja ali izvajalca usposabljanja izvajajo države članice ali upravni organ, ki ga te imenujejo. Akreditacijski organ zagotovi, da so programi usposabljanja, vključno s programi izpopolnjevanja in prekvalifikacije, ki jih nudi izvajalec usposabljanja, vključujoči, ter da je zanje zagotovljena kontinuiteta in se izvajajo na regionalni ali nacionalni ravni.

Izvajalec usposabljanja mora imeti ustrezne tehnične zmogljivosti za izvajanje praktičnega usposabljanja, vključno z zadostno laboratorijsko opremo ali ustreznimi zmogljivostmi za izvajanje praktičnega usposabljanja.

Izvajalec usposabljanja poleg osnovnega usposabljanja nudi tudi krajše tečaje za osvežitev znanja in izpopolnjevanje, organizirane v moduli usposabljanja, ki inštalaterjem in projektantom omogočajo, da pridobijo nove kompetence ter razširijo in razpršijo svoja znanja in spretnosti na več vrst tehnologije in njihovih kombinacij. Izvajalec usposabljanja zagotovi prilagoditev usposabljanja novi tehnologiji za energijo iz obnovljivih virov, v okviru stavb, industrije in kmetijstva. Izvajalci usposabljanja priznajo ustrezna pridobljena znanja in spretnosti.

Programi in moduli usposabljanja so zasnovani tako, da omogočajo vseživljenjsko učenje v obratih za energijo iz obnovljivih virov in so združljivi s poklicnim usposabljanjem za iskalce prve zaposlitve in odrasle, ki iščejo prekvalifikacijo ali novo zaposlitev.

Programi usposabljanja so zasnovani tako, da olajšajo pridobivanje kvalifikacij za različne vrste tehnologije in rešitve ter preprečijo omejeno specializacijo za določeno blagovno znamko ali tehnologijo. Izvajalci usposabljanja so lahko proizvajalci naprav ali sistemov, inštituti ali združenja.“;

(c) točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Tečaj usposabljanja se konča z izpitom, ki je podlaga za izdajo certifikata ali kvalifikacije. Izpit vključuje praktično oceno uspešnosti pri vgradnji kotlov ali peči na biomaso, toplotnih črpalk, plitvih geotermalnih sistemov, sončnih fotovoltaičnih in sončnih termalnih naprav, vključno s shranjevanjem energije ali polnilnimi mesti, ki omogočajo prilagajanje odjema.“;

(d) točka 6(c) se spremeni:

(i) uvodno besedilo se nadomesti z naslednjim:

„(c) Teoretični del usposabljanja inštalaterjev toplotnih črpalk bi moral vključevati pregled tržnega položaja toplotnih črpalk ter zajemati vire geotermalne energije in temperature talnega vira v različnih regijah, prepoznavanje zemljin in kamnin glede toplotne prevodnosti, predpise o uporabi virov geotermalne energije, izvedljivost uporabe toplotnih črpalk v zgradbah in določanje najprimernejšega sistema toplotnih črpalk, poznavanje tehničnih zahtev, varnost, filtriranje zraka, priključevanje na vir energije in zasnovo sistema ter povezovanje z rešitvami za shranjevanje energije, tudi v kombinaciji s solarnimi napravami. Usposabljanje bi moralo prav tako zagotoviti dobro poznavanje vseh evropskih standardov za toplotne črpalke ter ustreznega nacionalnega prava in prava Unije. Inštalater bi moral dokazati naslednje ključne usposobljenosti:“;

(ii) točka (iii) se nadomesti z naslednjim:

„(iii) sposobnost izbrati in določiti velikost komponent v tipičnih situacijah postavitve, vključno z določitvijo tipičnih vrednosti toplotne obremenitve različnih zgradb in za pripravo vroče vode na podlagi porabe energije, določitvijo zmogljivosti toplotne črpalke pri toplotni obremenitvi za pripravo vroče vode, shranjevalni masi zgradbe in neprekinjenem napajanju z električno energijo; določiti rešitve za shranjevanje energije, tudi s komponento hranilnika toplote in njegovo prostornino ter povezavo z drugimi sistemi ogrevanja;

(iv) razumevanje študij izvedljivosti in projektnih študij;

(v) razumevanje vrtanja v primeru geotermalnih toplotnih črpalk.“;

(e) točka 6(d) se spremeni:

(i) uvodno besedilo se nadomesti z naslednjim:

„(d) Teoretični del usposabljanja inštalaterja solarnih fotovoltaičnih in solarnih termalnih naprav bi moral vključevati pregled tržnega položaja solarnih proizvodov ter primerjavo stroškov in rentabilnosti ter zajemati ekološke vidike, komponente, značilnosti in dimenzioniranje solarnih sistemov, izbiro natančnih sistemov in dimenzioniranje komponent, določitev potreb po toploti, možnosti za vključevanje rešitev za shranjevanje energije, požarno varnost, ustrezne subvencije in projektiranje, postavitve in vzdrževanje solarnih fotovoltaičnih in solarnih termalnih naprav. Usposabljanje bi moralo prav tako zagotoviti dobro poznavanje vseh evropskih standardov za tehnologijo in certificiranje, kot je Solar Keymark, ter s tem povezane nacionalne zakonodaje in zakonodaje Unije. Inštalater bi moral dokazati naslednje ključne usposobljenosti:“;

(ii) točka (ii) se nadomesti z naslednjim:

„(ii) sposobnost prepoznati sisteme in njihove komponente, značilne za aktivne in pasivne sisteme, vključno s strojnimi projektiranjem, in določiti lokacije komponent, usposobljenost za zasnovno in konfiguracije sistema, ter možnosti za rešitve za shranjevanje energije, tudi v kombinaciji s polnilnimi postajami.“;

(5) v Prilogi V se del C spremeni:

(a) točka 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Za izračun iz točke 1(a) se prihranki emisij toplogrednih plinov zaradi izboljšav v kmetijstvu, e_{sca} , npr. prehoda na zmanjšano obdelavo tal ali na način brez predhodne obdelave tal, boljših pridelkov in kolobarjenja, uporabe pokrovnih poljščin, vključno z ravnanjem z ostanki kmetijskih pridelkov, uporabe organskih izboljševalcev tal, kot sta kompost in digestat fermentacije gnoja, upoštevajo samo, če ne predstavljajo tveganja, da bi negativno vplivali na biotsko raznovrstnost. Poleg tega se predložijo trdni in preverljivi dokazi, da se je količina ogljika v tleh povečala ali da je mogoče razumno domnevati, da se je povečala v obdobju pridelave zadevnih surovin, pri čemer se upoštevajo emisije, kjer so take prakse povzročile povečanje uporabe gnojil in herbicidov (*).“

(*) Takšen dokaz je lahko merjenje ogljika v tleh, npr. prvo merjenje pred pridelavo in naknadna merjenja v rednih nekajletnih presledkih. Preden je v takšnem primeru možno drugo merjenje, bi se povečanje vsebnosti ogljika v tleh ocenjevalo na podlagi reprezentativnih poskusov ali vzorcev tal. Od drugega merjenja dalje bi se na podlagi meritev ugotavljala večja vsebnost ogljika v tleh in njen obseg.“;

(b) točka 15 se nadomesti z naslednjim:

„15. Prihranki emisij iz zajema in nadomestitve CO_2 , e_{ccr} , so neposredno povezani s proizvodnjo pogonskih biogoriv ali drugih tekočih biogoriv, h katerim so pripisani, in se omejijo na emisije, ki se preprečijo z zajemom CO_2 , katerega ogljik izvira iz biomase in ki se uporabi za nadomestitev CO_2 , pridobljenega iz fosilnih goriv, pri proizvodnji komercialnih proizvodov in storitev pred 1. januarjem 2036.“;

(c) točka 18 se nadomesti z naslednjim:

„18. Za namene izračunov iz točke 17 so emisije, ki se razdelijo, $e_{ec} + e_l + e_{sca}$ + tisti deli e_p , e_{td} , e_{ccs} in e_{ccr} , ki potekajo do procesne stopnje, na kateri se proizvede sproizvod, in vključno s to stopnjo. Če je potekala kakršna koli razdelitev na sproizvode na prejšnji procesni stopnji v življenjskem ciklu, se za te namene namesto skupne količine teh emisij uporabi del emisij, dodeljenih na zadnji taki procesni stopnji vmesnemu proizvodu goriva. Pri pogonskih biogorivih in tekočih biogorivih se za namene navedenega izračuna upoštevajo vsi sproizvodi, ki ne spadajo na področje točke 17.“

Sproizvodi, ki imajo negativno energijsko vsebnost, se za namene izračuna upoštevajo, kot da imajo energijsko vsebnost nič.

Praviloma se za odpadke in ostanke, vključno z vsemi odpadki in ostanki iz Priloge IX, šteje, da imajo v življenjskem ciklu do procesa zbiranja teh materialov emisije toplogrednih plinov enake nič, ne glede na to, ali se pred pretvorbo v končni proizvod predelajo v vmesne proizvode.

Pri biomasnih gorivih, ki se proizvajajo v rafinerijah, razen kombinacije obratov za predelavo s kotli ali napravami za sproizvodnjo, ki obratu za predelavo zagotavljajo toploto in/ali električno energijo, je za namene izračuna iz točke 17 enota za analizo rafinerija.“;

(6) v Prilogi VI se del B spremeni:

(a) točka 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Za izračun iz točke 1(a) se prihranki emisij toplogrednih plinov zaradi izboljšav v kmetijstvu (e_{sca}), npr. prehoda na zmanjšano obdelavo tal ali na način brez predhodne obdelave tal, boljših pridelkov in kolobarjenja, uporabe pokrovnih poljščin, vključno z ravnanjem z ostanki kmetijskih pridelkov, uporabe organskih izboljševalcev tal, kot sta kompost in digestat fermentacije gnoja, upoštevajo samo, če ne predstavljajo tveganja, da bi negativno vplivali na biotsko raznovrstnost. Poleg tega se predložijo trdni in preverljivi dokazi, da se je količina ogljika v tleh povečala ali da je mogoče razumno domnevati, da se je povečala v obdobju pridelave zadevnih surovin, pri čemer se upoštevajo emisije, kadar take prakse vodijo v povečano uporabo gnojil in herbicidov (*).

(*) Takšen dokaz je lahko merjenje ogljika v tleh, npr. prvo merjenje pred pridelavo in naknadna merjenja v rednih nekajletnih presledkih. Preden je v takšnem primeru možno drugo merjenje, bi se povečanje vsebnosti ogljika v tleh ocenjevalo na podlagi reprezentativnih poskusov ali vzorcev tal. Od drugega merjenja dalje bi se na podlagi meritev ugotavljala večja vsebnost ogljika v tleh in njen obseg.“;

(b) točka 15 se nadomesti z naslednjim:

„15. Prihranki emisij iz zajema in nadomestitve CO_2 , e_{ccr} , so neposredno povezani s proizvodnjo biomasnih goriv, h katerim so pripisani, in se omejijo na emisije, ki se preprečijo z zajemom CO_2 , katerega ogljik izvira iz biomase in ki se uporabi za nadomestitev CO_2 , pridobljenega iz fosilnih goriv pri proizvodnji komercialnih proizvodov in storitev pred 1. januarjem 2036.“;

(c) točka 18 se nadomesti z naslednjim:

„18. Za namene izračunov iz točke 17 so emisije, ki se razdelijo, $e_{cc} + e_l + e_{sca}$ + tisti deli e_p , e_{td} , e_{ccs} in e_{ccr} , ki potekajo do procesne stopnje, na kateri se proizvede soproizvod, in vključno s to stopnjo. Če je potekala kakršna koli razdelitev na soproizvode na prejšnji procesni stopnji v življenjskem ciklu, se za ta namen namesto skupne količine teh emisij uporabi del emisij, dodeljenih na zadnji taki procesni stopnji vmesnemu proizvodu goriva.

Pri bioplinu in biometanu se za namene navedenega izračuna upoštevajo vsi soproizvodi, ki ne spadajo na področje uporabe točke 17. Soproizvodi, ki imajo negativno energijsko vsebnost, se za namene izračuna upoštevajo, kot da imajo energijsko vsebnost nič.

Praviloma se za odpadke in ostanke, vključno z vsemi odpadki in ostanki iz Priloge IX, šteje, da imajo v življenjskem ciklu do procesa zbiranja teh materialov emisije toplogrednih plinov enake nič, ne glede na to, ali se pred pretvorbo v končni proizvod predelajo v vmesne proizvode.

Pri biomasnih gorivih, ki se proizvajajo v rafinerijah, razen kombinacije obratov za predelavo s kotli ali napravami za soproizvodnjo, ki obratu za predelavo zagotavljajo toploto in/ali električno energijo, je za namene izračuna iz točke 17 enota za analizo rafinerija.“;

(7) v Prilogi VII se pri opredelitvi pojma „ Q_{usable} “ sklic na člen 7(4) nadomesti s sklicem na člen 7(3).

(8) Priloga IX se spremeni:

(a) v delu A se uvodni stavek nadomesti z naslednjim:

„Surovine za proizvodnjo bioplina za uporabo v prometu in naprednih pogonskih biogoriv.“;

(b) v delu B se uvodni stavek nadomesti z naslednjim:

„Surovine za proizvodnjo pogonskih biogoriv in bioplina za uporabo v prometu, katerih prispevek k ciljem iz člena 25(1), prvi pododstavek, točka (a), je omejen na.“.

PRILOGA II

Priloge I, II, IV in V k Direktivi 98/70/ES se spremenijo:

(1) Priloga I se spremeni:

(a) opomba 1 se nadomesti z naslednjim:

„⁽¹⁾ Veljajo preskusne metode, specificeirane v EN 228:2012+A1:2017. Države članice lahko sprejmejo specificeirane analitične metode, s katerimi nadomestijo standard EN 228:2012+A1:2017, če se izkaže, da so rezultati vsaj tako točni in na isti ravni natančnosti kot analitična metoda, ki se nadomesti.“;

(b) opomba 2 se nadomesti z naslednjim:

„⁽²⁾ Vrednosti, navedene v specifikaciji, so ‚prave vrednosti‘. Pri ugotavljanju mejnih vrednosti so bili uporabljeni izrazi EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 ‚Nafta in sorodni proizvodi – Natančnost merilnih metod in rezultatov – 1. del: Določanje in uporaba podatkov o natančnosti v zvezi s preskusnimi metodami‘, pri določanju najnižje vrednosti pa je bila upoštevana najmanjša razlika 2R nad ničelno vrednostjo (R = obnovljivost). Rezultati posameznih meritev se razlagajo na podlagi meril, opisanih v EN ISO 4259-2:2017/A1:2019.“;

(c) opomba 6 se nadomesti z naslednjim:

„⁽⁶⁾ Drugi monoalkoholi in etri s končnim vreliščem, ki ni višje od tistega, navedenega v EN 228:2012+A1:2017.“;

(2) Priloga II se spremeni:

(a) v zadnji vrstici preglednice z naslovom „Vsebnost FAME EN 14078“, se vnos v zadnjem stolpcu z naslovom „Mejne vrednosti“ „Največ“, „7,0“, nadomesti z „10,0“;

(b) opomba 1 se nadomesti z naslednjim:

„⁽¹⁾ Veljajo preskusne metode, specificeirane v EN 590:2013+A1:2017. Države članice lahko sprejmejo specificeirane analitične metode, s katerimi nadomestijo standard EN 590:2013+A1:2017, če se izkaže, da so rezultati vsaj tako točni in na isti ravni natančnosti kot analitična metoda, ki se nadomesti.“;

(c) opomba 2 se nadomesti z naslednjim:

„⁽²⁾ Vrednosti, navedene v specifikaciji, so ‚prave vrednosti‘. Pri ugotavljanju mejnih vrednosti so bili uporabljeni izrazi EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 ‚Nafta in sorodni proizvodi – Natančnost merilnih metod in rezultatov – 1. del: Določanje in uporaba podatkov o natančnosti v zvezi s preskusnimi metodami‘, pri določanju najnižje vrednosti pa je bila upoštevana najmanjša razlika 2R nad ničelno vrednostjo (R = obnovljivost). Rezultati posameznih meritev se razlagajo na podlagi meril, opisanih v EN ISO 4259-2:2017/A1:2019.“;

(3) prilogi IV in V se črtata.